

ON İKİ İMAM (A.S)

İçindekiler

Hz. Emir-ül Mü'minin Ali (a.s)	2
Hz. İmam Hasan Mücteba (a.s)	5
Hz.İmam Hüseyin (a.s)	6
Hz.İmam Seccad (a.s)	11
Hz.İmam Muhammed b. Ali El- Bakır (a.s)	11
Hz. İMAM SADIK (a.s)	12
Hz. İMAM KAZİM (a.s)	14
Hz. İmam Ali Rıza (a.s)	14
Hz. İMAM TAKİ (a.s)	15
Hz.İMAM ALİ NAKİ (a.s)	16
Hz.İMAM HASAN ASKERİ (a.s)	17
HZ. İMAM MEHDİ (A.F.)	19
İslam Kaynaklarında Hz. Mehdi'ye İnanmak	34
Ehl-i Sünnet Hadislerinden Örnekler	40
Gaybet-i Suğra ve Kübra	59
Dört Sefir	60
Gaybetin Tesirleri	68
Gaybet Zamanında İmam aleyhi's-selâm'ın Varlığının Faydaları	71
Zuhur Vaktini Belirtmek	86
Zuhur Alametleri	87

Hız. Emir-ül Mü'minin Ali (a.s)

Hız. Emir-ül Mü'minin Ali (a.s), Beni Haşım kabilesinin büyüğü, Hız. Peygamber-i Ekrem'in amcası Ebu Talib'in oğludur. Ebu Talib, Peygamber efendimizi çocukluk döneminden itibaren kendi evinde büyütüp himayesi altına almış, Hazret'in peygamberliğe seçilmesinden sonra da hayatta bulunduğu sürece o ilahi nuru, kafirlere, özellikle de Kureyş kafirlerine karşı korumuş, bu uğurda hiçbir fedakarlıktan geri durmamıştır.

Hız. Ali, (meşhur rivayete göre) bi'setten on yıl önce dünyaya gelmiştir. Altı yaşında iken de Peygamber'in isteği üzerine, Mekke ve yöresinde meydana gelen kuraklık nedeniyle maddi sıkıntıya giren babasının yanından ayrılarak, Peygamber'in evinde yaşamaya başlamış, böylece bizzat o Hazret'in eğitimi altına girmiştir.¹

Bu arada Peygamber-i Ekrem, gelenek haline getirdiği Hire dağındaki yıllık ibadeti esnasında ilk vahiy inerek peygamberliğe seçildikten sonra eve dönüp olayı anlattığında, o Hazret'e ilk iman getiren kişi Hız. Ali (a.s) olmuştur.²

Yine İnzar ayeti ismiyle meşhur olan "En yakın aşiretini uyar"³ ayet-i kerimesi nazil olarak Peygamber-i Ekrem yakın akrabalarını uyarmakla görevlendirildiğinde, Hız. Resul akrabalarını toplayarak onlara: "Sizlerden kim, benim bu görevimde bana yardım etmeye hazırdır ki, benim kardeşim, vasim ve aranızda halifem olsun?" buyurduğunda, onların arasından yalnızca Hız. Ali (a.s) ayağa kalkarak imanını ibraz etmiş, buna müteakip Peygamber-i Ekrem de mübarek elini Hız. Ali'nin omuzuna koyarak: "Bu benim kardeşim, vasim ve sizin aranızdaki halifemdir; onu dinleyin, ona itaat edin" buyurarak o Hazret'in iman etmesini kabul etmiş ve İslam dininin ilk başından itibaren kendinden sonra Hız. Ali'nin geldiğini vurgulamıştır. Böylece Ali (a.s) Müslümanlar arasında ilk iman getiren ve hayatı boyunca Allah'tan başkasına tapmayan ilk şahsiyet olmakla birlikte, Hız. Resulullah (s.a.a)'dan sonra İslam dininin ikinci şahsiyeti olmuştur.⁴

¹ Fusul-ul Mühimme, 2. b. s.14, Harezmi'nin Menakıb kitabı, s.17

² Zehair-ul Ukba, Kahire b. yıl 1356, s.58. Harezmi'nin Menakıb kitabı, Necef b. yıl 1385 H. s.16-22. Yenabi-ul Mevedde, yedinci baskı, s.68-72

³ Şuarâ: 214

⁴ İrşad-i Şeyh Müfid, Tahran baskısı, 1377 yılı, s.4, Yenabi-ul Mevedde, s.122, Tefsir-i Taberi c. 19 s. 68, Dürr-ül Mensur c. 5 s. 97

Ali (a.s), Peygamber-i Ekrem'in hicretine kadar devamlı onunla birlikte olmuş, düşmanlarına karşı onu savunmuş, kafirlerin Allah Resulü'nü katletme kararı aldıkları hicret gecesi de Ali (a.s), canını feda etmek pahasına, Peygamber efendimizin yatağında yatmış ve Resul-ü Ekrem bu sayede gizlice evden ayrılarak emniyet içerisinde Medine'ye doğru yola koyulabilmiştir.⁵ Hz. Rusulullah'ın emniyete kavuşmasından sonra da o Hazret'in vasiyeti üzerine, Peygamber-i Ekrem'in nezdinde emanet olan halkın emanetlerini sahiplerine iade ederek annesini, Resul-ü Ekrem'in sevgili kızı Fatimei Zehra'yı başka iki kadınla birlikte alıp Medine'ye doğru hareket etmiştir.⁶

Medine'de devamlı Resulullah'la birlikteydi. Peygamber-i Ekrem hiçbir zaman gizlide ve açıkta onu kendisinden ayırmadı. Biricik sevgili kızı Hz. Fatıma'yı zevce olarak ona münasip gördü. Müslümanlar arasında kardeşlik akdi okuttuğunda, Ali'yi (a.s) kendisine kardeşliğe layık gördü.⁷

Ali (a.s) Peygamberin katıldığı tüm savaşlarda hazır bulundu. Bir tek Tebuk savaşına katılmadı. O da Peygamberin emri ile Medine'de Peygamberin yerinde kaldığı içindi. İşte o zaman, yine Hz. Ali'nin seçkin makamını ümmetine bildirmek gayesiyle Hz. Ali'ye hitaben: "Sen bana oranla Harun'un Musa'ya oranla sahip olduğu mevkie sahiptin; ancak benden sonra peygamber gelmeyecektir" buyurdu.⁸ Böylece peygamberlik dışında sahip olduğu makamlarının tamamını Hz. Ali (a.s)'da da bulunduğunu açıkca gözler önüne sergiledi.

Hz. Ali hiç bir savaşta geri adım atmadı; hiçbir an düşmandan kaçmadı; hiçbir şart altında Peygamberin emrinden çıkmadı. İşte bu nedenledir ki, Peygamber-i Ekrem'in: "Hiç bir zaman Ali haktan ve hak da Ali'den ayrılmaz"⁹ övgüsüne mazhar oldu.

Ali (a.s) Peygamber'in vefatında otuz üç yaşındaydı. Tüm dini faziletlere sahip olup, sahabe içerisinde her açıdan en seçkin mevkide olmasına ve Hz. Resulullah (s.a.a)'ın ümmete açıkça: "Ben kimin mevlası (efendisi) isem Ali de onun mevlasıdır"¹⁰ ve "Ali benden sonra her mü'min erkeğin ve mü'me kadının velisidir"¹¹ buyurmasına rağmen o Hazret'in genç olması ve Peygamber'in

⁵ Fusul-ul Mühimme, s.28-30. Tezkiret-ül Havass, Necef baskısı, 1383 H. yılı, s.34. Yenabi-ul Mevedde, s.105. Menakıb-ı Harezmi, s.73-74.

⁶ Fusul-ul Mühimme, s.34.

⁷ Fusul-ul Mühimme, s.20. Tezkiret-ül Havass, s.20-24. Yenabi-ul Mevedde, s.63-65.

⁸ Tezkiret-ül Havass, s.1. Fusul-ul Mühimme, s.21. Menakıb-ı Harezmi, s.74.

⁹ Muhammed b. Şehraşub'un "Menakıb-ı Al-i Ebu Talib" kitabı, Kum baskısı, c.3, s.62 ve 218. Gayet-ul Meram, s.539. Yenabi-ul Mevedde, s.104.

¹⁰ Müsned-i Ahmet bin Hanbel 606, 906, 915, 1343, 2903, 17749, 18497, Sahih-i Tirmizi 2646, Sünen-i İbn-i Mace 113, 118 numaralı hadisler vs.

¹¹ Müsned-i Ahmet 2903, 1908, 21934, 211883, 21889 numaralı hadisleri vs.

savaşlarında kafirlerden bir çoğunu öldürüp, onlardan düşman kazanması bahane edilerek hilafetten kenara itildi. Böylece o Hazret'in eli tüm genel olaylardan kesildiğinde evinin bir köşesine çekilerek özel kişileri eğitmeye başladı. Peygamber'in vefatından sonra 25 yıl üç halifenin hilafet zamanı geçti. Üçüncü halife Osman öldürüldüğünde halk Hz. Ali'ye (a.s) biat ederek onu hilafete seçti.

Hz. Ali (a.s) dört yıl dokuz ay süren hilafeti müddetinde Peygamber'in siretine uyup, hilafet'e inkılap ve kıyam ruhu verdi. Toplumda çeşitli ishlara baş vurdu. Elbette bu islahlar, bir kısım çıkar peşinde koşanların zararına olduğu için sahabeden bazıları, Ümm-ül Mü'minin "Ayşe" "Talha" "Zübeyr" ve "Muaviye" liderliğinde üçüncü halifenin kanını bahane ederek halifeye karşı çıkıp, çeşitli çirkin olaylara sebebiyet verdiler.

O hazret bu fitneleri yatıştırmak için Basra yakınlarında Ayşe, Talha ve Zübeyr ile savaştı ve bu savaş, Cemel savaşı adında maruf oldu. Irak ve Şam sınırlarında Muaviye ile savaştı; bu savaş Siffin savaşı adını aldı ve bir buçuk yıl devam etti. Nehrevan adıyla maruf olan muharebesinde de Hariciler ile savaştı.

Böylelikle o hazretin hilafet müddetice gösterdiği çabaların bir çoğu iç kargaşaları gidermek yolunda geçti. Çok geçmeden Hicretin 40. yılı Ramazan ayının 19. günü Kufe mescidinde, sabah namazında, Hariciler tarafından yaralanıp iki gün sonra şehit oldu.¹²

Hz. Emir-ül Mü'minin (a.s) tarihin tanıklığına, dost ve düşmanın itiraflarına göre insani değerlerde hiçbir eksikliği olmayıp İslami faziletlerde Peygamberin terbiyesine tam bir örnek idi. Onun şahsiyeti hakkında yapılan bahisler, Şia ve Ehl-i Sünnet ve bu konuda bilgi sahibi olanlar tarafından yazılan kitaplar hiç kimse hakkında olmamış ve yazılmamıştır.

Ali (a.s) ilim ve bilgi açısından Peygamberin ashabı arasında en üstünüdür. İlmî açıklamalarıyla özgür kanıtlama ve burhan tarzını ortaya koyduğu gibi, ilahi öğretilerde ve felsefi bahislerde de bulundu. Kur'an'ın lafzını korumak için Arapça dilbilgisi kurallarını icat ettiği gibi Kur'an'ın batınında da konuştu. Hitabet etmekte en becerikli, Araplar içinde (birinci bölümde geçti) şecaatte dillere destan idi. Peygamberin zamanında ve ondan sonra yaptığı savaşlarda hiçbir zaman paniğe kapılmadı. Defalarca çeşitli olaylar örneğin Uhud, Huneyn, Hayber ve Hendek gibi savaşlarda Peygamberin ashabı ve ordusu paniğe kapılıp titrediler, bazıları da firar ettiler. Fakat Ali (a.s) bunların hiç birinde düşmana sırt çevirmedi. Savaşta ün kazanan yiğitlerle savaştığında hiçbiri kurtulamadı. Bu güce sahip olduğu halde güçsüzlerle savaşmadı. Firar edeni takip etmedi, gece saldırı yapmazdı ve suyu düşmana kesmezdi.

¹² Menakıb-ı A-li Ebu Talib, c.3, s.312. Fusul-ul Mühimme, s.113-123. Tezkiret-ul Havass, s.172-183.

Hayber savaşında hücum edip kalenin kapısını yerinden söküüp bir kenara atması tartışılmaz tarihi bir realitedir .¹³

Yine Mekke'nin fethinde Peygamber-i Ekrem (s.a.a) putların kırılmasına emir verdiğiğinde Ali (a.s), Peygamberin isteğiyle, o hazretin omuzlarına ayaklarını koyarak Kabe'nin üzerine çıkıp, oraya dikilen taştan yontulmuş koskocaman Hübel denilen putu yıktı.¹⁴

Ali (a.s) takva ve abitlikte de tek idi. Onun sertliğinden şikayet edenlerin cevabında, Peygamber; "Onu kınamayın. Çünkü o Allah'a aşıktır." buyurdu.¹⁵

Sahabeden olan Ebu Derda, o hazretin kupkuru cesedini Medine hurmalıklarının birinde görünce haber vermek için onun evine gelip Hz. Fatıma'ya "Kocandan taraf başın sağ olsun" dedi. Peygamberimizin kızı "Amcam oğlu ölmemiş, ibadet ederken ilahi korkudan bayılmıştır. Onun bu hali çokça görülmektedir" buyurdu.

Ali'nin (a.s) fakirlere yardım etmesi, emri altında olanlara muhabbet etmesi, çaresizlerin imdadına koşması, cömertliği ve affi hakkında bir çok kıssalar vardır. Eline geleni Allah yolunda fakir ve miskinlere verip kendisi çok zor koşullarda yaşıyordu. Çiftçiliği, fidan dikmeyi, su kuyuları kazmayı ve bayır yerleri yeşillendirmeyi severdi. Fakat bu yolda elde ettiği şeyleri fakirlere vakfederdi. O Hazretin vakıfları "Ali (a.s) sadakaları" adında meşhurdur. Hilafetin sonlarında bunların epeyce (yirmi dört bin dinar) geliri vardı.¹⁶

Hız. İmam Hasan Mücteba (a.s)

Hız. İmam Hasan Mücteba (ve kardeşi İmam Hüseyin), Hız. Emir-ül Mü'minin'in oğlu olup, Peygamberin kızı Hız. Fatıma'dan (a.s) dünyaya geldiler. Peygamber defalarca "Hasan ve Hüseyin benim oğullarımdır." buyurmuştur. Bu buyruğa göre, Ali (a.s) diğer çocuklarına "Siz benim oğullarımsınız. Hasan ve Hüseyin de Peygamberin oğullarıdır." demiştir.¹⁷

Hız. İmam Hasan (a.s) hicretin üçüncü yılında Medine'de dünyaya geldi.¹⁸ Yedi yıl kadar değerli büyük babası Peygamberin yanında onun muhabbetli kucağında

¹³ Tezkiret-ul Havass, s.27.

¹⁴ Tezkiret-ul Havass, s.27. Menakıb-ı Harezmi s.71

¹⁵ Menakıb-ı Al-i Ebu Talib, c.3 s.221. Menakıb-ı Harezmi, s.92.

¹⁶ Nehc-ül Belağa, üçüncü bölüm, 24. mektup.

¹⁷ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.21 ve 25. Zehair-ul Ukba, s.67 ve 121.

¹⁸ Menakıbı İbn-i Şehraşub, c.4, s.21 ve 25. Muhammed İbn-i Cerir-i Taberi'nin "Delail-ül İmame" kitabı, Necef baskısı, yıl 1369 H. s.60. Fusul-ul Mühimme, s.133. Tezkiret-ul Havass, s.193. Tarih-i Yakubi, Necef baskısı, yıl 1314 H. c.2, s.20. Usul-u Kafi, c.1, s.461.

geçirdi. Önce Peygamberi ve ondan üç ay ya da altı ay sonra vefat eden annesini kaybedince, babasının terbiyesi altında büyüdü.

Babası Hz. Ali (a.s) şehit olunca, onun vasiyeti ve Allah'ın emriyle imamet makamına ulaşip zahiri hilafeti de üstlendi, altı ay kadar Müslümanların işlerini idare etti. Bu müddette Ali (a.s) ve evladına aşırı düşmanlık güden ve yıllarca hilafet için savaşan Muaviye, (ilk olarak Osman'ın kanı için daha sonra apaçık bir şekilde halife olmak için savaştı) İmam Hasan'ın hilafet merkezine karşı ordu düzenleyip savaş açtı. Aynı zamanda İmam Hasan'ın (a.s) ordu komutanlarını yüklü paralarla satın alıp, O Hazretin aleyhine kışkırttı.¹⁹

Bilahare İmam Hasan (a.s) barışı mecburen kabul edip zahiri halifeti bazı şartlar altında (Muaviye hilafeti kendisinden sonra kimseye bırakmak hakkı olmayıp, hilafetin tekrar İmamın kendisine verilme ve Şialara taarruz edilmeme şartıyla) Muaviye'ye bıraktı.²⁰

Böylece Muaviye hilafeti ele geçirdi. Daha sonra Irak'a gelip umumi bir konuşmasında barış şartlarını çizdi.²¹ Bütün yollara başvurarak Ehl-i Beyt'i ve Şiileri çok zor durumlara maruz bıraktı.

İmam Hasan (a.s) on yıl süren imamet müddetini çeşitli baskılar altında geçirdi. Hatta evinde bile can güvenliği yoktu ve bilahare hicretin ellinci yılında Muaviye'nin hilelerine uyan karısı vesilesiyle zehirlenerek şehit edildi.²²

İmam Hasan insani değerlerde babasının hatırası ve cediti Peygamberin aynasıydı. Peygamber hayattayken Hasan ve kardeşi Hüseyin, devamlı Peygamberin yanındaydılar ve bazen de Peygamber onları omuzlarına çıkarırdı.

Şia ve Sünni, Peygamber'den (s.a.a) İmam Hasan ve Hüseyin (a.s) hakkında şöyle rivayet ederler: "Bu ikisi benim oğullarımdırlar ister otursunlar, ister kıyam etsinler." (Zahiri hilafeti üstlenip üstlenmemekle ilgili kinayeli bir açıklamadır.)²³ Hz. Peygamber ve Hz. Ali'den o hazretin imameti hakkında bir çok rivayet nakledilmiştir.

H.z.İmam Hüseyin (a.s)

İmam Hüseyin (Seyyid-üş Şüheda), Ali (a.s) ve Peygamber-i Ekrem'in kızı Hz. Fatıma'nın (a.s) ikinci oğludur. Hicretin dördüncü yılında dünyaya geldi. Büyük

¹⁹ İrşad-i Müfid, s.172. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub. c.4, s.33. Fusul-ul Mühimme, s.144.

²⁰ İrşad-ı Müfid, s.172. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.33. Abdullah b. Müslim b. Kuteybe'nin "El-İmamet-ü ves Siyase" kitabı; c.1, s.163. Fusul-ul Mühimme, s.145. Tezkiret-ül Havas, s.197.

²¹ İrşad-i Müfid, s.173. Menakıb-ı Şehraşub, c.4, s.35. El-İmamet-ü ves-Siyase, c.1, s.164.

²² İrşad-i Müfid, s.174. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4 s.42. Fusul-ul Muhimme, s.146. Tezkiret-ul Havas s.211.

²³ İrşad-ı Müfid, s.181. İsbat-ül Hüdat, c.5, s.129 ve 134.

kardeşi İmam Hasan Mücteba (a.s) şehit olduktan sonra Allah'ın emri ve kardeşinin vasiyeti üzerine imamet makamına ulaştı.²⁴

İmam Hüseyin (a.s) on yıl imamet etti. Yaklaşık altı ay dışında bu müddetin tümü Muaviye'nin hilafeti zamanında en zor koşullar, acı durumlar ve en ağır baskılar altında geçti. Çünkü birinci olarak dini yasalar toplumda değerini kaybetmiş, hükümetin istekleri, Allah ve Resulünün isteklerinin yerini almıştı. İkinci olarak da Muaviye ve dostları bütün mümkün yollara baş vurarak Ehl-i Beyt'i ve Şiileri ezip, Ali'nin (a.s) ismini yok etmek istiyorlardı. Ayrıca Muaviye, oğlu Yezid'in hilafet temellerini atıp pekiştiriyordu. Halkın bir kısmı Yezid'in hiç bir şeye bağlı olmadığından onun hilafetine razı değillerdi. Muaviye de muhalefetlerin çoğalmasını önlemek için daha fazla baskılara başvuruyordu.

İmam Hüseyin (a.s) ister istemez bu karanlık günleri geçiriyor ve Muaviye tarafından yapılan her çeşit ruhsal işkence ve baskılara katlanıyordu. Hicretin altmışıncı yılında Muaviye öldü ve oğlu Yezid babasının yerinde oturdu.²⁵

Biat meclisi, Arapların içerisinde saltanat, imaret ve sair önemli konularda bir genelekti. Toplum özellikle tanınmış kişiler bu konularda sultana yahut emire biat eli veriyorlardı. Biatın ardından itaatsizlik etmek o kavme ar ve zillet sayılırdı. Aynı zamanda imzaladığı şeyden kaçmak kesin suç olarak bilinirdi. Hz. Peygamberin siresinde de bu, baskı olmadan yapılırsa geçerli kılınmıştır.

Muaviye hayattayken tanınmış kişilerden Yezid'e biat almıştı. Fakat İmam Hüseyin'e (a.s) dokunmayıp, biat teklifinde bulunmamıştı. Özellikle oğlu Yezid'e vasiyet etti ki²⁶ "Hüseyin b. Ali biat etmezse fazla ısrar etme ve öylece bırak kalsın." Çünkü Muaviye meselenin önünü ve arkasını iyice algılayabilmişti.

Ancak Yezid, gururu ve çekinmemezliği sonucu babası ölünce onun vasiyetini unutup, Medine valisine emir verdi ki, İmam Hüseyin'den benim hilafetime biat etmesini iste, etmezse başını Şam'a gönder.²⁷

Medine valisi Yezid'in isteğini İmam Hüseyin'e (a.s) duyurunca İmam ondan bu konuda düşünmesi için vakit aldı ve geceleyin ailesini de alarak Mekke'ye hareket edip İslam'da resmen emniyetli ve güvenceli yer olarak ilan edilen Allah'ın Haremi'ne (Mekke'ye) sığındı.

²⁴ İrşad-i Müfid, s.179. İsbat-ül Hüdat, c.4, s.168-212. Mes'udi'nin "İsbat-ul Vasiyye" kitabı, Tahran baskısı, yıl 1320, s.125.

²⁵ İrşad-i Müfid, s.182. Tarih-i Yakubi, c.2, s.226-228. Fusul-ul Mühimme, s.163.

²⁶ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.88.

²⁷ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.88. İrşad-i Müfid, s.182, El İmametü ves Siyase, c.1, s.203, Yakubi Tarih-i, c.2, s.229, Tezkiret-ul Havas, s.235.

Bu olay, hicretin altmışıncı yılında Recep ayının sonları ve Şaban ayının evvellerinde vuku buldu. İmam Hüseyin (a.s) yaklaşık dört ay Mekke'ye sığınarak yaşadı. Bu haber yavaş yavaş İslam ülkelerine yayıldı. Bir taraftan Muaviye devrindeki haksızlıklara razı olmayıp Yezid'in hilafetine karşı çıkanlar İmam Hüseyin'in (a.s) yanına gelip yardım edeceklerine dair söz veriyorlardı. Bir taraftan da Irak'tan özellikle Kufe şehrinden aralıksız mektup gönderip İmam Hüseyin'in (a.s) Irak'a gelip Müslümanlara önderlik ederek zulüm ve adaletsizliği yok etmesini ısrarla istiyorlardı. Elbette bu durum Yezid için çok tehlikeli idi.

İmam Hüseyin (a.s) hac mevsimine kadar Mekke'de ikamet etti. Müslümanlar İslam ülkelerinden grup grup hac amellerini yapmak için Mekke'ye akın yaptılar. Bu arada İmam Yezid'in onu öldürtmek amacıyla hacı kılığında bir grup memur gönderdiği haberini aldı. Bunlar amel sırasında ihram altına gizledikleri silahlarla İmam Hüseyin'i şehit edeceklerdi.²⁸

İmam Hüseyin (a.s) hac amellerini yarıda keserek bir toplantıda kısa bir konuşma yaptı ve Irak'a hareket edeceğini bildirdi.²⁹ Ve bu konuşmada şehit olacağını da hatırlattı. Müslümanlardan onun yardımına koşmalarını ve bu hedef yolunda kanlarını vermelerini istedi. Ertesi gün de Ehl-i Beyt'i ve dostlarını alarak Irak'a doğru hareket etti.

İmam Hüseyin (a.s) biat etmemeğe kesin kararlıydı. Bu yolda şehit olacağını da iyi biliyordu. Umumi fesad, fikri inhitat ve toplumun özellikle Iraklıların iradesizliğiyle pekiştirilen Ümeye oğullarının büyük ve korkunç savaş gücünün onu yok edeceğini biliyordu.

Tanınmış kişilerden bir grup, İmamın yanına gelip bu hareket ve kıyamın tehlikesini hatırlattılar. Fakat o hazret cevaplarında şöyle buyurdu: "Ben biat etmeyeceğim. Zulüm ve fesad hükümetine boyun eğmeyeceğim. Nereye gitsem, nerede olsam da beni öldüreceklerini biliyorum. Mekke'den ayrılmamın nedeni ise, benim kanımın dökülmesiyle Kabe'nin hürmetinin kırılmamasıdır."³⁰

İmam Hüseyin (a.s) Kufe yoluna koyuldu. Daha Kufe'ye birkaç günlük yol varken Kufe'de Yezid'in valisi tarafından, kendi elçisinin ve tanınmış gerçek dostlarından birinin şehit olup valinin emri ile ayaklarına ip bağlanıp Kufe sokaklarında gezdirildiğini duydu.³¹ Kufe ve yöresinin sıkı gözaltına alındığını ve İmam'la savaştıracak mücehhez bir ordunun hazırlandığını duyunca ölümden başka bir yol kalmadığını anladı. İşte burada şehit olmak için kesin karar aldığını açıkça belirtti. Kufe'nin yaklaşık olarak yetmiş kilometre yakınlarında Kerbela isimindeki bir

²⁸ İrşad-i Müfid, s.201.

²⁹ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.89.

³⁰ İrşad-i Müfid, s.201. Fusul-ul Mühimme, s.168.

³¹ İrşad-i Müfid, s.204. Fusul-ul Mühimme, s.171. Makatil-ut Talibiyyin, İkinci baskı, s.73.

çölde Yezid'in ordusu onları ablukaya aldı. Sekiz gün burada kaldılar. Bu arada gündün güne abluka çemberi daralıyor ve sürekli düşmanın sayısı çoğalıyordu. Bilahare İmam (a.s) çok az ashabıyla birlikte otuz bin kişiden oluşan ordunun muhasarasında kaldı. Ve Kufe'ye doğru hareketini devam ettirdi

Bu bir kaç gün içinde İmam Hüseyin (a.s), ordusunun yerlerini ayarlayıp dostlarını tasfiye etmeye karar aldı. Ashabına seslendi. Kısa bir konuşmada şöyle buyurdu: "Bizim ölüm ve şahadetten başka bir yolumuz yoktur. Ben biatımı sizden kaldırdım. Gitmek isteyen, gecenin karanlığından faydalanıp kendisini bu tehlikeli meydandan kurtarsın. Çünkü onlar bir tek beni öldürmek istiyorlar."

Daha sonra ışıkların söndürülmesine emir verdi. Maddi maksatlar için İmam Hüseyin'e (a.s) koşulanlar sahneyi terkedip dağıldılar. Fakat hak aşıklarından çok azı (40 kişiye yakın yaranı) ve Beni Haşim'den olan akrabaları kaldılar.

İmam Hüseyin (a.s) yine kalanları toplayıp konuştu ve şöyle buyurdu: "Sizden her kim isterse gecenin karanlığından faydalansın ve kendisini tehlikeden kurtarsın. Onlar bir tek beni istiyorlar." Fakat bu defa İmamın vefalı dostları bir bir kalkıp, çeşitli beyanlarla cevap verdiler ki, biz hiçbir zaman senin önder olduğun hak yolundan dönmeyeceğiz. Senin temiz eteğinden kopmayacağız. Ve elimiz kılıç tutana, kan damarımızdan akana dek savaşıp, senin hürmetini koruyacağız.³²

Muharrem ayının dokuzuncu gününün sonlarında son teklif (ya biat ya savaş) düşman tarafından İmama ulaştı. Hazret o geceyi ibadet için vakit alıp yarınki savaşa hazırlandı.³³

Hicretin 61. yılı Muharrem ayının 10. günü İmam, bir avuç dostlarıyla (toplamı doksan kişiden azdı. Kırk kişi önceden yanında olanlar ve otuzdan biraz fazlası savaş günü ve gecesi düşman ordusundan dönenler, diğerleri de İmamın Haşimi akrabaları. Örneğin oğulları, kardeşleri, kardeşi ve bacısı oğulları ve amcası oğullarıydı) sayısız düşman ordusu karşısında saf çektiler ve savaş başladı.

O gün sabahtan akşama kadar savaştılar. İmam Hüseyin (a.s), Haşimi gençleri ve sair dostları son kişiye kadar şehit oldular. (Şehitlerin içinde İmam Hasan'ın (a.s) iki küçük oğlu, İmam Hüseyin'in bir küçük oğlu ve daha kundakta olan bir yavrusunu da saymalıyız.)³⁴

Savaş bittikten sonra düşman ordusu, İmam'ın (a.s) haremini yağma ettiler ve çadırları ateşe vererek şehitlerin başını kesip elbiselerini çıkardılar. Cesetleri defnetmeden Ehl-i Beyt esirlerini teşkil eden sığınaksız kızları ve kadınları,

³² İrşad-i Müfid, s.205. Fusul-ul Mühimme, s.171. Makatil-ut Talibiyyin, s.73.

³³ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.98. İrşad-i Müfid, s.214.

³⁴ Bihar-ul Envar, Kompani baskısı, c.10, s.200, 202, 203.

şehitlerin başlarıyla birlikte Kufe'ye doğru hareket ettirdiler. (Esirlerin içinde erkek olarak İmam Hüseyin'in (a.s) yirmi iki yaşındaki oğlu dördüncü İmam Zeynelabidin (a.s) ağır hasta olarak, bir de onun oğlu beşinci İmam Muhammed b. Ali ve İmam Hasan'ın (a.s) oğlu Hasan-ül Müsenna da bulunuyorlardı. Hasan-ül Müsenna savaşta ağır yaralı olarak şehitlerin içinde kalmıştı. Fakat son anlarda diri olarak bulundu. Düşman komutanlarının birinin arabuluculuğuyla başı kesilmedi ve esirlerle birlikte Kufe'ye götürdüler.) Kufe'den de Dimeşk'e, Yezid'in yanına götürüldüler.

Kerbela vakıası, kadınların esir alınıp şehirlerde gezdirilmesi, (esirler içinde bulunan) Hz. Ali'nin (a.s) kızı (Zeynep) ve dördüncü İmamın Kufe ve Şam'daki toplantı yerlerinde konuşmaları Ümeyye oğullarını rezil etti ve Muaviye'nin yıllarca yaptığı tebligatı etkisiz bıraktı. Hatta Yezid, Kerbela'da memurları eliyle yapılan bu işlerden kendisini temizlemeye çalıştı. Kerbela vakıası, etkisi geç olmakla beraber Ümeyye oğullarını saltanattan düşürmekle birlikte Şia'nın kökleşmesinde büyük bir amildi. Gösterdiği en yakın etki çeşitli kıyamlar ve bunun yanı sıra da on iki yıl süren kanlı savaşlardır. Öyle ki, İmam Hüseyin'in (a.s) katillerinden hiçbiri intikam pençesinden kurtulamadı.

Tarihin İmam Hüseyin (a.s) ve Yezid'le ilgili bölümü okuyup o zamanın hakim sistemi üzerinde araştırma yapan kimse bilir ki İmamın bir yolu seçmekten başka bir seçeneği yoktu. O da şehit olmaktı. İslam dininin apaçık bir şekilde ezilmesine neden olan biat, hiçbir koşulda İmam Hüseyin için mümkün değildi.

Çünkü Yezid, İslam dinine ve kanunlarına saygı göstermemekle yetinmeyip, İslam'ı ezmeğe korkusuzca tezahür eden bir kişiydi.

Fakat geçmişleri (babası), dinin kanunlarına din adına muhalefet ediyor ve zahirde dine saygı gösteriyorlardı. Hatta halkın inandığı Peygamber (s.a.a) ve sair dini şahsiyetlere yardım edip, onların yanında bulunmalarıyla iftihar ediyorlardı.

İşte buralardan, bazı tarihçilerin İmam Hasan ve İmam Hüseyin hakkında ortaya sürdükleri görüşlerin yanlış olduğu aydınlığa kavuşmuş oldu. Bazıları diyorlar ki İmam Hasan ve İmam Hüseyin iki değişik tabiata sahiptiler. İmam Hasan sulhsever idi. Kırk bin askeri olmasına rağmen barışı kabul etti. Fakat İmam Hüseyin savaşı tercih etti. Nasıl ki kırk kişi olmasına rağmen Yezid'le savaşa kalktı.

Çünkü görüyoruz ki Yezid'e biat etmeği kabul etmeyen İmam Hüseyin (a.s) on yıl kardeşi gibi Muaviye'nin hükümeti döneminde yaşadı (Kardeşi de on yıl yaşamıştı) Ama hiçbir zaman muhalefet etmedi. Gerçekten de İmam Hasan ve İmam Hüseyin Muaviye ile savaşsalar da öldürüleceklerdi ve bunların ölümü İslam'a hiçbir faydası olmayacaktı. Kendisini doğru yolda gösteren, sahabe, vahiy

yazarı ve müminlerin dayısı tanıtan ve her hileye başvuran Muaviye'nin siyaseti karşısında etki etmezdi.

Kaldı ki elindeki imkanları kullanıp onları kendi dostları vasıtasıyla öldürtüp kendisi yas tutabilir ve kanlarını almak isterdi. Nitekim üçüncü halifeye de aynı muameleyi yapmıştı.

Hız.İmam Seccad (a.s)

İmam Seccad ve Zeynelabidin lakaplarıyla tanınan Ali, İmam Hüseyin'in oğludur. Annesi de İran şahı Yezdgird'in kızıdır. İmam Hüseyin'in (a.s) dünyada kalan bir tek oğludur. Çünkü üç kardeşi Kerbela vakiasında şehit olmuştu.³⁵ Bu da, ağır hastalığı nedeniyle savaşa kadir olmadığı için Kerbela'da bulunmasına rağmen canlı kaldı ve harem esirleriyle birlikte Şam'a gönderildi.

Esaret zamanı bittikten sonra Yezid kamuoyunu kendi lehine çevirmek için onu ihtiramla Medine'ye gönderdi. İkinci defa Emevi halifesi Abdulmelik'in emriyle yakalanıp zincirle Şam'a getirildi. Daha sonra yine Medine'ye gönderildi.³⁶

Dördüncü İmam Medine'ye döndükten sonra evinin köşesine çekilip ibadetle meşgul oldu. Ebu Hamza-i Sümalı ve Ebu Halid-i Kabuli gibi Şia'nın özel kişilerinden başka bir kimseyle görüşmezdi. Bunlar da o hazretten öğrendikleri eğitimleri diğer Şiilere aktarıyorlardı. Böylelikle Şiilik çok genişledi, etkisi de beşinci imamın zamanında ortaya çıktı.

Bu imamın eserlerinden olan "Sahife-i Seccadiye" elli yedi dua içermektedir. Bu dualar en üstün ve dakik ilahi öğretileri içermiştir. Hatta "Al-i Muhammed'in Zeburu" adını almıştır.

İmam Seccad 37 yıl imamet ettikten sonra Şia rivayetlerine göre Emevi halifesi Hişam'ın emriyle ve Velid b. Abd-ül Melik'in vasıtasıyla zehirlenip³⁷ Hicret'in 95. yılında şehit edildi.

Hız.İmam Muhammed b. Ali El- Bakır (a.s)

İmam Muhammed b. Ali (a.s), lakabı Bakır'dır. Bakır, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) tarafından kendisine verilen lakaptı ve ilimleri yarıp açan anlamına gelir.³⁸

³⁵ Mekatil-ut Talibiyin, s.52 ve 59.

³⁶ Tezkiret-ul Havas, s.324. İsbat-ül Hüdat, c.5, s.242.

³⁷ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.176. Delail-ul İmame, s.80. Fusul-ul Mühimme, s.190.

³⁸ İrşad-ı Müfid, s.246. Fusul-ul Mühimme, s.193. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.197.

O hazret dördüncü imamın oğludur. Hicretin 57. yılında dünyaya gelmiştir. Kerbela vakiasında bulunduğunda dört yaşındaydı. Babasından sonra Allah'ın emri ve geçen imamların vasiyeti üzerine imamet makamına ulaştı. 104. ya da 107. yılında (Şia rivayetlerine göre³⁹ Emevi halifesi Hişam'ın kardeşi oğlu İbrahim b. Velid b. Abdulmelik'in vasıtasıyla zehirletilerek) şehit edildi.

Beşinci imamın devrinde bir yandan Ümeyye oğullarının zulümleri, İslam topraklarının her bir köşesinde çeşitli kıyamlara ve savaşlara neden olmuştu. Diğer taraftan da Ümeyye oğullarının kendi arasında çeşitli anlaşmazlıklar meydana geldi ve bunlar hükümeti kendisine meşgul etmiş ve Ehl-i Beyt'e taarruz etmekten biraz da olsa alıkoymuştu.

Kerbela vakiasının meydana gelişi ve Ehl-i Beyt'in mazlumiyeti -ki o dönemde Ehl-i Beyt'i temsil eden dördüncü imamdı- insanlara Ehl-i Beyt'i sevdirmiş ve onlara aşık kılmıştı. Bu etkenler el ele vermiş, milleti özellikle Şia toplumunu sel gibi Medine'ye ve beşinci imamın huzurlarına akıtmıştı. Böylece beşinci imam için geçen imamların hiç birinin zamanında meydana gelmeyen İslami gerçekleri ve Ehl-i Beyt'in öğretilerini yayma imkanı ve ortamı oluştu. Beşinci imamdan nakledilen sayısız hadisler, rical kitaplarında ve fihristlerinde yazılı çeşitli İslami konular dalında o hazretin mektebinde eğitilen ve yetişen sayısız Şii bilginleri ve alimleri sözümlerimizin açık tanığıdır.⁴⁰

HZ. İMAM SADIK (a.s)

Sadık lakabıyla meşhur olan İmam Cafer b. Muhammed (a.s), beşinci imamın oğludur. Hicretin 83. yılında dünyaya geldi ve (Şia rivayetlerine göre) 148. yılında Abbasi halifesi Mansur'un emriyle zehirletilerek şehit edildi.⁴¹

Altıncı imamın imameti devrinde, İslam ülkelerinde çeşitli kıyamlar özellikle Ümeyye oğullarının hükümetini yıkma amacıyla düzenlenen kıyamlar, Ümeyye oğullarını hilafetten düşürüp, soylarını kesmekle sonuçlanan kanlı savaşlar ve beşinci imamın yirmi yıl İslam ve Ehl-i Beyt öğretilerini yayması sonucunda meydana gelen ortam, altıncı imama İslami bilgileri yaymak için daha müsait bir zemin hazırladı.

³⁹ Usul-u Kafi, c.1, s.469. İrşad-ı Müfid, s.245. Fusul-ul Mühimme, s.202 ve 203. Yakubi Tarihi, c.3, s.63. Tezkiret-ül Havas, s.340. Delail-ül İmame, s.94. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.210.

⁴⁰ İrşad-ı Müfid, s.245-253. Muhammed b. Ömer b. Abdul Aziz Keşşi'nin "Rical-ı Keşşi" kitabına, Muhammed b. Hasan Tusi'nin "Rical" ile "Fihrist" kitaplarına ve diğer rical kitaplarına müracaat olunsun.

⁴¹ Usul-u Kafi, c.1, s.472. Delail-ül İmame, s.111. İrşad-ı Müfid, s.254. Yakubi Tarihi, c.3, s.119. Fusul-ul Mühimme, s.212. Tezkiret-ül Havas, s.346. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.280.

Altıncı İmam, Ümeyye oğulları hilafetinin son zamanlarına ve Abbas oğulları hilafetinin ilk zamanlarına rastlayan imameti devrinde hazırlanan fırsatları elden kaçırmayıp dini öğretileri geniş alanda yaymaya başladı. Çeşitli akli ve nakli fenlerde bir çok ilmi şahsiyetler eğitti. Bunların başlıcaları şunlardır: Zürare, Muhammed b. Müslim, Mümin-i Tak, Hişam b. Hakem, Eban b. Teğlib, Hişam b. Salim, Hüreyz, Hişam-i Kelbi Nessabe, Cabir b. Hayyan-i Sufi (kimya alimi) hatta Ehl-i Sünnet alimlerinden olan Süfyan-ı Sevri, Hanefi mezhebinin reisi Ebu Hanife, Kadı Sekuni, Gazi Ebu'l Bahteri gibiler onun öğrenciliğini yapmakla övünüyorlardı. (Hazretin eğitim merkezinden dört bin mühaddis ve bilginin mezun olduğu meşhurdur.)⁴²

Beşinci ve altıncı imamdan rivayet edilen hadislerin sayısı Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) ve diğer on imamdan aktarılan hadislerden daha çoktur.

Ancak İmam Sadık (a.s) imametinin son yıllarında Abbasi halifesi Mansur'un baskılarına maruz kalarak zor günler geçirdi. Ümeyye oğulları tarafından Şii seytlere yapılmayan zulümler Abbasiler eliyle yapıldı. Onun emriyle Şiiler grup grup yakalanıp, karanlık hapislerde işkencelerle hayatlarına son verildi. Bir kısmının başını kesip bir kısmını diri diri toprağa gömdü. Bazılarını binaların temeline yahut duvarların arasında bırakarak saraylar yaptırdı.

Mansur, altıncı imamın Medine'de yakalanmasını emretti. (Daha önce Abbasi halifesi Seffah'ın emriyle de yakalanıp Irak'a götürülmüştü. Ondan daha önce beşinci imamla birlikte Dimeşk'e götürülmüştü).

Bir süre imamı göz altında sakladılar. Defalarca onu öldürmek istediler ve ihanetler ettiler. Bilahare Medine'ye dönüş iznini verdiler. İmam Medine'ye döndü. Denilebilir ki geri kalan ömrünü takiyye ve inzivada geçirdi. Sonunda Mansur'un emriyle zehirlenip şehit edildi.⁴³

Mansur, imamın şahadet haberini alınca Medine'deki valisine mektup yazıp "Başsağlığı dilemek amacıyla İmamın evine git, vasiyetnamesini oku, vasi olarak tanıttığı kimsenin mecliste başını vur" emrini verdi. Elbette Mansur bu oyunla imamet meselesine son vermediği ve Şia adını kökten silmeği amaçlıyordu. Fakat Medine valisi vasiyeti okuyunca Halifenin planının tam tersine beş kişinin vasi tayin edildiğini gördü. Bunlar, Halifenin kendisi, Medine valisi, büyük oğlu Abdullah Efteh, küçük oğlu Musa ve Hamide idiler. Böylece Halifenin planı suya düşmüş oldu.⁴⁴

⁴² İrşad-ı Müfid, s.254. Fusul-ul Mühimme, s.204. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.247.

⁴³ Fusul-ul Mühimme, s.212. Delail-ül İmame, s.111. İsbat-ül Vasiyye, s.142.

⁴⁴ Usul-u Kafi, c.1, s.310.

Hz. İMAM KAZIM (a.s)

Kazım lakabıyla tanınan İmam Musa b. Cafer (a.s), altıncı imamın oğludur. Hicretin 128. yılında doğdu ve 183. yılında hapiste zehirlenerek şehit edildi.⁴⁵Hazret, babasının şahadetinden sonra Allah'ın emri ve geçmiş imamların vasiyeti üzerine imamet makamına ulaştı.

Abbasi halifelerinden, Mansur, Hadi, Mehdi ve Harun'un zamanlarında yaşadı. Bu karanlık ve yaşanması zor devirde İmam takiyye ederek yaşıyordu. Harun, hacca giderken Medine'ye uğradığında, onun emriyle İmamı Mescid-ün Nebi'de namaz kıldığı halde yakaladılar. Elini ve ayağını zincirle bağlayarak hapsettiler. Medine'den Basra'ya, Basra'dan Bağdat'a götürdüler ve yıllarca hapisten hapise aktarıldı. Bilahare Bağdat'ta "Sindi b. Şahik" hapisanesinde zehirle şehit edildi⁴⁶ ve Kazimiyye denilen Kureyş mezarlığında defin edildi.

Hz. İmam Ali Rıza (a.s)

Rıza lakabıyla tanınan Hz. İmam Ali b. Musa (a.s), yedinci imamın oğludur. (En meşhur rivayete göre) hicretin 148. yılında dünyaya geldi ve 203. yılında da irtihal etti.⁴⁷

Sekizinci imam, değerli babası vefat ettikten sonra Allah'ın emri ve önceki imamların tanıtmasıyla imamet makamına ulaştı. İmamet süresinin bir kısmını Abbasi halifesi Harun'un zamanında yaşadı. Daha sonra bir müddet, onun oğlu Emin ve bir başka bölümünü oğlu Me'mun'un zamanında geçirdi.

Me'mun babasından sonra kardeşi Emin'le anlaşamadı ve bu, bir çok kanlı savaşlara yol açtı. Sonunda Emin öldürülerek Me'mun hilafet kürsüsüne oturdu.⁴⁸

Bu zamana kadar Abbas oğulları halifelerinin siyaseti, Şii seyyidlere karşı baskı ve kanlı bir siyaset izlemekte. Gittikçe de bu baskı fazlalaşıyordu. Bazen Şiiler kıyam edip kanlı savaşlar meydana getiriyorlardı ve bunlar hilafet kuruluşunu zor duruma düşürüyordu.

Ehl-i Beyt'ten olan Şia İmamları ve rehberleri kıyam edenlerle işbirliği kurup onlara katılmadıysa da toplumun çoğunluğunu oluşturan Şii halk, imamlara, itaati farz bilip, onları Peygamberin gerçek halifeleri olarak tanıyorlardı. Kısa ve

⁴⁵ Usul-u Kafi, c.1, s.476. İrşad-ı Müfid, s.270. Fusul-ul Mühimme, s.214-223. Delail-ül İmame, s.146-148. Tezkiret-ul Havas, s.348-350. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.324. Yakubi Tarihi, c.3, s.150.

⁴⁶ İrşad-ı Müfid, s.279-283. Delail-ul İmame, s.148 ve 154. Fusul-ul Mühimme, s.222. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.323 ve 327, Yakubi Tarihi, c.3, s.150.

⁴⁷ Usul-u Kafi, c.1, s.486. İrşad-ı Müfid, s.284-296. Delail-ul İmame, s.175-177. Fusul-ul Mühimme, s.225-246. Yakubi Tarihi, c.3, s.188.

⁴⁸ Usul-u Kafi, c.1, s.488. Fusul-ul Mühimme, s.237.

Kayser saraylarını andıran ve bir takım fasit kişiler tarafından yönetilen hilafet idaresini de İslami ve kendi imamlarına yakışır bilmiyorlardı. Bu ortamın devam etmesi hilafet için büyük tehlike sayılıyor ve onu şiddetle tehdit ediyordu.

Me'mun, önceki halifelerin yetmiş yıllık sorunları çözemediği eski siyasetlerini bırakıp yeni bir siyasetle bu kıyımları yatıştırmayı düşündü. Yeni siyaset, sekizinci imama veliahtlığı vererek tüm zorluklarını halletmeye çalışmasıydı. Çünkü Şii seyitler de hilafette yer alınca artık kıyam etmezlerdi. Diğer taraftan Şia kendi imamını da, kirli ve pis bildikleri kişiler tarafından yönetilen hilafet idaresine bulaşmış görseler, onlar hakkında sahip oldukları manevi inançlarını yitirir ve mezhebi kuruluşları parçalanır ve böylelikle hilafet tehlikeden kurtulmuş olurdu.⁴⁹

Bu maksatlara ulaşıldıktan sonra da, imamı yok etmekte hiçbir sakınca olmazdı. Me'mun bu maksatlarını gerçekleştirebilmek için imamı Medine'den Merv'e getirtti. İmamı huzuruna çağırıp ilk olarak hilafeti, daha sonra veliahtlığını imama önerdi. Hazret mazeret getirerek kabul etmedi. Fakat çeşitli yollara baş vurarak kabul ettirdiler. İmam (a.s) memleket işlerine, atama ve azletme olaylarına karışmamak şartıyla veliahtlığı kabul etti.⁵⁰

Bu vakıa Hicretin 200. yılında meydana geldi. Fakat çok geçmeden Memun, Şia'nın hızla ilerlemesinden, imama karşı sevgilerin çoğalmasından, milletin hatta kendi ordusundan ve devlet adamlarından bile imama yönelmelerinden bu siyasetin de yanlış olduğunu anladı ve çare aramaya koyuldu. Çareyi imamı zehirleyerek şehit etmekte buldu.

İmam (a.s), şehit olduktan sonra İran'ın şimdi Meşhed denilen Tus şehrinde defnedildi.

Memun, akli ilimlerin Arapça'ya tercüme olmasına çok özen gösteriyordu. İlmi meclisler düzenleyerek çeşitli din ve mezheplere mensup alimlerin tartışmalarını sağlıyordu. Sekizinci İmam da bu toplantılara katılarak çeşitli din ve mezhep alimleriyle tartışıyor ve mübahasa ediyordu. Bu tartışmalar, Şia'nın hadis kitaplarında kayıtlıdır.⁵¹

HZ. İMAM TAKİ (a.s)

⁴⁹ Delail-ül İmame, s.197. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.363.

⁵⁰ Usul-u Kafi, c.1, s.489. İrşad-ı Müfid, S 290. Fusul-ul Mühimme, s.237. Tezkiret-ul Havas, s.352. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.363.

⁵¹ Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.351. Ahmed b. Ali b. Ebu Talib Tabersi'nin "İhticac" kitabı, Necef baskısı, yıl 1385 H, c.2, s.170-237.

H. İmam Muhammed b. Ali (a.s), sekizinci imamın oğludur, en ünlü lakabı Taki'dir. Bazen de Cevad ve İbn-ür Rıza lakabıyla anılır. Hicretin 195. yılında Medine'de dünyaya geldi. Şia rivayetlerine göre hicretin 200. yılında, Abbasi halifesi olan Mu'tasım'ın tahrikiyle İmamın kendi hanımı olan Me'mun'un kızı vasıtasıyla zehirlenip şehit edildi ve Kazimiye'de büyük babası olan yedinci imamın türbesinin yanında defnedildi.

Değerli babasından sonra Allah'ın emri ve önceki imamların bildirmeleri üzerine imamet makamına ulaştı. Babası şehit olurken kendisi Medine'de idi. Me'mun'un emriyle hilafet merkezi olan Bağdat'a getirildi. Zahirde bir çok ilgi ve muhabbet gösterdiler. Hatta Me'mun, kızını imamla evlendirip, imamı Bağdat'ta kalmaya mecbur etti. Bu vesileyle imamı içten ve dıştan göz altına aldı.

Bir süre sonra imam (a.s) Me'mun'dan izin alarak Medine'ye döndü ve Me'mun ölünceye kadar Medine'de kaldı. Me'mun'dan sonra Mu'tasım hilafeti ele geçince, tekrar imamı (a.s) Bağdat'a çağırttı ve orada göz altında bulundurdu. Daha sonra Mu'tasım'ın tahriki üzerine, imam hanımı tarafından zehirlenip şehit edildi.⁵²

H. İMAM ALİ NAKİ (a.s)

H. İmam Ali b. Muhammed (a.s), dokuzuncu imamın oğludur. Lakabı Nakiy'dir. Bazen de Hadi lakabıyla anılır. 212. yılında Medine'de doğmuştur 254. Hicri kameri yılında (Şia rivayetlerine göre) Abbasi halifesi Mu'tazz tarafından zehirlenerek şehit edildi.⁵³

Onuncu imam kendi hayatı boyunca Abbasi halifelerinden yedi tanesini gördü. Onlar, Me'mun, Mu'tasım, el- Vasık, Mütevekkil, Muntasir, Mustain ve Mu'tazz'dırlar. 243. yılında Mu'tasım'ın zamanında değerli babası Bağdat'ta zehirlenip şehit edildiğinde, kendisi Medine'de idi ve Allah'ın tayini ve babalarının tanıtması üzerine imamet makamına ulaştı. Mütevekkil'in zamanına kadar dini eğitimlerle meşgul idi.

Mütevekkil 243 H. yılında dedikodulara kapılarak, kendi devlet adamlarından birine, imamı o günkü hilafet merkezi olan Samirra'ya celbetme görevini verdi. Yanı sıra bir mektup yazıp imamı (a.s) izzetle anarak onunla görüşmek isteğinde bulundu.⁵⁴ Elbette İmam (a.s) Samerra'ya geldi, gerçi kamuoyunda hiç bir baskı olmadı. Fakat elinden geldiği kadar imama eziyet edip ihtiramsızlık etmekten de

⁵² İrşad- Müfid, s.297. Usul-u Kafi, c.1, s.492-497. Delail-ul İmame, s.201-209. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.377-399. Fusul-ul Mühimme, s.247-258. Tezkiret-ül Havas, s.358.

⁵³ Usul-u Kafi, c.1, S 497-502. İrşad-ı Müfid, s.307. Delail-ul İmame, s.216-222. Fusul-ul Mühimme, s.256-265. Tezkiret-ül Havas, s.362. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.401-420.

⁵⁴ İrşad-ı Müfid, s.307-313. Usul-u Kafi, c.1, s.501. Fusul-ul Mühimme, s.261. Tezkiret-ül Havas, s.359. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.417. İsbat-ül Vasiyye, s.176. Yakubi Tarihi, c.3, s.217.

çekinmedi. Defalarca imamı katletmek ya da saygınlığını zedelemek için çağırtı ve Hazretin evini teftiş ettirdi.

Mütevekkil, Abbasi halifelerinin içinde risalet hanedanına en fazla düşmanlık güden birisiydi. Bilhassa Hz. Ali'ye (a.s) aşırı kını vardı ve ona açıkça küfür ediyordu. Eğlencelerde taklitçi birini O hazreti taklit etmekle görevlendirdi ve kendisi bu sahnelere bakarak gülüp eğleniyordu. Yine onun emriyle 237. yılında Kerbela'da İmam Hüseyin'in türbesinin kubbesi ve etrafta yapılan bir çok evleri yıkılarak yerle bir edildi. İmamın, tahrip ettikleri türbesini su altına bıraktılar. Daha sonra sürülüp, oradaki tüm eserleri yok etmek için, ziraat yapılmasına emir verdi.⁵⁵

Mütevekkil'in hilafet yıllarında Hicaz'daki Şii seyitlerin yaşantısı daha da acınacak hale gelmişti. Öyle ki, kadınların örtünecek elbiseleri bile yoktu. Hatta bir çarşafı namaz vakti olunca sırayla kullanıyorlardı.⁵⁶ Bu baskı ve eziyetleri Mısır'da yaşayan Şiilere de yaptı.

Onuncu imam, Mütevekkil'in bu tür işkence ve eziyetlerine Mütevekkil ölünceye kadar katlandı. Ondan sonra Muntasır, Mustain ve Mu'tazz işbaşına geldiler ve sonunda Mu'tazz'ın sinsice planları sonucu zehirlenerek şehit oldu.

Hz. İMAM HASAN ASKERİ (a.s)

Askeri lakabıyla anılan Hz. İmam Hasan b. Ali (a.s) onuncu imamın oğludur. Hicri 232. yılında doğdu ve 260. yılında da (Şia rivayetlerinin bazısına göre) Abbasi halifesi olan Mu'tamid'in planı üzere zehirlenerek şehit edildi.⁵⁷

On birinci imam, değerli babası şehit olduktan sonra, Allah'ın emri ve önceki imamların tayiniyle imamet makamına ulaştı. Yedi yıl imamet ettiği müddet zarfında, hilafet makamının sonsuz baskıları altında, zor bir durumda takkiye ile yaşadı. Kapısı hatta Şiilere bile kapalıydı. Yalnız Şia'nın özel kişileri imamla görüşebiliyordu. Bununla birlikte çoğu zaman hapisteydi.⁵⁸

Bu kadar baskının nedeni ise şunlardı: Evvela, o zamanlarda Şia'nın nüfusu artmış ve büyük bir güce sahip olmuşlardı. Şia'nın imamete inanması herkese güneş gibi aydınlığa kavuşmuştu. Şia imamları da toplumda tanınıyordu. Bu yüzden hilafet

⁵⁵ Makatil-ut Talibiyin, s.395.

⁵⁶ Makatil-ut Talibiyin, s.395 ve 396.

⁵⁷ İrşad-ı Müfid, s.315. Delail-ul İmame, s.223. Fusul-ul Mühimme, s.266-272. Menakıb- İbn-i Şehraşub, c.4, s.422. Usul-i Kafi, c.1, s.503.

⁵⁸ İrşad-ı Müfid, s.324. Usul-u Kafi, c.1, s.512. Menakıb-ı İbn-i Şehraşub, c.4, s.429 ve 430.

makamı imamları daha fazla göz altına alıp mümkün yollar deneyip, sinsi planlarla bunları yok etmeğe çalışıyordu.

İkinci olarak hilafet makamı, Şiilerin, on birinci imamın bir oğlunun varlığına inandıklarını anlamıştı. On birinci imamdandan ve diğer imamlardan nakledilen rivayetlere göre onun oğlunun Mehdi (a.s) olduğunu biliyorlardı. Bu inanç Peygamber-i Ekrem'den Şia ve Ehl-i Sünnet kanallarıyla anlatılan rivayetlere dayanıyordu.⁵⁹ Ve Hz. Mehdi (Allah zuhurunu çabuklaştırsın) on ikinci imam olarak kabul ediliyordu.

Bu sebeplere göre on birinci imam, diğer imamlardan daha çok göz altında tutuluyordu. Zamanın halifesi, Şia'nın inandığı imamet ilkesine son vermek ve bu kapıyı her zaman için kapatmaya kesin karar almıştı.

Buna göre imamın (a.s) hastalık haberi zamanın halifesi Mu'tamid'a verilince, bir doktor göndermenin yanı sıra iç haberleri kontrol etmeleri için güvenilir adamlarından ve kadılarında birkaçını bu işle görevlendirdi. İmamın şahadetinden sonra da evini teftiş edip, imamın hizmetçilerini de ebeler, muayene ettiler. Gizli memurları iki yıl boyunca ümitleri kesilinceye dek imamın oğlunu bulmak için çalıştılar.⁶⁰

On birinci imam şehit olduktan sonra kendi evinde değerli babasının yanında Samerra şehrinde defnedildi.

Şunu da bilmeliyiz ki, imamlar kendi hayatları boyunca sayıları yüzleri aşan muhaddis ve alimler yetiştirdiler ve biz bu kitapta onların isimlerini, teliflerini, ilmi eserlerini ve hayatlarını yazmayı münasip görmedik.⁶¹

⁵⁹ Sahih-i Tirmizi, Mehdi (a.s) bölümü, Sahih-i Ebu Davud, c.2, Kitab-ul Mehdi bölümü, Sahih-i İbn-i Mace, c.2, Bab-u Huruc-il Mehdi, Yenabi-ul Mevedde, Muhammed b. Yusuf Şafii'nin "El Beyan fî Ahbar-i Sahib-iz Zaman" kitabı, Şeblenci'nin "Nur-ul Ebsar" kitabı, Muhammed b. Abdullah Hatib'in "Mişkat-ul Mesabih" kitabı, İbn-i Hacer'in "Es-Sevaik-ul Mührika" kitabı, Muhammed Sabban'ın "İs'af-ur Rağibin" kitabı, Fusul-ul Mühimme, Sahih-i Müslim, Muhammed b. İbrahim Nu'mani'nin "El Ğiybe" kitabı, Şeyh Saduk'un "Kemal-ud Din" kitabı, Muhammed b. Hasan Hürr-i Amili'nin "İsbat-ül Hüdat" ve Meclisi'nin "Bihar-ül Envar" kitabı, c.51, 52.

⁶⁰ Usul-u Kafi, c.1, s.505. İrşadı Müfid, s.319.

⁶¹ Ricali Keşşi, Rical-i Tusi, Fihrist-i Tusi ve diğer rical hakkında yazılan kitaplara bakınız.

HZ. İMAM MEHDİ (A.F.)

Bismillahirrahmanirrahim

"Peygamberini hidayet ve hak din üzere gönderen O'dur. Öyle ki müşrikler hoş görmese bile onu (hak din olan İslam'ı), bütün dinlere karşı üstün kılacaktır.

(Tevbe/33, Saf/9)

"Andolsun ki, biz zikirten (Tevrat'tan) sonra Zebur'da da "Yeryüzü temiz kullarımıza miras kalır" diye yazdık."

(Enbiya/105)

Asırların ardından, sabırla, dayanıklı bir dağ gibi rahvan bir at üzerinde azimle geliyor...

Bu İlahi destanda namertlerin başını kesmek için kılıç yalınmakta, halkı hidayet etmek için Kur'an nuru parlamakta, beşeriyetin en karanlık gecesinde parlayan bir yıldız gelmektedir, o; sahtekârlıkların ürkütücü ormanında doğruluğun sembolü geliyor...

Başında Muhammed'in sallâ'llâhu aleyhi ve alih sarığı, sırtında Muhammed'in sallâ'llâhu aleyhi ve alih gömleği, ayağında Muhammed'in sallâ'llâhu aleyhi ve alih çizmesi, göğsünde Muhammed'in sallâ'llâhu aleyhi ve alih Kur'an'ı ve elinde Ali aleyhi's-selâm'ın kılıcıyla.

O; Zehra aleyha's-selâm'ın sevgisi, Hasan aleyhi's-selâm'ın sabrı, Hüseyin aleyhi's-selâm'ın cesareti, Seccad'ın aleyhi's-selâm'ın ibadeti, Bâkır aleyhi's-selâm'ın ilmi, Sadık aleyhi's-selâm'ın doğruluğu, Kâzım aleyhiselam'ın tahammülü, Rıza aleyhi's-selâm'ın rızası, Cevad aleyhiselam'ın cömertliği, Hadi aleyhi's-selâm'ın hidayeti, Askeri aleyhi's-selâm'ın heybetiyle geliyor.

Baştanbaşa nübüvvet ve velayet simgesidir o; bütün peygamberlerin özelliklerini kendinde toplamıştır; Adem aleyhi's-selâm gibi yepyeni bir insanlığın temelini atacak, Nuh aleyhi's-selâm gibi yüzyılların dert ve mezlumiyet yükünü omuzlayacak; kafirleri hiç çekinmeden Allah'a çağırarak; İbrahim aleyhi's-selâm gibi tevhit feryadını yükseltecek ve putları devirecek; Musa aleyhi's-selâm gibi zalim Firavunlara isyan edecek; İsa aleyhi's-selâm gibi ölü insaniyeti yeniden diriltecek ve biricik cediti Hz. Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih gibi bütün dünyayı kurtuluşa çağıracaktır o...

Namaza durduğu zaman, ebediyete tapmanın aynasıdır o; Peygamber'in sallâ'llâhu aleyhi ve alih vahiy çağrısı onun sözlerinde yüreklere nasihat gibi oturur; feryadı, asırları geride bırakır ve öfke kılıcı, Firavunluları ebediyen mahvoluşun dipsiz kuyusuna gömer...

Kıyamı, kıyamete denktir; dünya kıyametini gerçekleştirecek; diyanetin mazharı olan zuhuru, dini cihana hakim kılacak; imamet ağacının meyveli dalı olan elleri, yeryüzünü gökyüzüne bağlayacak; İlahi vahiy gibi olan sözleri, melekleri insanlarla komşuluğa çağıracaktır...

O, ayağa kalkınca zillet yere yığılır; başını doğrulttuğunda hidayet kıyam eder; onun kıyamı, bozulmuşların mezbahasıdır; adı, namertlerin ölümü; başlayışı, zalimlerin sonudur; devamı, salih insanların tükenmeyen devamlı harı; gaybeti, onu arzulayan zulme uğramışlar için en uzun gecedir ve zuhuru, canı boğazına gelmiş sevgililerinin kurtuluş sabahı...

Allah'ın izniyle hükümetullahın cihana galebesini tespit edecek ve derin manası bilinmeyen insanın hilafetini dünya alemine âşık kılacaktır...

Varlığı, Allah'ın büyük nişanesidir; gaybeti, gayb tefsiri; zuhuru, ahiretin müjdecisidir; kıyamı, ahdine vefâ ve cihadın tefsiri; kelâmı, Kur'an'ın yorumudur; bakışı, kaybolmuşlar için peygamberlerin sevgi denizinin dalgalanışı...

Sonunda din kervanını menzile o ulaştıracak; peygamberlerin risalet zahmetlerine o vusul ve husul verecektir.

Selamların en güzeliyle selam olsun ona. Rabbim! Onun zuhurunu çabuklaştır; adalet aşkıyla ağlayan gözleri, onun Muhammedi nuruyla aydınlat ve müminleri, onun askeri olmayla muştula!

GİRİŞ

Ne yazıktır ki, son zamanlarda özellikle de Türkiye'de malum çevreler tarafından İslami inançlara saldırmak bir gelenek halini almıştır. İşte bu çevrelerin saldırısına maruz kalan İslami inançlardan bir diğeri de Mehdilik inancıdır. Oysa Mehdilik inancı, İslam dininin köklü inançlarından. Asr-i saadetten günümüze kadar İslam ümmeti müttefikten bu inanca sahip olagelmiştir. Bu inanç bir taraftan bir İslami akide olarak en önemli akaid kitaplarında kendi yerini alırken, diğertaraftan İslam uleması özellikle bu hususu konu edinen yüzlerce cilt kitap yazmıştır. Nihayet ileride de göreceğimiz üzere, İslam dinin ana kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinde bu inanç çeşitli tabirlerle beyan edilirken, İslam dinin ikinci ana kaynağı olan sünnette de tevatür haddini aşan hadislerde çeşitli

boyutlarıyla açıklanmıştır. Daha ötesi beşeriyet kfilesinin bilahere esenliğe varacağını, akibetin salih insanlara ait olduğunu, Allah Teala'nın özel inayetiyle donatılmış bir salih insanın önderliğinde insanlık gemisinin sonunda selamet sahilinde demirleyeceğini, bu dönemde mutlak olarak hakimiyet Allah'ın dinine ait olacağını ve her türlü zulüm, haksızlık ve mahrumiyete son verilerek mutlak adalet, barış ve esenliğin sağlanacağını bütün ilahi dinlerin va'dettiğini görmekteyiz.

Bütün bunlara rağmen, maalesef günümüz dünyasında Batı değer sistemlerindeki düşünce metoduyla görüş belirtmeği kendilerine adet edinen İslami hususlarda ilmi yetenekten yoksun bazı kimselerin, Ehl-i Sünnet camiasındaki yanlış anlamının sonucu olarak ortaya çıkan sahta Mehdcilik olayına bir tepki olarak bu inancı kökten inkar etmek yolunu seçtiklerine şahit oluyoruz. Bu ise İslami düşünce alanında büyük bir tehlikenin nişanesidir. Burada hakiki din alimlerine büyük bir sorumluluk düşmektedir. Zira ki, cahillerin oyunları karşısında ilimlerini ortaya koymak hakiki alimlerin en önemli görevidir. Bu görevlerini ihmal ederlerse, Hz. Resulullah (s.a.a)'ın buyruğuyla Allah'ın, meleklerin ve insanların lanetini kazanırlar.

İşte elinizdeki bu naçiz eser, bu doğrultuda yapılan kısa bir araştırmanın ürünüdür. Bu eserde ilk başta önceki ilahi dinlerde konuya işaret eden belge ve bilgilere kısaca bir göz atılırken, Ehl-i Beyt ve Ehl-i Sünnet ekolunca gelen İslam dininin konu hakkındaki bilgilerine özet olarak yer vermeye çalışılmıştır. Umarız ki, mü'min kardeşlerimiz için yararlı olur. Rabbim! Bizleri, sağa sola sapmadan Sırat-ı Müstakim olan dinini anlayan ve anladığına amel eden kimselerden kıl. Rabbim! Bizleri zamanın imamını tanıyan ve onun velayetini kabul edenlerden kıl.

Diğer Dinlerde Mehdi İnancı

Dünyayı ıslah edecek olan vaad edilmiş Mehdi inancının sadece İslam dinine mahsus bir akide olmadığına, bu inancın İslam öncesi semavi dinlerde de mevcut olduğuna yukarıda işaret etmiştik. Dolayısıyla ahır zaman kurtarıcısını sadece İslam ümmeti değil, bütün semavi dinlerin mensupları, hatta bütün insanlık beklemektedir. Kısacası; bütün dinlerin mensupları dünyanın karanlık ve bühranlı bir dönemde, yani her yeri zulüm, fesad ve dinsizliğin kapladığı bir esnada büyük bir kurtarıcının zuhur edeceğine, onun fevkaledede gaybi bir güç seyasinde dünyanın bozuk durumunu düzelterek ve Allah inancını dinsizlik ve maddeciliğe üstün kılacağına inanmaktadır. Bu güzel müjde sadece Zerdüştlerin mukaddes kitaplarından sayılan "Zend, Pezend ve Camasibname" kitaplarıyla Yahudilerin Mukaddes kitabı "Tevrat", ilaveleri ve Hıristiyanların mukaddes kitabı "İncil" gibi baki kalan semavi kitaplarda değil; hatta Brahmanlarla,

Budistlerin mukaddes kitaplarında bile yer almıştır. Demek oluyor ki, bütün millet ve dinlerde bu inanç mevcuttur ve hepsi gaybi yardımla desteklenecek va'dedilmiş güçlü bir kurtarıcıyı beklemekteler. Bunun anlamı şudur ki, Zerdüştüyle, Yahudisiyle, Hıristiyanıyla ve Müslümanıyla bütün semavi dinlerin izleyicileri, daha ötesi bir şekilde semavi dinden etkilenen ya da semavi olması muhtemel olan inanca sahip olan herkes, ahır zamanda büyük bir ıslah edicinin zuhur edeceğine inanır ve onu bekler.

Buradan, Zerdüştlere ona dünyanın kurtarıcısı anlamına gelen "Suşyans", Yahudilerin "Server-i Mikaili" Hıristiyanların "Va'dedilmiş Mesih" ve Müslümanların "Va'dedilmiş Mehdi gibi, her milletin kendisinin anlayacağı bir lakap vermelerinin veya onu kendilerinden biri olarak görmelerinin de pekala doğal olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü her hangi bir millete gönderilen bir ilahi elçinin beyanında veya semavi kitabta ahır zamanda mutlak adaleti sağlayacak ve ilahi dinin hakimiyetini bütün cihanda kuracak bir ilahi kurtarıcının geleceğine dair bir açıklama gelince, o millet ve topluluğun bu kurtarıcıyı kendilerinin anlayacağı bir lakapla anmalarından veya onun kendilerinden olan birinin olacağını sanmalarından yahut öyle yorumlamalarından daha doğal bir şey düşünülemez.

Elbette biz Hz. Mehdi'nin zuhur edeceğini ispatlamak için eski semavi kitaplarda yer alan tebşirlere dayanmak istemiyoruz. Esasen buna ihtiyaç da yoktur. Çünkü inşaallah ileride göreceğimiz üzere, bunun Kur'an ve Sünnet'te yeterli dayanağı vardır. Biz sadece ahır zamanda evrensel bir kurtarıcının zuhur edeceği gerçeğinin bütün dinlerde yer alan ortak bir inanç olduğunu ve vahiy kaynaklı olup bütün peygamberlerin bu müjdeyi verdiğini belirtmek istiyoruz.

Biz eski dinlerde bu hususta gelen bütün tebşirleri detaylı bir şekilde incelemek de istemiyoruz. Çünkü bunun kendisi müstakil bir kitap yazmayı gerektirecek kadar geniş bir konudur. Ancak öyle mesnetsiz bir iddiada da bulunmadığımızı göstermek için örnek olarak eski dinlerde bu hususta gelen tebşirlerden bazılarına değinmeden de geçmeyeceğiz.

Fakat bu tebşirlerden örnekler zikretmeden önce şu hususu da belirtmek zorundayız ki, son zamanlarda bazı yazarlar ahır zaman kurtarıcısına dair tebşirlerin Tevrat ve Zend gibi eski dinlere ait mukaddes kitaplarda da yer aldığını görünce, hemen bunun İslam diniyle ilgisinin olmadığını ve bu inancın Yahudiler veya Zerdüştlerce İslam dinine sokulan bir hurafe ve efsane olduğunu iddia etmeğe başlamışlardır.

Oysa ki bunların bu tavrı, bilimsellikten uzak olmakla birlikte, Kur'an-ı Kerim ve İslam'ın ruhuna aykırı bir yöntemdir.

Evet aşağıda zikredeceğimiz tebşir örneklerinde de görüleceği üzere, bu inancın diğer millet ve kavimler arasında da olduğu doğrudur. Ama sadece bu, sözkonusu inancın bir hurafe olduğunu gösterebilir mi? Acaba İslam dinin tüm hüküm ve inançlarının sahih olabilmesi için illa de geçmişteki kavim ve dinlerde olan hüküm ve inançların tam aksine mi olması gerekir?! Eski dinler Allah'ın varlığından bahsediyorsa, İslam dini Allah'ın varlığını inkar mı etmelidir! Eski dinler, kıyametin geleceğine inanıyorsa, İslam dini kıyametin olmadığını mı iddia etmelidir! Eski dinler iyiliğe emrediyorsa, İslam dini kötülüğe mi emretmelidir! Eski dinler, ahkali güzellikleri öneriyorsa, İslam dini ahlaki çirkefliliği mi önermelidir! Ve... Böyle bir şeyi söylemek akla, mantığa ve bilimselliğe sığar mı? Daha ötesi böyle bir şeyi söylemek İslam dininin kendisiyle çelişmiyor mu? Allah katında bütün dinler aynı ilke ve esasları paylaşmıyorlar mı? Onları birbirinden ayıran sadece teferruatteki bir katım cüz'i ayrılıklar değil midir? Allah Teala: "Allah katında din İslamdır..."⁶² buyurmuyor mu? Allah Teala bütün peygamberleri birbirlerini doğrulayıcı olarak göndermemiş midir? Allah Teala: "Allah peygamberlerden ahid almıştı: "Andolsun ki size Kitâb ve hikmet verdim; imdi sizde olanı tasdik eden bir peygamber geldiğinde, ona mutlaka inanacak ve ona mutlaka yardım edeceksiniz, ikrar edip bu ahdi kabul ettiniz mi?" demişti. "İkrar et-tik" demişlerdi de: "Şâhid olun, Ben de sizinle berâber şâhidlerdenim" demişti"⁶³ buyurmamış mıdır? Yine Allah Teala Kur'an-ı Kerim'in de kendinden önceki kitapları tasdikleyici oluşunu belirterek: "Kendisinden önceki Kitâb'ları tasdik eden Hak Kitâb'ı sana indirdi..."⁶⁴ ve "Sana da kendinden önceki Kitâbı doğrulayıcı ve onu kollayıp korucu olarak bu Kitab'ı gerçeğe indirdik. Artık onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve sana gelen gerçekten ayrılarak, onların heveslerine uyma! Sizden her biriniz için bir yol ve bir yöntem kıldık; eğer Allah dileseydi sizi bir tek ümmet yapardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir; o halde iyiliklere koşuşun, hepinizin dönüşü Allah'adır. O, ayrılığa düştüğü-nüz şeyleri size bildirir"⁶⁵ buyurmamış mıdır? Görülüyor ki, bu gibi insanların mantığı, aslında bir mantıksızlık, hatta keyfiliktir. O halde İslami konulardan birini araştırmak isteyen insaf sahibi herkes ilk önce o inancın İslam'daki asıl kaynaklarına müracaat etmelidir ki, o konunun doğru olup olmadığını anlayabilsin. Asıl kaynaklara müracaat etmeden, sırf o konunun geçmişlerin kitap ve inançlarında yer almasından dolayı, ben bu hurafe inancın kökünü buldum diye yaygara koparması, ne insafla, ne akıl ile, ne bilimsellikle ne de din ile bağdaşır. Neyse biz bu konu üzerinde pek fazla durmayalım, dönelim asıl konumuza, ahır zaman kurtarıcısı ile ilgili eski dinlerde gelen tebşirlerden örnekler vereceğimizi söylemiştik. Bunlardan bazıları şöyledir:

⁶² Al-i İmran/19

⁶³ Al-i İmran/81

⁶⁴ Al-i İmran/3

⁶⁵ Maide/48

a) En eski akidelerden biri Hinduculuk inancıdır. Hindularca semavî kitap olarak kabul edilen “Vedalar”da şöyle yazılmıştır:

“Dünyanın bozulmasından sonra, ahir zamanda bütün mahlukların önderi olacak Mensur⁶⁶ adındaki bir padişah ortaya çıkacak; o, bütün cihanı fethedecek; herkesi tanıyacak ve onun Allah’tan istediği her şey olacaktır.”⁶⁷

b) Zerdüşt’ün öğrencisi “Camasb”ın kendi adıyla meşhur olan kitabında da şöyle geçer: “Araplar diyarından, Haşim oğullarından birisi çıkacaktır; o, heybetli, uzun boylu, büyük başlıdır; ceddinin dini üzeredir; çok kalabalık bir orduyla İran’a gidecek, oraları onaracak ve yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Onun adaleti sayesinde, kurtla koyun bir arada su içecektir.”⁶⁸

c) Zerdüştilerin dini kitaplarından olan “Zend”de ise şöyle yazılmıştır: “O zaman, iyilik ilahları tarafından büyük bir zafer gelecek ve kötülük ilahları yıkılacak, kötülük ilahlarının iktidarları yeryüzündedir, gökte hiç bir sultaları yoktur; iyilik ilahlarının zaferinden ve kötülük ilahlarının soyu yok edildikten sonra, alem asıl saadetine ulaşacak ve Adem oğulları mutluluk tahtına oturacaklar.”⁶⁹

d) Tevrat’ı oluşturan beş kitaptan biri olan “Tekvin Kitabı”nda da, Hz. İsmail Peygamberin soyundan gelecek olan on iki imamdan aleyhum’us-selâm bahsedilir: Mezkur kitapta şöyle yazılmıştır: “Ve İsmail gelince, seni işittim; işte, onu mubarek kıldım, ve semereli edeceğim, ve onu ziyadesiyle çoğaltacağım; on iki beyin babası olacak, ve onu büyük millet edeceğim.”⁷⁰

Biliyorsunuz ki, son kurtarıcı olan Hz. Mehdi (a.s) Hz. Hz. Resulullah (s.a.a)’ın kendinden sonraki halifeleri olduğunu açıkladığı on iki imamın on ikincisidir. Bunu, Hz. Resül’ün ileride nakledeceğimiz beyanlarında göreceğiz. Dolayısıyla Tevrat’ın Tekvin kitabında geçen bu beyan, Hz. Resül’den gelen Hz. Mehdi ile ilgili beyanları aynen tastik etmektedir. O halde bu açıklama Hz. Mehdi (a.s)’ı da içermekte ve geleceğini muştulamaktadır. Kaldı ki semavi kitaplarda bizatihi Hz. Mehdi (a.s)’ın dönemini muştulayan daha açık beyanlar da mevcuttur.

⁶⁶ Burada dikkata şayan nükte şudur ki, Ehl-i Beyt İmamları’ndan gelen Camia Ziyareti ve Nudbe Duası’nda da Hz. Mehdi aleyhi’s-selâm’dan “Allah tarafından desteklenmiş, muzaffer kılınmış” anlamında “Mensur” diye söz edilmektedir. Elbette ki, Hindular’ın mukaddes kitabında o hazretin bu isimle anılması bir tesadüf değildir. Bu, o hazretin Allah Teala’nın o hazrete va’dettiği yardım ve kesin zafer sözünden çıkarılan bir lakabıdır. Dolayısıyla Hindular’ın kutsal kitabı Vedalar kitabında imamın bu özelliğine işaret edilmiş olması ve bu ismin o özelliğe dayanılarak hazrete verilmiş olması hiç de uzak bir ihtimal değildir.

⁶⁷ Bişaret-ül Ahdeyn, s.245.

⁶⁸ Age, s.258. (Zikredilen kitabın s.243 dipnotunda şöyle nakledilmiştir: Siyer ve tarih yazarları "Geştasib bin Lehra Sib"ın kardeşi "Camasib" bir müddet Zertüştün yanına maarif edinmiştir.) "Camasib" in kitabında nakledilen şeylerin hadisler de de geldiği hatırlatılmalıdır. Öyle ki Hisal’us -Saduk’ta Emirelmüminin (a.s) dan bu yolda rivayet nakledilmiştir.

⁶⁹ Age. s.238.

⁷⁰ Kitabı Mukaddes, Tekvin Kitabı 17. bab s. 20.

Örneğin, Kitabı Mukaddes'in Eski Ahit'in İşaya bölümünün 11. babında şöyle geçmektedir:

e) "Ve Yessenin kütüğünden filiz çıkacak, ve kökünden bir fidan meyve verecek. Ve RABBİN Ruhü, hikmet ve anlayış ruhu, öğüt ve kuvvet ruhu, bilgi ve RAB korkusu ruhu onun üzerinde kalacak. Ve onun zevki RAB korkusunda olacak; ve gözlerinin gördüğüne göre hükmetmeyecek, ve kulaklarının işittiğine göre karar vermeyecek; fakat fakirlere adaletle hükmedecek, ve memleketin hakirleri için doğrulukla karar verecek; ve dünyaya ağzının değneğiyle vuracak; kötüyü dudaklarının soluğu ile öldürecek. Ve belinin kuşağı adalet, ve kalçalarının kuşağı sadakat olacak. Ve kurt kuzu ile beraber oturacak, ve kaplan oğlakla beraber yatacak; ve buzağı ve genç aslan ve besili sığır bir arada olacak; ve onları küçük bir çocuk güdecek. Ve inekle ayı otlanacak; onların yavruları birlikte yatacak; ve aslan sığır gibi saman yiyecek. Ve emzikteki çocuk kara yılanın deliği üzerinde oynayacak, ve süttten kesilmiş çocuk elini engerek kovuğu üzerine koyacak. Bütün mukaddes dağımda zarar vermeyecekler ve helâk etmeyecekler; çünkü sular denizi nasıl kaplıyorsa, dünya da RAB bilgisi ile dolacak.

Ve o gün vaki olacak ki, kavmlar için bayrak olarak durmakta olan Yessenin kökünü milletler arıyacaklar, ve onun rahat ettiği yer izzetli olacak."⁷¹

Görüldüğü üzere, Tevrat'a geçen bu metin açıkca Hz. Mehdi (a.s)'ın dönemini muştulamaktadır. O dönemde Hz. Resulullah (s.a.a)'ın da belirttiği gibi, hakiki adalet ve tam bir emniyet ortamı sağlanacaktır. Zaten bu ibaret de ondan gayrisini muştulamamaktadır. Yine de bu metinde geçen cümleler üzerinde kısaca durmakta yarar vardır.

Metnin birinci cümlesinde geçen "Yasse" kelimesi İbrani'ce bir kelimedir. Her ne kadar metinde bu kelime özel isim gibi sunulmuşsa da İbranice'de yüce anlamına gelmektedir. Buna göre, birinci cümlemin asıl anlamı: "Ve Yüce kötükten filiz çıkacak, ve kökünden bir fidan meyve verecek" olur. Zaten Hz. Mehdi (a.s) da soy açısından en yüce ve şerefli soy olan nübüvvet ağacının mübarek bir fidanıdır. Nitekim, Allah Teala'nın: "Allah'ın, temiz bir kelimeyi; kökü sağlam, dalları göğe doğru olan Rabbinin izniyle her zaman meyve veren temiz bir ağaca benzeterek nasıl misal verdiğini görmüyor musun? İnsanlar ibret alsın diye Allah onlara misal gösteriyor. Çirkin bir kelime de, yerden koparılmış, kökü olmayan kötü bir ağaca benzer."⁷² ayetlerinde geçen temiz kelime ile benzetildiği temiz ağaç, hem Ehl-i Beyt, hem de Ehl-i Sünnet kanalından nakledilen bazı hadislerde, Hz. Resul-ü Ekrem ve onun pak soyuna tatbik edilirken, çirkin kelime ile benzetildiği çirkin ağaç da Beni Umeyye soyuna tatbik edilmiştir.

⁷¹ Kitabı Mukaddes, İşaya bölümü 11. bab s. 675, 676.

⁷² İbrahim/24, 25, 26

Özellikle de Allah Teala'nın: "Ve hani sana Rabbin şüphesiz insanları kuşatmıştır" demiştik. Sana gösterdiğimiz rüyayı ve Kur'ân'da lânetlenmiş ağacı, sâdece insanlar için bir fitne (deneme aracı) kıldık. Biz onları kor-kutuyoruz, fakat bu onlara büyük taşkınlık vermekten başka bir şeye yaramıyor."⁷³ ayetinde geçen "Kur'an'da lanetlenmiş ağaç" kelimesi ve Hazret'in gördüğü rüyadan maksadın Umeyye Oğulları olduğu ve bu ayetin, Hz. Resulullah (s.a.a)'ın kendinden sonra Umeyye Oğulları'nın minberine maymunların sıçraması gibi sıçrayarak çıktıklarını rüyada görmesi üzerine, nazil olarak bunun sadece değersiz bir dünya metası olduğunu ve bu vesileyle insanların denenmek istendiğini bildirdiği, hem Ehl-i Beyt, hem de Ehl-i Sünnet tefsir ve hadis kaynaklarında yer almıştır.

Amir bin Hureys diyor: "Hz. Ebu Abdullah Caferi Sadık (a.s)'a Allah Teala'nın; "...kökü sağlam, dalları göğe doğru olan Rabbinin izniyle her zaman meyve veren temiz bir ağaç" ayetini sordum. İmam: "Ağacın kökü, Hz. Resulullah; dalı, Hz. Ali, budakları, ikisinin zürriyetinden olan imamlar; meyvesi, imamların ilmi ve yaprakları ise, takipçileri olan mü'minlerdir..." buyurdu."⁷⁴

İbn-i Hatem Ebu Yala'dan tahrir etmiştir ki, şöyle dedi: "Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Umeyye Oğulları'nın yerin minberleri üzerine çıktıkları bana gösterildi. Onlar yakında size hakim olacaklar; onları kötü yöneticiler olarak bulacaksınız. Resulullah (s.a.a) buna üzüldü. İşte bunun için Allah Teala; "Sana gösterdiğimiz rüyayı ve Kur'ân'da lânetlenmiş ağacı, sâdece insanlar için bir fitne (deneme aracı) kıldık..." ayetini nazil etti."⁷⁵

Keza İbn-i Ebu Hatem, İbn-i Mürdeveyh, Beyhaki ve İbn-i Esakir Said bin Müseyyib'den tahriç etmişler ki, şöyle dedi: "Hz. Resulullah (s.a.a) Umeyye Oğulları'nın minberlere çıktıklarını rüyada gördü. Hazret bundan rahatsız oldu. Dolayısıyla Allah Hazret'e, onlara verilenin sadece dünya olduğunu vahyetti. Hazret buna sevindi. İşte Allah Teala'nın; "Sana gösterdiğimiz rüyayı ve Kur'ân'da lânetlenmiş ağacı, sâdece insanlar için bir fitne (deneme aracı) kıldık..." ayeti bunu bildirmektedir."⁷⁶

Yine İbn-i Murdeveyh nakletmiştir ki: "Ümmil Mü'minin Aişe Mervan bin Hakem'e şöyle dedi: "Resulullah'ın babana ve ceddine: "Siz Kur'an'da lanetlenen ağaçsınız" dediğini duydum."⁷⁷

Ehl-i Sünnet'in muteber tefsircilerinden Kurtubi kendi tefsirinde yukarıda bahsı geçen Hazret'in rüyası ve Kur'an'da lanetlenen ağacı beyan eden ayetin tefsiri ile

⁷³ İsra/60

⁷⁴ Usul-u Kafi c. 1s., 428. Ayrıca bkz. Bihar-ül Envar, c. 9, s. 11, 112, 117, 118, c. 24, s. 137, 142, c. 33, s. 156, 249, c. 58, s. 250.

⁷⁵ El- Mizan, c. 13, s. 148.

⁷⁶ El- Mizan, c. 13, s. 149.

⁷⁷ El- Mizan, c. 12, s. 64.

ilgili bir takım ihtimallerden sonra şunları yazıyor: "Üçüncü bir rivayette İbn-i Abbas şöyle demiştir: "Resulullah (s.a.a) Mervan Oğulları hakkında onların maymunlar gibi minberine sıçradıklarını rüyada gördü. Bu, Hazret'i rahatsız etti. Bunun üzerine, kendisine; onlara verilenin sadece dünya olduğu söylendi. Hazret'in hüznü gitti. Ancak, Mekke'de Hazret'in minberi yoktu. Fakat Mekke'de Medine'de olacak minberini görmesi muhtemeldir.

Bu üçüncü teville Sahl bin Sa'd (r.) da kail olmuştur. Sa'd şöyle demiştir: "Bu rüya şudur ki, Hz. Resulullah (s.a.a) Umeyye Oğulları'nın minberine maymunların sıçraması gibi sıçrayarak çıktığını rüyada görüyordu. Hazret buna üzüldü ve o günden itibaren ölene kadar artık güldüğü görülmedi. İşte bu ayet nazil olarak Hazret'e onların hükümdarlıklarını ve çıkışlarını, insanları için bir imtihan vesilesi kıldığını bildirdi. Zaten Hz. Hasan bin Ali de Muaviye'ye biat ederken, "Bilmem belki de o sizi denemek ve bir süreye kadar yaşatmak içindir."⁷⁸ ayetini okumuştur."⁷⁹

Yine Kurtubi şöyle der: "İbn-i Abbas bu ağaçtan maksadın Umeyye Oğulları olduğunu söylemiştir...

Aişe de Mervan'a: "Allah, sen babanın sulbünde olduğun halde onu lanetlemiştir. Öyleyse, sen de Allah'ın lanetlediğinin bir parçasısındır" demiştir."⁸⁰

Kısacası, Kur'an'da geçen temiz ağaç'tan maksadın Hz. Resül ve Ehl-i Beyt'i olduğu; çirkin ağaç ve Resulullah'ı üzen rüyadan da Umeyye Oğulları ve onların hükümdarlığı kastedildiği, Ehl-i Beyt mektebi müfessir ve hadisçilerine ilaveten, Taberi, Kurtubi, İbn-i Kesir ve Dürr-ül Mensur tefsirinin sahibi gibi, Ehl-i Sünnet'in önde gelen müfessir ve hadisçilerinin ayetin bir muhtemel yorumu olarak zikredip, hadis naklettiği bir husustur. Zaten bizim de bunları zikretmekten maksadımız, mezkur ayetler hakkında kesin bir yorum ortaya koymak değildir. Biz sadece Kur'an'da geçen temiz kelime ve temiz ağacın tatbik açısından Hz. Resul ve pak Ehl-i Beyt'ine de yorumlandığını ve bu hususta Ehl-i Beyt ve Ehl-i Sünnet ekolunca hadisler nakledildiğini göstermektir. Özellikle de Allah Teala'nın Hz. İsa'dan bahsederken onu kendisinin bir kelimesi (sözü) olarak nitelediğini ve Hz. Meryem hakkında da onu güzel bir bitki gibi yeşerttiğinden bahsetmektedir. Allah Teala Hz. İsa (a.s) hakkında şöyle buyuruyor: "Hani melekler demişti ki: "Ey Meryem! Allah seni, kendisinden bir kelime (söz) ile müjdeliyor. Adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir; dünyada da, ahirette de (Allah'a) yakın olanlardandır."⁸¹ Hz. Meryem hakkında da şöyle buyuruyor: "Rabb'i onu güzel bir şekilde kabul buyurdu; onu güzel bir bitki gibi yeşertti..."⁸² O halde bir

⁷⁸ Enbiya/111.

⁷⁹ Tefsir-i Kurtubi, mezkur ayetin tefsiri.

⁸⁰ Tefsir-i Kurtubi, mezkur ayetin tefsiri.

⁸¹ Al-i İmran/ 45.

⁸² Al-i İmran/37.

insana söz, ağaç ve bitki, Kur'an'ın ve ilahi kitapların beyan üsluplarından biridir. Dolayısıyla Tevrat'tan naklettiğimiz ibarete de Hz. Mehdi (a.s)'ın Yassenin kötüğünden çıkan bir fidan olarak nitelenmesi, ilahi beyanlara yabancı bir beyan değildir. Bilhassa Tevrat'ın sonraki ibarelerinden Allah'ın teyidine mazhar olan büyük bir insandan söz edildiği açıkça gözler önündedir.

Metnin ikinci cümlesi; "Ve RABBİN Ruhu, hikmet ve anlayış ruhu, öğüt ve kuvvet ruhu, bilgi ve RAB korkusu ruhu onun üzerinde kalacak" idi.

Bu özellik, bütün ilahi önderlerin başta gelen ve onları diğerlerinden ayıran en önemli özellikleridir. Çünkü bütün ilahi önderler Ruh-ül Kudüs denen Rab ruhuyla teyit edilmektedirler.

Cabir diyor: "Hz. Ebu Cafer Muhammed Bakır (a.s)'a İmam'ın ilmini sordum. Hazret şöyle buyurdular: "Ey Cabir! Peygamberler ve vasilerinde beş ruh bulunmaktadır: Ruh-ül Kudus, ruh-ül iman, ruh-ül hayat, ruh-ül kuvvet ve ruh-üş şehvet. Ey Cabir! İşte onlar Arş'ın altından yerin altına kadar olanları Ruh-ül Kudus ile bilmekteler." Sonra da şöyle buyurdu: "Ey Cabir! Ruh-ül Kudus dışındaki bu dört ruha bir arize gelebilir ve yanılığa kapılabilirler. Ruh-ül Kudus ise ne lahve dalır, ne de hafifliğe kapılır."⁸³

Kur'an-ı Kerim'de peygamberlerin Ruh-ül Kudus denen özel bir ilahi ruh vasıtasıyla donatıldığını beyan etmektedir. Allah Teala şöyle buyurmaktadır: "(O), dereceleri yükselten, Arş sahibi (Allah), kavuşma gününü ihtar etmek için emrinden olan Ruhu, kullarından dilediğine indirir."⁸⁴

Keza şöyle buyurmuştur: "Melekleri, kullarından dilediğine, emrinden olan Ruh ile indirir: "(İnsanları) uyarın ki, Benden başka ilah yoktur. Benden sakının"⁸⁵

Hz. İsa (a.s) hakkında peygamberlerine indirdiğini belirttiği ruhun Ruh-ül Kudus olduğunu açıkça beyan ederek şöyle buyurmuştur: "Allah, "Ey Meryem oğlu İsa! Sana ve anana olan nimetimi an" demişti, "Seni Ruh-ul Kudüs ile desteklemiştim; beşikte ve yetişkin iken insanlarla konuşu-yordun; sana Kitâbı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Sen iznimle, çamurdan kuş gibi bir şey yapmış ona üflemiştin de iznimle kuş olmuştu; anadan doğma körü, alacalıyı iznimle iyi etmiştin. Ölülerini iznimle diriltiyordun. İsrâiloğullarına belgelerle geldiğinde, onlardan inkâr edenler, "Bu apaçık bir büyüdür" demişlerdi de Ben onların sana zarar vermelerini önlemiştim."⁸⁶

⁸³ Usul-ü Kafi, c. 1, s. 172.

⁸⁴ Mü'min, 15.

⁸⁵ Nahl/2.

⁸⁶ Maide/110.

Hız. Resül hakkında da şöyle buyurmuştur: "İşte sana da emrimizden olan bir Ruh vahyettik; sen Kitâb nedir, iman ne-dir önceleri bilmezdin, fakat Biz onu, kullarımızdan dilediğimizi onunla doğru yola eriştirdiğimiz bir nûr kıldık."⁸⁷

Ebu Besir diyor: "Hz. Ebu Abdullah İmam Cafer Sadık (a.s)'a Allah Teala'nın "İşte sana da emrimizden olan bir Ruh vahyettik..." ayetini sordum. İmam (a.s) şöyle buyurdu: "O, Allah Azze ve Celle'nin yaratıklarından Cebrail ve Mikail'den daha büyük olan bir yaratığıdır. O, Hz. Resulullah (s.a.a) ile beraberdi. Ona bilgi verir ve onu koruyordu. O, Hazret'ten sonra İmamlarla beraberdir."⁸⁸

Kur'an-ı Kerim'in bu açıklamalardan, Tevrat'ın ahır zamanda gelerek dünyayı islah edeceğini bildirdiği büyük ıslahçının (Hz.Mehdi (a.s)'ın) Ruh-ül Kudus tarafından destekleneceğine dair olan beyanının ilahi beyanlara aykırı olmadığı gibi, kesin ilahi beyanın bu doğrultuda olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Çünkü Kur'an-ı Kerim bütün ilahe temsilcilerin en belirgin özelliklerinin bu özellik olduğunu açıkça beyan etmektedir.

Metinde vurgulanan üçüncü özellik; "ve gözlerinin gördüğüne göre hükmetmeyecek, ve kulaklarının işittiğine göre karar vermeyecek;" tabiriyle ifade edilmiştir.

Bu cümle İmam Mehdi (a.s)'ın olayların zahiri görünüm ve zahiri duyumuna göre değil, gerçek mahiyetlerine göre hükmedeceğine işaret etmektedir. Nitekim, Ehl-i Beyt kanalından gelen bir çok hadiste İmam (a.s)'ın bu özelliğine işaretlerle; "Kıyam edecek Mehdi (a.s) kıyam ettiğinde, insanlardan delil ve tanık talep etmeyecek ve Davud ve Süleyman (a.s)'ın yöntemiyle hükmedecektir"⁸⁹ buyrulmuştur.

Metinde İmam'ın dördüncü özelliği olarak; "fakat fakirlere adaletle hükmedecek, ve memleketin hakirleri için doğrulukla karar verecek;" tabiri yer almıştır.

İmam Mehdi (a.s)'ın bu özelliğine hem Kur'an-ı Kerim'de, hem de Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'ndan gelen hadislerde işaret edilmiştir ki; o Hazret her türlü zulüm, sitem ve haksızlığa son vererek, tarih boyunca horlanan, ezilen ve haksızlığa uğratılanların haklarını gerçek anlamda alacak ve tarih boyunca zayıf tutulanları hakiki zafere ulaştıracaktır. İşte Kur'an-ı Kerim'in "Ve biz ise, yeryüzünde zayıf hale getirilmek istenenlere lütfetmeyi, onları halka rehber kılmayı ve yeryüzüne onları mirasçı kılmayı diledik"⁹⁰ mealindeki ayetleri Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'nca buna yorumlanmış ve bizatihi bu gerçeği ifade

⁸⁷ Şura/52.

⁸⁸ Usul-ü Kafi, c. 1, s. 273.

⁸⁹ Bihar-ül Envar, c. 52, s. 286, 291, 313, 320, 336, 338, 339, 369,381, 389, 390.

⁹⁰ Kasas, 5.

eden müjdelere Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'nca insanlığa verilmiştir. İnşallah ileride Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'nın bu muştuluğunu içeren beyanlarından bazı örnekler vereceğiz.

Metinde İmam Mehdi (a.s)'ın beşinci özelliği olarak; "ve dünyaya ağzının değneğiyle vuracak; kötüyü dudaklarının soluğu ile öldürecek" tabiri geçmiştir.

Bu açıklamada Hazret'in hiçbir Allah düşmanına, din düşmanına, nifak ehline ve müstebire bir mazeret ve bahane bırakmayacak şekilde, kelimetullahı yüceltecek ve galip kılacak üstün belağat ve fesahat sahibi olacağından söz edilmektedir. Öyle ki, üstün belağat ve fesahati sayesinde onların her türlü mazeret ve bahanelerinin asılsızlığını ve çürüklüğünü açıkça gözler önüne serecek ve hak yol olan Allah dinini, akılların teslim ettiği şüphe götürmeyen sağlam temeller üzerine oturtacaktır. Niçin böyle olmasın ki, o; Allah Teala'nın: "Peygamberini hidayet ve hak din üzere gönderen O'dur. Öyle ki müşrikler hoş görmese bile onu (hak din olan İslam'ı), bütün dinlere karşı üstün kılacaktır"⁹¹ ayetinde va'tettiği Allah dininin kesin zaferini sağlayacak son kurtarıcıdır. Bu, Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'nın mezkur ayetin tefsirinde beyan buyurdıkları kalplere ümit veren kesin bir gerçektir.

Metnin geri kalan; "Ve belinin kuşağı adalet, ve kalçalarının kuşağı sadakat olacak. Ve kurt kuzu ile beraber oturacak, ve kaplan oğlakla beraber yatacak; ve buzağı ve genç aslan ve besili sığır bir arada olacak; ve onları küçük bir çocuk güdecek. Ve inekle ayı otlanacak; onların yavruları birlikte yatacak; ve aslan sığır gibi saman yiyecek. Ve emzikteki çocuk kara yılanın deliği üzerinde oynayacak, ve süttten kesilmiş çocuk elini engerek kovduğu üzerine koyacak. Bütün mukaddes dağında zarar vermeyecekler ve helâk etmeyecekler; çünkü sular denizi nasıl kaplıyorsa, dünya da RAB bilgisi ile dolacak" bölümü, Hz. Mehdi (a.s)'ın döneminde sağlanacağı bildirilen mutlak adalet, sadakat ve emniyet ortamıyla insanlığın ulaşacağı yüksek bilge toplumu sembolik bir dil ile ifade etmektedir. Öyle ki, bütün zalimlerin ve müstebirlerin sultasına son verilecek, her türlü zulüm, haksızlık ve mahrumiyet ortadan kaldırılacak, ilahi ilimler gerçek yönüyle ortaya koyularak insanlık alemi ilme doyurulacak, artık ne bir zulüm, haksızlık ve mahrumiyet korkusu kalacak ne de cehalet endişesi. Böylece beşer salihlerin önderliğinde hakiki huzur ve saadetini kavuşacak; öyle ki, hadislerde geçen tabirle önceden vefat etmiş olan insanlar bile tekrar dünya hayatına dönerek böyle bir mesut toplumda yaşamayı arzulayacaklardır. Bütün bunlar, Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'nın Hz. Mehdi (a.s)'ın dönemini anlatan beyanlarında açıkça belirtilmekle birlikte, Allah Teala'nın; "Peygamberini hidayet ve hak din üzere gönderen O'dur. Öyle ki müşrikler hoş görmese bile onu (hak din olan İslam'ı), bütün dinlere karşı üstün kılacaktır"⁹² ve "Allah sizden inanıp iyi işlerde

⁹¹ Tevbe/33

⁹² Tevbe/33

bulunanlara, onlardan önce gelip geçenleri nasıl yeryüzüne sahip ve hakim kıldıysa, onları da mutlaka yeryüzüne sahip ve hakim kılmayı, onlara razı ve hoşnut oldukları dini nasip edip o dini, bütün dinlerden üstün etmeyi, korkularını emniyete dönüştürmeyi vaad etmiştir. Bana kulluk etsinler ve Bana hiçbir şeyi eş tutmasınlar..."⁹³ gibi ayetleri de bu gerçeği ortaya koymaktadır. Şimdi Ehl-i Sünnet ve Ehl-i Beyt kanalından gelen Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmam-ları'nın Tevrat'tan naklettiğimiz bu müjdeyi doğrular nitelikte olan beyanlarından birer örnek verelim:

1- Ebu Said Hudri, Resulullah (s.a.a)'in şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"Sizlere Mehdi'yi müjdeliyorum. Halkın ihtilaf ve çekişme zamanında ümmetime gönderilecek ve yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi, onu adalet ve eşitlikle dolduracaktır. Gökte ve yerde olanlar O'ndan razı olacaklardır ve O, malları sahih olarak taksim edecektir." Adamın birisi: "Sahih olarak nasıl taksim edecek?" diye sorduğunda: "Halkın arasında eşit olarak (dağıtacaktır)." buyurdular.

Sonra şöyle eklediler: "O zamanda Allah Teala, Muhammed ümmetinin kalbini zenginlikle dolduracaktır ve O'nun adaleti onların hepsini kapsayacaktır; hatta nida eden; 'Mala ihtiyacı olan var mıdır?' diye nida edecek, bir kişiden başka hiçbir kimse kalkmayacaktır. Bunun üzerine ona; 'Git hazinedara Mehdi bana mal vermeni emrediyor de' denilecek. Bundan dolayı hazinedar ona seç diyecek, adam onu kendi evine getirip açınca pişman olup; 'Ben Muhammed ümmetinin en ihtirashısı mı oldum, yoksa onlara yeterli olan bana kifayet etmedi mi?' diyecek. Bunun üzerine o malı geri getirecek, ancak ondan geri alınmayacak ve biz verdiğimiz bir şeyi geri almayız denilecek. Böylece yedi, sekiz veya dokuz sene devam edecektir, bundan sonra yaşantının bir hayrı yoktur."⁹⁴

2- Büyük Ehl-i Beyt alimi Allame Meclisi, hadis ansiklopedisi niteliğinde olan değerli eseri Bihar-ül Envar kitabında yine büyük Ehl-i Beyt alimi Şeyh Saduk'un El-Hisal adlı eserinde Hz. Ali (a.s)'dan naklettiği şu hadise yer vermiştir ki: "Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Allah bizimle başlatmıştır, bizimle de sona erdirecektir. Bizimle dilediğini siler, bizimle dilediğini, sabitleştirir ve bizimle yağmur yağdırır. Öyleyse, aldatıcı sizi Allah hakkında aldatmasın. Allah Azze ve Celle'nin sakladığı andan itibaren gök, Allah'ın sakladığı sudan bir damla bile indirmemiştir. Bizim Kaimimiz kıyam edince, gök yağmurunu indirecek; yer yeşilliğini çıkaracak; kulların kalplerinden husumet giderilecek; yırtıcı olan ve yırtıcı olmayan hayvanlar ıslah edilecektir. Öyle ki, bir kadın Irak'tan Şam'a tek başına başında sepeti olduğu halde yürüyerek gidecek, ayağını yeşillikten gayri bir şeye koymayacak, onu bir yırtıcı hayvan ürkütmeyecek ve

⁹³ Nur, 55.

⁹⁴ Müsned-i Ahmed, c. 3, s. 37, hadis no: 10898, 11061, 10737, 10780, 10791.

korkutmayacaktır."⁹⁵ Burada şunu vurgulamalıyız ki, Tevrat'ın bu açıklaması ve Hz. Resul-ü Ekrem ve Hz. Ali (a.s)'dan naklettiğimiz bu iki hadis ve benzerleri, Hz. Mehdi (a.s)'ın döneminde gerçekleşecek olan evrensel adalet, huzur ve emniyet ortamını sembolik bir dille anlatmaktadır. Yani, şunu belirtmek istiyorlar ki o zaman adalet, emniyet ve huzur ortamı, hatta hayvanlar alemine bile sirayet etmiştir denecek kadar yaygınlaşacaktır. Bu ise, metnin sonunda belirtildiği üzere cihani dolduracak olan Rab bilgisi sayesinde sağlanacaktır.

g) Ahır zaman kurtarıcısına ilişkin bir muştuk da Tevrat'ın İşaya bölümünün 42. babında verilmiştir. Adı geçen babada şöyle geçmektedir: "İşte kendisine destek olduğum kulum; canımın kendisinden razı olduğu seçme kulum; Ruhumu onun üzerine koydum; milletler için hakkı meydana çıkaracaktır. Bağırmayacak, ve sesini yükseltmeyecek, sokakta işittirmeyecek. Ezilmiş kamışı kırmayacak, ve tüten fitili söndürmeyecek; hakkı hakikate erdirecek. Ve dünyada hakkı pekiştirinceye kadar zayıflamayacak, ve cesareti kırılmayacak; ve adalar onun şeriatını bekleyecekler.

Gökleri yaratmış, ve onları yaymış, yeri ve ondan çıkanları sermiş olan; yer üzerinde kavme soluk, ve onda yürüyenlere ruh veren Rab Allah şöyle diyor: Ben, Rab seni doğrulukla çağırdım, ve elini tutacağım, ve seni koruyacağım, ve kör gözleri açasın, mahpusları zindandan, ve karanlıkta oturanları hapishaneden çıkarasın diye seni kavme ahit, Milletlere ışık olarak vereceğim. Ben Yahovayım, ismim odur; ve izzetimi bir başkasına, ve hamdimi oyma putlara vermeyeceğim. İşte öncekiler vaki oldu, ve yenileri ben bildiriyorum; onlar meydana çıkmadan önce size işittiriyorum."

Belki de bazıları, İşaya'nın bu bölümünde Hz. Resul-ü Ekrem'den bahsedildiğini sanabilirler; ama bu bölümde son kurtarıcı olan Hz. Mehdi (a.s)'ın döneminden bahsedildiği açıkça ortadadır. Zira bu bölümde söz konusu edilen özelliklerin Hz. Mehdi (a.s)'dan gayri kimseye tatbik edilmesi mümkün değildir.

Bu özellikleri şöyle sıralayabiliriz:

1-Bu bölümde müjdesi verilen zatın, sesini yükselterek sokakta işittirmeyeceğinden bahsediliyor. Bu özellik Hz. Resul'a tatbik etmemektedir. Zira o Hazret'in hayatı boyunca çeşitli münasebetle muhtelif mekanlarda yüksek sesle insanlara hutbe okuduğu ve açıklamalarda bulunduğu ortadadır. Bu özellik, daha çok Hz. Mehdi (a.s)'ın gaybet döneminde insanlardan gizlenerek sesini kimseye işittirmediği özelliğini ima etmektedir.

⁹⁵ Bihar-ül Envar, c. 52, s. 316.

2-Bu muştulukta o zatın dünyada hakkı pekiştireceğinden söz edilmektedir. Bu özellik de Hz. Resul'e tatbik etmemektedir. Zira o Hazret'in hakkı tüm dünyada pekiştiremediğini söylemeğe gerek yoktur. Hakkı tüm dünyada pekiştirmek va'dının Hz. Mehdi (a.s)'a ait olup, Allah Teala'nın; "Peygamberini hidayet ve hak din üzere gönderen O'dur. Öyle ki müşrikler hoş görmese bile onu (hak din olan İslam'ı), bütün dinlere karşı üstün kılacaktır"⁹⁶ ayetinde va'dettiği mutlak zaferi Hz. Mehdi (a.s)'ın gerçekleştireceği bizatihi Hz. Resul'ün kendi beyanıyla sabittir.

3-Üzerinde durmak istediğimiz üçüncü özellik; adaların yani yerküredeki kararların onun şeriatını, yani yönetimini beklemesi özelliğidir. Bilindiği üzere, beklenme özelliği, o Hazret'in en belirgin sıfatlarından biridir. Öyle ki, Mehdi-yi Muntazar (Beklenen Mehdi) o Hazret'in özel lakabı olarak ortaya çıkmıştır. Bütün insanlık bu son kurtarıcıyı beklemektedir. Şeriatın o Hazret'e atfedilmesi de doğaldır. Zira Hz. Resul'ün hak varisi olarak, Resul'ün şeriatı onun da şeriatı sayılmaktadır.

g) Ahır zaman kurtarıcısı ile ilgili bir muştulukta Hz. Davud'un Mazmurlar'ında geçmektedir. Hz. Davud'un Mazmurlar'ının 37. Mazmuru'nda mükerrer olarak bu muştuluk verilmiştir. Adı geçen Mazmur'da şöyle denilmektedir: "Çünkü şerirler kesilip atılacak; Fakat Rabb bekleyenler, dünyayı miras alacaklardır. Biraz bekle ve kötü yok olacaktır; onun yerini araştıracaksın, ve yok olacaktır. Fakat halimler dünyayı miras alacaklar, Ve selamet bolluğunda lezzet bulacaklardır... Salihin azı, Çok kötülerin bolluğundan iyidir. Çünkü kötülerin bazıları kırılacaktır; Fakat Rab salihlere destek olur. Rab kamillerin günlerini bilir, Onların mirası da ebedi olur... Fakat kötüler yok olacaklar, Ve Rabbin düşmanları kuzuların yağı gibi telef olacaklar; Duman içinde telef olacaklardır... Çünkü onun mübarek kıldığı adamlar yeri miras alacak; Ve lanetli kıldığı insanlar kesilip atılır. İnsanın adımları Rab tarafından pekiştirilir, Ve onun yolundan hoşlanır. Düşerse de yere serilmez; Çünkü onun elinden tutan Rabdir... Fakat kötülerin zürriyeti kesilip atılacak. Salihler yeri miras alır, Ve onda ebediyen otururlar... Kamil insana göz koy, ve doğru adama bak; Çünkü akıbet selamet ehlinindir. Fakat asiler birlikte yok olacaklar; Kötülerin sonu kesilecektir..."⁹⁷

Hz. Davud'un Mazmurlar'ında geçen bu va'deye Kur'an-ı Kerim'de de işaret edilmiş ve şöyle buyrulmuştur: "Andolsun Biz Zikir'den (Tevrat'tan)⁹⁸ sonra (Davud'a indirilmiş)⁹⁹Zebur'da da yazdık ki: "Şüphe yok ki yeryüzü, salih kullarıma miras kalır."¹⁰⁰

⁹⁶ Tevbe/33

⁹⁷ "Mezamir-i Davud" Tevratın Arapça tercümelerinde de açıklandığı üzere, "Zebur"un kendisidir. "El-Muncid" de Zebur lugatı hakkında yazıyor ki "Zebur, Mezamiri Davut en- nebi ile maruf olan bir kitaptır."

⁹⁸ Tevrat yerine "zikir" kelimesi kullanıldığına dair Enbiya, 7 ve 48. ayetlere müracaat edilsin.

⁹⁹ İsrâ, 57. ayetinde "Zebur"u Davud'a verdik" denilir.

¹⁰⁰ Enbiya, 105.

Yine Kur'an'da buyruluyor ki: "Allah sizden inanıp iyi işlerde bulunanlara, onlardan önce gelip geçenleri nasıl yeryüzüne sahip ve hakim kıldıysa, onları da mutlaka yeryüzüne sahip ve hakim kılmayı, onlara razı ve hoşnut oldukları dini nasip edip o dini, bütün dinlerden üstün etmeyi, korkularını emniyete dönüştürmeyi va'd etmiştir. Bana kulluk etsinler ve Bana hiçbir şeyi eş tutmasınlar..."¹⁰¹

Bir başka ayette ise:

“Ve biz ise, yeryüzünde zayıf hale getirilmek istenenlere lütfetmeyi, onları halka rehber kılmayı ve yeryüzüne onları mirasçı kılmayı diledik.”¹⁰² şeklinde buyrulmaktadır.

Bütün bu ilahi vaadlerden anlaşılıyor ki, her ne kadar beşer, Allah'a giden doğru yoldan sapmış, sapıklık ve alçaklık uçurumlarının derinliklerine doğru inişe geçmişse de, ancak eninde sonunda beşeriyetin vicdanı uyanarak, ilahi önderlikten soyutlanmış beşeri kudret ve düşünce üzerine temellenen, teknik ve maddi ilimlerle adaleti, düzeni ve emniyeti, kapsamlı olarak cihana yerleştiremeyeceğini kavrayacak; dolayısıyla da cihan hükümetinin emniyet, saflık, samimilikle birlikte, adalet ve eşitlik esasları üzerine kurulması için münasebetlerini, onu her türlü tehlikeye karşı koruyabilecek, hem dünya hem ahiret boyutunda ona hakiki saadet ve kemal yolunu gösterebilecek bir ilahi önderin önderliğinde iman, vahiy ve ilahi velayeti kabullenme esası üzerine kurmaktan başka bir çıkar yolunun olmadığını görecektir.

O zaman, yeryüzü bütün zalim ve hileci yöneticilerden temizlenecek, hakimiyet mutlak olarak Allah'ın salih kullarının eline geçecek ve zulüm ve haksızlıkla dolmuş olan cihan, yeniden adalet, eşitlik ve esenlikle dolacaktır. Bu, Allah'ın kesin vaadidir, Allah'ın vaadinde aksama veya yalan olamaz. İşte bu vaadı gerçekleştirecek zat, Allah'ın yeryüzündeki, son halife ve hücceti olan İmam Mehdi (a.s)'dan gayrisi değildir. Bunu, Allah'ın son elçisi olan Hz. Resul-ü Ekrem (s.a.a) bildirmiştir.

İslam Kaynaklarında Hz. Mehdi'ye İnanmak

İslam kaynaklarında Hz. Mehdi (a.s) ile ilgili gelen bilgi ve belgelere geçmeden önce Hz. Resulullah (s.a.a)'ın: “Kim boynunda biat olamadan (başka bir hadiste ise) (Kim zamanının İmamını tanımadan) ölürse, cahiliye ölümüyle ölmüştür.”¹⁰³ hadis-i şerifihe dikkat çekmek istiyorum.

¹⁰¹ Nur, 55.

¹⁰² Kasas, 5.

¹⁰³ Bihar, c.23, s.77. hadis: 4, 5, 66, 78. Kenz'ul- Ummal, c.1, s103, hadis: 463-464.

Naklettiğimiz bu hadis, her zamanda herkes için büyük bir sorumluluk getirmektedir. Yani, herkes kendi zamanının imamını tanımakla yükümlü kılınmıştır.

Açıktır ki, her zamanın imamından maksat, mustabid sultanlar ve zalim yöneticiler olamaz. Çünkü bunları tanımamak ve bunlara biat etmemek cahiliye ölümüyle ölme sonucunu doğuramaz. Aksine, bunlara gönül vermek ve biat etmek böyle bir sonuç doğurabilir. O halde bu imam, Hz. Peygamber'in; "Benden sonra hepsi Kureyş'ten olan on iki halife gelecektir."¹⁰⁴ ve "Kureyş'ten on iki halife oldukça bu din, düşmanlarına karşı hep muzaffer olacak ve hiçbir muhalif ve münafık ona zarar veremeyecektir."¹⁰⁵ gibi, çeşitli tabirlerle ümmete muştuladığı Ehl-i Beyt'inden olan on iki imamlardan gayrisi olamaz.

Ancak hidayet meşalesi ve kurtuluş gemisi olan Ehl-i Beyt İmamları'ndan on biri, kendi dönemlerinde belli bir süre için, Hz. Resulullah (s.a.a)'tan sonra fırtınalara kapılan İslam ümmeti gemisine kaptanlık yapmış ve hidayet arayanları selamete kurtuluş sahiline hidayet etmiştir; ama ne var ki, sonunda onların on biri de zalimler tarafından ya kılıçla ya da zehirleme yoluyla şehit edilmişlerdir. Sadece Ehl-i Beyt İmamları'nın sonuncusu olan on ikinci imam Hz. Mehdi (a.s), Allah Teala'nın özel korumasıyla hayatta bulunmaktadır. Hz. Resul ve Ehl-i Beyt İmamları'nın belirttiği üzere, yeryüzünü tamamıyla dinsizlik, zulüm ve haksızlık sardıktan sonra, Allah Teala'nın kesin va'di olan ilahi dinin bütün cihana egemenliğini sağlayacak ve onu, tekrar adalet ve eşitlikle dolduracak olan imam işte odur. Dolayısıyla bu zamanda onu tanımak ve ona biat etmek herkese farzdır.

Hz. Resulullah (s.a.a), sadece bununla iktifa etmemiştir; hatta bizatihi Hz. Mehdi (a.s)'ın kıyamını zikrederek onu inkar edenlerin İslam'ından şüphe edilmesi gerektiğini belirterek şöyle buyurmuştur:

1- "Mehdi'nin çıkışını inkar eden, Muhammed'e indirileni inkar etmiştir..."

2- "...Mehdi'yi inkar eden şüphesiz kafirdir."¹⁰⁶

¹⁰⁴ Sahih-i Buhari Buhari, hadis no: 6682 "Tarih'ul- Kebir" c.1, s.466. Sünen-i Tirmizi, hadis no: 2149, Müsned-i Ahmed, c.5, s.92, hadis no: 19920, 19944, 19946, 19956, 19978, 19991, 20036, 20105, 20142. Ebu Nuaym; "Hilyet'ul-Evliya, c.4, s.323; Tabarani; "Mucem'ul- Kebir", s.94. Menavi; "Kenz'ul Hakayık" s. 208, Müsned-i Ahmed'in haşiyesinde basılan Münteheb-ü Kenz-ül Ummal c. 5 s. 312, Tarih-i Bağdat, c. 14 s. 353, hadis no: 7673, ve c. 6, s. 263, hadis no: 3269, Yenabi-ül Meveddet, İstanbul baskısı, s. 445. Bkz. Münteheb-ül Eser, s.13,

¹⁰⁵ Sahih-i Müslim, hadis no: 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, Sünen-i Ebu Davut, hadis no: 3731, 3732, Müsned-i Ahmed bin Hanbel, c.5, s.87-88, hadis no: 19875, 19884, 19887, 19892, 19901, 19914, 19922, 19925, 19963, 19964, 20000, 20001, 20017, 20018, 20019, 20021, 20022, 20032, 20034, 20046, 20061, 20112, 20125, 20131. Müstedrek-üs Sahihayn Haydarabat baskısı, c. 3 s. 617, 618, Teysir-ül Vusül İla Cami-ül Usül, c. 2 s. 34, Tarih-ül Hülafa, s. 7. Bkz. Münteheb-ül Eser s. 12, 13.

¹⁰⁶ Bkz. "Fevaid'ul- Ahbar" (Ö:279). İkd'ud- "Durer, fi Ahbar'il- Muntazar", s. 157 (Ö:685). Feraid'us- Simtayn, c.2, s.337, No: 585 (Ö:730). Lisan'ul- Mizan, c.4, s.147 (Ö:852). el- Fetave'l- Hadise, s.37 (İbn-i Hacer-i Mekki).

Bu arada İslam Peygamberi sallâ'llâhu aleyhi ve alih ve Ehl-i Beyt İmamları aleyhum'us-selâm, defalarca çeşitli münasebetlerle Hz. Mehdi aleyhi's-selâm, gaybeti, zuhuru, kıyamı ve diğer özelliklerinden bahsetmişlerdir. Hz. Mehdi (a.s) hakkındaki bu hadisler hem Ehl-i Beyt, hem Ehl-i Sünnet'in en muteber hadis, tefsir ve siyer kitaplarında yer almış ve her iki fırkanın birçok büyük alimi bu hususu konu edinen müstakil kitaplar yazmışlardır. Onlardan biri olan "el-İmam ul Mehdi" kitabının yazarı Ali Muhammed Ali Dahli, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm ile ilgili hadisleri nakleden sahabe ve Tabiinden ellişer kişinin ismini kendi kitabında zikretmiştir.¹⁰⁷

Ayrıca İslam ümmeti içerisinde tanınmış büyük şairler, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm dünyaya gelmeden yıllar ve hatta bir asır önce, bu hadislerin taşıdığı manayı şiirlerinde dile getirmişlerdir.

Ehl-i Beyt ekolünün mücadelecisi ve yorulmaz şairi "Kumeyt" (ö.126 hicri- kameri) İmam Bâkır aleyhi's-selâm'ın huzurunda vaadi verilen İmam (a.s) hakkında bir şiir okudu ve o Hazret'in ne zaman kıyam edeceğini sordu.¹⁰⁸

"İsmail Hamiri" (ö.173 hicri) İmam Sadık aleyhi's-selâm'ın huzuruna varıp o Hazret'in eliyle hidayet olduktan sonra uzun bir kaside okudu. Aşağıdaki beyitler bu kasidenin bir parçasının tercümesidir.

"Allah'ımı şahit tutarım ki, senin sözün (Hz. Sadık -a.s-) ister baş eğer olsun ister günahkâr, bütün mahluklara hücedir.

Kalben arzuladığım veliyy-i emir ve Kâim'in gaybet edecektir (buyurdunuz) şüphesiz o gaybet edecektir, Allah'ın selamları o gaibe olsun.

Bir müddet gaybet perdesi ardında kalacak sonra zuhur edecek ve dünyanın doğusunu ve batısını adaletle dolduracaktır."¹⁰⁹

Hicri üçüncü yüzyılın büyük şairi "Di'bel Huzai" (ö. 246), İmam Rıza'nın aleyhi's-selâm huzurunda okuduğu bir kasidede şöyle der:

- Bugün veya yarın gerçekleşmesine ümitli olduğum şey olmasaydı,

- Kalbim onun hasret ve kederinden parça, parça olurdu.

¹⁰⁷ "el-İmam'ul-Mehdi" Ali Muhammed Ali Dahil'in eseri, s.40-47 "Nevid-i Emn ve Eman" kitabı, s.91'de ise sahabeden 33 kişinin adı zikredilmiştir.

¹⁰⁸ el-Gadir, c.2 s. 201- 203 Beyrut baskısı.

¹⁰⁹ el-Gadir, c.2 s. 247. Beyrut baskısı.

- Allah'ın adı ve bereketiyle gerçekleşecek kıyamdır; ümidim.

- Aramızda hak ve batılı birbirinden ayıracak, ödül ve ceza verecek İmamdır özlemim.¹¹⁰

Di'bel, bu beyitleri okuduğu zaman İmam Rıza aleyhi's-selâm başını doğrultarak şöyle buyurdu: "Ey Huzai! Bu şiirleri Ruh'ul Kudüs senin diline getirdi." Sonra buyurdu ki: "O İmamın kim olduğunu biliyor musun?"

Di'bel: "Bilmiyorum; yalnız o imamın sizin soyunuzdan çıkacağını ve dünyayı adaletle dolduracağını duymuşum" diye cevap verince:

"Ey Di'bel! dedi; "Benden sonra oğlum Muhammed (İmam Cevad -a.s-), ondan sonra oğlu Ali (İmam Hadi aleyhi's-selâm), ondan sonra oğlu Hasan (İmam Hasan Askeri aleyhiselam) imamdır; Hasan'dan sonra da oğlu Hüccet-i Kâim imamdır ki, insanlar gaybete çekildiği zaman onu bekler, zuhur ettiği zaman da itaat ederler ona. Eğer dünyanın sonuna bir gün dahi kalsa onun zuhur edip, dünyayı zulümle dolduğu gibi adaletle doldurması için Allah o günü uzatır."¹¹¹

İmamlarla aleyhim'us-selâm çağdaş olan veya imamlarla çağdaş olanların öğrenciliğini yapan, diğer bazı şairler de kendi şiirlerinde açıkça veya kinaye ile Hz. Mehdi'yi anmışlardır.¹¹²

Çoğu zaman pak Ehl-i Beyt İmamları'ndan, "Kâim-i Âl-i Muhammed" ve "Mehdi-i Muntazar" siz misiniz? gibi sorular soruluyor ve onlar da uygun durumlarda Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı tanıtıyorlardı.

Bütün bunlar, son kurtarıcı olan Hz. Mehdi (a.s)'ın geleceği konusunun asr-ı saadetten itibaren İslam ümmeti arasında kuşku götürmeyen ve kesin bir husus olduğunu göstermektedir; öyle ki, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumundan önce bile mehdilik iddiasında bulunanlar olmuştur. Örneğin: "Keysaniye fırkası" İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumundan iki asır önce "Muhammed-i Hanefiye"yi İmam ve "Mehdi-i Muntazar" olarak tanıyorlardı, onun gaybete çekildiğini, bir gün zuhur edeceğine inanıyorlardı. İddialarına delil olarak da Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih ve Ehl-i Beyt'ten Hz. Mehdi'nin gaybeti hakkında nakledilen hadislere dayanıyorlardı. Veya Abbasi halifelerinden Mehdi-i Abbasi halkın Hz. Mehdi'yi bekleyişinden suistifade ederek kendisinin vadedilen "Mehdi" olduğunu iddia etmeğe kalkışmıştır.¹¹³

¹¹⁰ el-Gadir, c.2, s.360. el-Fusul-ul Muhimme, s.249, bin Necef..

¹¹¹ el-Fusul-ul Muhimme, s.251.

¹¹² el- Mehdi Kitabı s. 113 ve sonrasına müracaat edilsin

¹¹³ İ'lam'ul Vera, s.443.

Ehli Sünnet ve Ehl-i Beyt alimlerinden bir çoğu Hz. Mehdi (a.f) hakkındaki hadisleri kendi kitaplarında zikretmişlerdir.¹¹⁴ "Müsned-i Ahmed bin Hanbel" (vefatı: 241 Hicri) ve "Sahih-i Buhari" (vefatı: hicri, 256) İmam Kâim'in (a.f) doğumdan önce yazılmış hadis kitaplarıdır. Bu kitaplar İmam Kâim (a.s) hakkındaki hadisleri toplayan Ehl-i Sünnet'in itibarlı kitaplarındanndır.¹¹⁵

Hasan bin Mehbub'un eseri olan "Meşihe" kitabı da bu konuyu ele alan Ehl-i Beyt kitaplarındanndır. Büyük müfessir merhum Tebersi'ye göre bu kitap, İmam-ı Zaman'ın gaybet-i kübrasından (büyük gaybetinden) yüz küsur yıl önce yazılmış ve onda İmam-ı Asr'ın (a.f) gaybeti hakkındaki hadisler zikredilmiştir.¹¹⁶ Yine merhum Tebersi, İman Bâkır ve İmam Sadık aleyhi's-selâm zamanındaki hadis ravilerinin gaybet hadislerini yazdıkları kitaplarda zikrettiklerini açıklıyor.¹¹⁷

Ehl-i Beyt ve Ehl-i Sünnet alimlerinden birçoğu, Hz. Mehdi hakkında özel olarak kitap yazmışlardır.¹¹⁸ Bu kitaplardan bazıları Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumundan önce yazılmıştır. Ehl-i Sünnet alimlerinden olan "Tervacani" (ö. 250 H.) "Ahbar-ul Mehdi" İmam Mehdi hakkındaki kitabını İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumundan önce yazmıştır.¹¹⁹

Yine İmamların (a.s) ashaplarından "Enmati" ve "Muhammed bin Hasan bin Cumhur" gibi bazıları Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumu ve gaybetinden önce o Hazret ve gaybeti hakkında kitap yazmışlardır.¹²⁰

Aslında Hz. Mehdi aleyhi's-selâm hakkındaki hadisler o kadar çoktur ki, İslami meselelerden çok azı hakkında bu kadar hadise rastlanılır.

Ehl-i Beyt alimlerinden bir grubu bu hadislerin mütevatir ve kesin olduğunu açıklamışlardır.¹²¹

¹¹⁴ Onlardan 106 kişinin adı "Nevid'u Emn ve Eman" kitabında s. 92- 95'te yazılmıştır ve yine onlardan 35 kişinin adı Muhammed Hasan âli Yasinin eseri olan "El Mehdi-yil Muntazar" kitabında (s.80 ve 82) geçer.

¹¹⁵ İsbat'ul Huda, c.7 s. 198- 206, Ahmet bin Hanbel'in Mesnedi c.1 s.84 ve 99 ve 448 ve c.2 s.27 ve 37'ye müracat ediniz.

¹¹⁶ A'lam'ul -Vera, s. 444-İsbat'ul -Huda c. 7. s. 53

¹¹⁷ A'lam'ul -Vera, s. 443

¹¹⁸ "Nevid-i Emn ve Eman" kitabında 32 kitabın adı anılmıştır; "Mehdi-i Ehl-i Beyt" kitabında ise 41 Ehl-i Sünnet ve 110 Ehl-i Beyt kitabı zikredilmiştir. Ve "El Mehdi'yul -Muntazaar" kitabında s. 21- 24 te 14 kitabın adını zikretmiştir.

26- El Mehdi-yul Muntazar, s. 21 El fihrist-i Şeyh Tusi kitabı. s. 176, Meşhed Üniveristesi.

¹¹⁹ Son zamanlarda yazılan "Kitabname-i Hz. Mehdi aleyhi's-selâm"da da onun hakkında yazılan 2500 kitabın ismi kaydedilmiştir.

¹²⁰ Fihrist'i Şehy Tusi, s. 284 ve 301.

¹²¹ "Nevid'u Emn ve Eman" kitabı s. 90 ve Ehl-i sünnetin ileri gelenlerinden 17 kişinin adını zikreder.

Onlardan biri olan "Menakib'uş -Şafi'i" kitabının sahibi "Secezi" (ö. 363 hicri kameri) der ki: Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'e ait İslam'ın değerli peygamberinden sallâ'llâhu aleyhi ve alih nakledilen, hadisler tevatür haddini bulmuştur.¹²²

“El-İmam-ul Mehdi” kitabının yazarı der ki: “Ehl-i Beyt ve Ehl-i Sünnet kaynaklarında mevcut olan hadisler, eğer sayılacak olursa, İmam Mehdi aleyhi's-selâm hakkında altı bin rivayet ile karşılaşırız ki, bunun büyük bir rakam olduğu açıktır. Hatta Müslümanların asla şüphe etmediği ve herkesin kabul ettiği kesin İslami meseleler hakkında dahi, bu kadar hadis mevcut değildir.¹²³

Bütün bunlar, İslam tarihinin başlangıcı olan asr-i saadetteki Müslümanların ve onları takip eden nesillerin Hz. Mehdi'nin kıyam vadesi ile aşına olduklarını, bu husustaki inançlarının yaygın ve şüphe götürmez olduğunu, özellikle de Ehl-i Beyt ve Ehl-i Beyt mektebinde yetişmiş olanların bu hakikate sarsılmaz sağlam inançlarının olduğunu ve o dönemde yaşayan bütün inananların hayatları boyunca o mübarek zatın doğuşunu beklediklerini açıkça ortaya koymaktadır.

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm hakkındaki gelen hadislerde onun Haşimoğulları'ndan, Hz. Fatıma aleyha selâm'ın evlatlarından ve İmam Hüseyin aleyhi's-selâm'ın soyundan olduğu, babasının adı “Hasan”, kendi adı Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in adı, künyesi Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in künyesi olduğu ve gizli dünyaya gelip gizli yaşayacağı, biri kısa müddetli, diğeri uzun müddetli olmak üzere iki gaybeti olacağı, Allah'ın istediği zamana kadar gizli kalacağı ve sonunda Allah'ın emriyle zuhur ve kıyam edeceği ve İslam dinini tüm dünyaya hakim kılacağı ve dünyayı, alabildiğine zulüm ve kötülükle dolduktan sonra, tekrar adalet ve eşitlikle dolduracağı açıklanmıştır.

Ayrıca bu hadislerde on ikinci imamın şahsi ve cismi hususiyetleri ve ona ait diğer meseleler açıklanmıştır. Bizler, bu hadislerin tamamını teker teker ele alıp inceleme imkanına sahip değiliz. Ancak örnek olarak önce Ehl-i Sünnet, sonra da Ehl-i Beyt kanalından bu hususta gelen sayısız hadislerden birkaçını zikredip, değerlendirmeyi siz aziz okurların kendilerine bırakacağız. Hidayet Allah Teala'nın elindedir. Deliller açıklandıktan ve yol gösterildikten sonra dileyen hidayet yolunu, dileyen de gayrisini seçmekte hürdür. Dönüş de Allah'a olacaktır. İhtilaf ettiğimiz konularda da hakemlik yapacak O olacaktır.

¹²² "el-Mehdi-yul Muntazar" kitabı s. 85.

¹²³ “İmam Mehdi” kitabı, s. 66.

Ehl-i Sünnet Hadislerinden Örnekler

1- İslam Peygamberi sallâ'llâhu aleyhi ve alih Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhurunun kesinliği hakkında şöyle buyurmuştur:

“Dünyanın sonuna bir gün dahi kalsa, Allah zulüm ve kötülükle dolmuş olan yeryüzünü adaletle doldurması için, bizden bir kişiyi gönderecektir.”¹²⁴

2- Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih şöyle buyurmuştur: “Doğrusu, Ali benden sonra ümmetimin İmamıdır ve (onun soyundan olan) Kaim Muntazar zuhur ettiği zaman, yeryüzünü zulüm ve kötülük ile dolu olduğu gibi adalet ve doğrulukla dolduracaktır. Beni Beşir (müjdeleyici) ve Nezir (korkutucu) seçene andolsun, onun gaybetinde kendini yitirmeyenler, bulunmaz ilaç gibi azdırlar.”

Bu sırada Cabir kalkarak: “Ey Allah'ın Resülü dedi, evladın Kâim'in bir gaybeti mi vardır?” diye sordu.

Hazret: “Evet, Rabbime andolsun, müminler imtihan olup kötülüklerden arınacak, inanmayanlar helak olacaklar! Ey Cabir, bu Allah'ın kullarından gizlediği ilahi işlerden bir iş ve onun esrarından bir sırdır, onda şüphe etmekten kaçın. Çünkü aziz ve yüce olan Allah'ın işlerinde şüphe etmek küfürdür” dedi.¹²⁵

3- Selman-i Farsi der ki: “Allah Resülü sallâ'llâhu aleyhi ve alih'inin yanındaydık, Hz. Hüseyin aleyhi's-selâm'ı dizlerinin üzerinde oturtmuş, onun göz ve dudaklarını öpüyordu. Bu sırada şöyle buyurdu: “Sen efendisin, efendinin oğlusun ve efendinin kardeşisin. Sen İmamsın, İmamın oğlusun, İmamın kardeşisin. Sen Allah'ın hüccetisin, Allah hüccetinin oğlusun, Allah hüccetinin kardeşisin ve sen dokuzuncusu Kaim olan, Allah'ın dokuz hüccetinin babasımsın.”¹²⁶

4- Emir-ul Müminin Ali aleyhi's-selâm buyurmuştur ki: “Allah bir grup getirecek; onlar Allah'ı severler, Allah da onları sever ve onların arasında gaip (gizli) olan bir kişi ilahi saltanata ulaşır. O, vaad edilen Mehdi aleyhi's-selâm'dir. O, hiçbir zorlukla karşılaşmadan yeryüzünü adalet ve eşitlik ile dolduracak, küçük yaşta ana ve babasından uzak düşecektir. Müslümanların şehirlerini fethedecek, zaman onun için saf ve hazır olacaktır. Onun sözü duyulacak, ihtiyar ve genç herkes ona itaat edecek, zulüm ve küfürle dolan yeryüzünü adalet ve eşitlikle dolduracak; o zaman onun İmameti kemale erişecek ve hilafeti yeryüzünde yerleşecek ve... yeryüzü Mehdi aleyhi's-selâm'ın varlığıyla bayındır ve mutlu olacak, nehirler akacak ve fitneler, karışıklıklar ve yağmalamalar ortadan kalkacak, hayır ve

¹²⁴ Müsned-i Ahmed bin Hanbel, c. 1, s.99, hadis no: 734, Sünen-i ebu Davud, hadis no: 3734.

¹²⁵ Yenabi-ul Mevedde, s. 494,

¹²⁶ Age. s.492.

bereketler çoğalacaktır... Ondan sonrası hakkında bir şey söylememe gerek yok... Benden o günün dünyasına selam olsun.”¹²⁷

5- Ebu Said Hudri, Resulullah (s.a.a)’in şöyle buyurduğunu rivayet ediyor: “Sizlere Mehdi’yi müjdeliyorum. Halkın ihtilaf ve çekişme zamanında ümmetime gönderilecek ve yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi, onu adalet ve eşitlikle dolduracaktır. Gökte ve yerde olanlar O’ndan razı olacaklardır ve O, malları sahih olarak taksim edecektir.” Adamın birisi: “Sahih olarak nasıl taksim edecek?” diye sorduğunda: “Halkın arasında eşit olarak (dağıtacaktır).” buyurdular.

Sonra şöyle eklediler: “O zamanda Allah Teala, Muhammed ümmetinin kalbini zenginlikle dolduracaktır ve O’nun adaleti onların hepsini kapsayacaktır; hatta nida eden; ‘Mala ihtiyacı olan var mıdır?’ diye nida edecek, bir kişiden başka hiçbir kimse kalkmayacaktır. Bunun üzerine ona; ‘Git hazinedara Mehdi bana mal vermeni emrediyor de’ denilecek. Bundan dolayı hazinedar ona seç diyecek, adam onu kendi evine getirip açınca pişman olup; ‘Ben Muhammed ümmetinin en ihtiraslısı mı oldum, yoksa onlara yeterli olan bana kifayet etmedi mi?’ diyecek. Bunun üzerine o malı geri getirecek, ancak ondan geri alınmayacak ve biz verdiğimiz bir şeyi geri almayız denilecek. Böylece yedi, sekiz veya dokuz sene devam edecektir, bundan sonra yaşantının bir hayrı yoktur.”¹²⁸

6- Cabir bin Abdullah-i Ensari şöyle diyor: Resulullah (s.a.a) buyurdu ki:

“Mehdi benim evlatlarımdandır; O’nun ismi benim ismidir; künyesi de benim künyemdir; ahlak ve yaratılış olarak da insanların en çok bana benzeyenidir. O gaybete çekilecek ve o dönemde halk şaşkınlık içinde kalacak, ümmetler sapıklığa düşecektir. Sonra Mehdi, parlak bir yıldız gibi ortaya çıkacak, yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi onu adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”¹²⁹

7- Hz. Ali (a.s), Hz. Resulullah (s.a.a)’in şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

“Hüseyin’nin evlatlarından biri ümmetim arasında kıyam etmedikçe dünya yok olmaz. O, yeryüzü zulümle dolduğu gibi onu adaletle dolduracaktır.”¹³⁰

8- Huzeyfe, Resulullah (s.a.a)’ten şöyle buyurduğunu naklediyor:

“Eğer dünyanın sonuna sadece bir gün kalsa dahi, Allah Teala o günü, evlatlarımdan birini gönderene kadar uzatacaktır; O’nun ismi, benim ismidir.”

¹²⁷ Age. s.467

¹²⁸ Müsned-i Ahmed, c. 3, s. 37, hadis no: 10898, 11061. Ayrıca bkz. Müsned-i Ahmet, hadis no: 10780, 10791, 10887, 10706, 11238.

¹²⁹ Feraid’us- Simtayn, c.2, s.334.

¹³⁰ Yenabi’ul- Mevedde, s. 445.

Selman;”Ey Allah’ın Resulü! Hangi oğlundan olacak?”diye sorduğunda, eliyle Hüseyin’i göstererek; “Bu oğlumdan.” buyurdular.¹³¹

9- El- Havi li’l- fetava (s. 48, Mısır bas.) Ebu Amr ed- Dani’nin Sünen’inden naklen Huzeyfe’den şu hadisi tahriç eder: Resulullah (s.a.a) buyurdu ki:

“Mehdi zuhur ettiğinde İsa bin Meryem de gökten inecektir; saçlarından sular damlarken Mehdi ona diyecek ki: ‘Öne geç ve halka namaz kıldır.’ İsa da cevaben şöyle diyecektir: ‘Namaz senin için ikame olunmuştur.’ Böylece İsa benim evlatlarımdan birinin arkasında namaz kılacaktır.”

10- Ebu Hureyre dedi ki: Resulullah (s.a.a) buyurdu :

“İsa bin Meryem nazil olup İmamınız da sizden olunca ne yapacaksınız?”¹³²

Ehl-i Beyt Hadislerinden Örnekler

1- İmam Sadık aleyhi’s-selâm buyurdu ki: "Halk imamlarını yitirecek, ama o hac mevsiminde hazır olacak ve halkı görecek, halk ise onu görmeyecektir."¹³³

2- "Esbeğ bin Nebateh" şöyle der: "Emir-el müninin Ali aleyhi’s-selâm'ın huzurlarına gittim, o hazretin düşünceye daldığını ve mübarek parmaklarıyla yeri kazdığını görünce: "Sizi düşünceli görüyorum dedim, yere rağbetiniz mi var?" dedim.

İmam: “Hayır vallahi, hiçbir zaman yere ve dünyaya rağbet göstermedim. Dünyaya benim soyumdan gelecek On birinci evladım hakkında düşünüyorum. O Mehdi aleyhi’s-selâm'dır, zulüm eve küfürle dolu olan yeryüzünü adaletle, eşitlikle dolduracak; onun için bir hayret ve bir de gaybet vardır, kimileri -bu gaybet ve hayret döneminde- sapar, kimileri de hidayet bulurlar” dedi.¹³⁴

3- İmam Sadık aleyhi’s-selâm buyurdular ki: “Eğer size bu işin sahibinin (yani zamanın imamı) gaybete çekildiğini bildirseler onu inkâr etmeyin.”¹³⁵

4- Hz. İmam Sadık aleyhi’s-selâm buyurmuştur ki: “Kaim için iki gaybet vardır, biri kısa müddetli, diğeri ise uzun müddetli. Birinci gaybette, özel takipçilerinden başka hiç kimse onun yerini bilmeyecek ve ikinci gaybette ise hususi dostlarından başka hiç kimse onun yerini bilmeyecektir.”¹³⁶

¹³¹ Zehair’ul- Ukba, s. 136 (Mısır bas.)

¹³² Sahih-i Buhari... Sahih-i Müslim, hadis no: 222, 223, 224, Müsned-i Ahmet hadis no: 7355, 8077.

¹³³ Usul-u Kâfi, c.1 s. 337.

¹³⁴ Usul-u Kâfi, c.1 s.338.

¹³⁵ Usul-u Kâfi, c.1 s.338.

¹³⁶ Usul-u Kafi, c-1, s.340.

5- Ve yine buyurdular ki: “Kaim, hiç kimsenin ona aht ve biat etmediği bir zamanda kıyam edecektir.”¹³⁷

6- Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih şöyle buyurmuştur: “Mehdi aleyhi's-selâm benim soyumdandır; ismi benim ismim ve künyesi benim künyem, şekli benim şeklim, sünnet ve tavrı benim sünnet ve tavrımdır, halkı benim şeriatım ve dinime teşvik ve Rabbimin kitabına davet eder. Ona itaat eden bana itaat etmiştir ve ona muhalefet eden bana muhalefet etmiştir, onun gaybetini inkar eden beni inkar etmiştir.”¹³⁸

7- İmam Zeyn-ul Abidin aleyhi's-selâm şöyle buyurmuştur: “Bizim Kaimimiz ile Allah'ın resulleri arasında bir takım benzerlikler vardır. Nuh, İbrahim, Musa, İsa, Eyyub ve Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih peygamberlerin her biri ile bir benzerliği vardır. Nuh ile uzun ömürlü olmasında, İbrahim ile, doğumunun gizli olması ve halktan uzak durmasında; Musa ile, korku hali ve gaybette yaşamasında; İsa ile halkın onun hakkındaki ihtilafa düşmesi; Eyyub ile, beladan sonra kurtuluşun yetişmesinde; Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih ile de kılıçla kıyam etmesinde benzerliği vardır.”¹³⁹

8- İmam Sadık aleyhi's-selâm buyurmuştur ki: “Bu emrin sahibi (Mehdi) için bir gaybet vardır, Allah'a kulluk eden (o zaman) takvalı olmalı ve Allah'ın dinine bağlanmalıdır.”¹⁴⁰

9- Yine şöyle buyurmuştur: “Halk için öyle bir zaman gelecek ki, İmamları onlardan gizli olacak.” Zürare, “halkın o zaman vazifesi nedir?” diye sordum ve şu cevabı aldım der: “İmam zuhur edinceye kadar meşgul oldukları işe -dini görevlerine- sarılsınlar.”¹⁴¹

10- Yine buyurmuştur: “Bu iş (İmam'ın zuhuru ve kıyamı), hiç kimsenin “Eğer biz olsaydık adaletle hükmederdik” diyememesi için halktan, millete hükmetmemiş hiç bir grup ve sınıf kalmayınca kadar gerçekleşmeyecektir. Sonra Kaim aleyhi's-selâm hak ve adalet üzerine kıyam edecektir.”¹⁴²

11- Esbağ bin Nebateh diyor ki, Emir-ul Müminin Hz. Ali (a.s), Hz. Mehdi (a.s) hakkında söz ederken şöyle buyurdular:

“O, (Mehdi -a.s-) öyle bir gaybete çekilecek ki, sonunda cahiller: ‘Allah'ın Âl-i Muhammed'e ihtiyacı yoktur’ diyeceklerdir.”¹⁴³

¹³⁷ Usul-u Kâfi c.1 s. 342.

¹³⁸ İ'lam'ul Vera, s.425.

¹³⁹ Kemal'ud-Din s.322, 31. babin 3. hadis.

¹⁴⁰ Kemal'ud-Din s.343, 33. babin 25. hadis.

¹⁴¹ Kemal-ud Din, s.343, 33. bab, 25. Hadis.

¹⁴² İsbat'ul Hudat, c.7, s.427-428. “Gaybet-i Nu'mani”den.

¹⁴³ Kemal'ud- Din, c.1, s. 302.

12- Ebu Said şöyle diyor: Hasan bin Ali (a.s) Muaviye bin Ebu Süfyan ile sulh ettiği zaman, bazıları onu bu işten dolayı kınayınca buyurdular ki:

“Yazıklar olsun size! Ne yaptığımı biliyor musunuz? Vallahi güneşin üzerinde doğup battığı her şeyden daha hayırlısını ben takipçilerim için yaptım. Benim, sizin İmamınız olduğumu, sizin bana itaat etmeniz gerektiğini ve Resulullah’ın buyurduğu cennet gençlerinin efendilerinden biri olduğumu biliyor musunuz?”
“Evet biliyoruz” diye cevap verdiler.

İmam Hasan (a.s) bunun üzerine şöyle buyurdular: “Biliyor musunuz Musa bin İmran, Hızır (a.s)’ın gemiyi delmesine, duvarı düzeltmesine ve çocuğu öldürmesine neden o kadar kızdı? Çünkü bu işlerin hikmetini bilmiyordu. Halbuki bu işler zikri yüce Allah’ın yanında doğru ve hikmet üzereydi. Arkasında İsa bin Meryem’in namaz kılacağı Kâim dışında biz Ehl-i Beyt’ten olan hepimizin boynunda zamanın tağutunun biati olacağını bilmiyor musunuz? Yüce Allah O’nun veladetini gizleyecek ve şahsını saklayacaktır. Böylece O, zuhur ettiğinde kimsenin biati onun boynunda olmayacaktır. O, tüm kadınların en üstünü olan birinin oğlu olan kardeşim Hüseyin’nin dokuzuncu oğludur. O’nun gaybetinde, Allah Teala O’nun ömrünü uzatacak, sonra kendi kudreti ile O’nu kırk yaşından daha genç görünümlü olarak aşikar edecektir ve bu Allah’ın her şeye kadir olduğunun bilinmesi içindir.”¹⁴⁴

13- Abdurrahman bin Selit diyor ki, İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurdu:

“On iki hidayet İmam’ı bizdendir; birincisi Emir-ul Muminin Ali bin Ebu Talip’tir; sonuncusu ise dokuzuncu evladımdır. Hak üzere kıyam edecek olan O’dur. Yeryüzü öldükten sonra, Allah O’nun vasıtasıyla tekrar onu ihya edecektir ve müşrikler istemese de Allah hak dini diğer dinlere muzaffer kılacaktır. O’nun gaybete çekildiği dönemde bazı kavimler mürtet olacak, bazıları ise dine bağlı kalacaktır; onlara eziyetler olacak ve onlara denilecek ki: ‘Eğer doğru söylüyorsanız bu vaad ne zaman vuku bulacaktır?’ Biliniz ki O’nun gaybetindeki eziyetlere ve tekziplere sabretmek, Resulullah ile beraber kılıçla cihad etmek gibidir.”¹⁴⁵

14- Salih bin Ukbe basından, o da İmam Muhammed Bâkır (a.s)’dan, O da babaları vasıtasıyla Resulullah (s.a.a)’ın şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Mehdi benim evlatlarımdandır, onun gaybet dönemi olacaktır. Bu dönemde ümmetten birçoğu delalete düşecektir. O, peygamberlerin nişaneleriyle gelecek,

¹⁴⁴ A. K. c. 1, s. 305.

¹⁴⁵ Uyun’ul- Ahbar, c. 1, s.68.

yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi onu adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”¹⁴⁶

15- Mufazzal bin Ömer, İmam Cafer-i Sadık (a.s)’ın şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Yüce Allah, varlıkları yaratmadan on dört bin yıl önce, on dört nur yarattı. İşte o nurlar, bizim ruhlarımızdır.” “Ey Allah Resulünün oğlu, bu on dört nur kimdir?” diye sorduklarında şöyle buyurdular: “Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin ve Hüseyin’in evlatlarından olan İmamlar. Onların sonuncusu Kâim’dir; gaybetten sonra kıyam edecek, Deccal’ı öldürecek ve yeryüzünü her türlü zulüm ve haksızlıktan temizleyecektir.”¹⁴⁷

16- Yunus bin Abdurrahman diyor ki, İmam Musa bin Cafer (a.s)’ın huzuruna çıkarak: “Ey Resulullah’ın oğlu! Hak üzere kıyam edecek olan Kâim sen misin?” diye sorduğumda İmam (a.s) şöyle buyurdular:

“Hak üzere kıyam eden benim. Ama yeryüzünü Allah’ın düşmanlarından temizleyecek, onu zulümle dolduğu gibi adaletle dolduracak olan Kâim, benim evlatlarımdan beşincisidir. Öldürülme korkusu olduğu için gaybeti o kadar uzayacak ki, bazı kavimler O’nun hakkında irtidata düşecek, bazıları ise ona bağlı kalacaklardır.”

Sonra şöyle ekledi: “Bizim Kâim’imizin gaybetinde bizim sevgimize sarılan, velayetimize bağlı kalan ve düşmanlarımızdan uzaklaşan takipçilerimize ne mutlu! Onlar bizdendir, biz de onlardanız. Bizlerden İmamları olarak razıdılar: Biz de onlardan takipçilerimiz olarak razıyız. Ne mutlu onlara! Allah’a ant olsun ki onlar, kıyamet günü bizimle aynı derecede olacaklardır.”¹⁴⁸

17- Hasan bin Halid, İmam Ali Rıza (a.s)’ın şöyle buyurduğunu naklediyor:

“Benim evlatlarımdan dördüncüsü, cariyelerin en üstününün oğludur, Allah onun vesilesiyle yeryüzünü bütün zulüm ve haksızlıklardan temizleyecektir. Halkın, doğumunda tereddüt ettiği gaybet sahibi O’dur. O, zuhur ettiğinde yeryüzü Rabbinin nuru ile aydınlanacak, halkın arasında adalet ölçüsünü kuracak, böylece hiç kimse başkasına zulmetmeyecek ve yeryüzü O’na itaat edecek ve onun gölgesi de olmayacaktır.

Gökten bir münadi onun adına nida edecek ve yeryüzündeki bütün halk ona doğru yapılan şu çağrıyı işitecek: “Bilin ki, Allah’ın hücceti Beytullah’ın yanında zuhur etti, O’na tabi olun; şüphesiz hak O’nunladır ve O’ndadır. Ve bu konuda

¹⁴⁶ A. K. c. 1, s. 287. Bihar, c.51, s.72.

¹⁴⁷ A. K. c. 2, s. 335. Bihar, c. 51, s. 144.

¹⁴⁸ Kifayet-ül Eser s. 265

Allah'ın ayeti şöyle geçer: "Eğer istersek onlara gökten bir ayet nazil ederiz de hepsinin boynu onun karşısında eğilir."¹⁴⁹ "Yakın bir mekandan bir münadi, o gün nida eder ve onlar da o hak sesi duyarlar. İşte o gün huruc günüdür."¹⁵⁰ Yani oğlum Kâim Mehdi'nin huruc günüdür."¹⁵¹

18- Abdulazim bin Abdullah şöyle diyor: İmam Muhammed Takî (a.s)'ın yanına giderek Mehdi'nin Kâim mi başkası mı olduğunu sormak istedim. Ama İmam (a.s) söze başlayarak bana şöyle buyurdular:

“Ey Ebu'l- Kasım! Doğrusu bizden olan Kaim, Mehdi'dir. Onu, gaybetinde beklemek ve zuhurunda itaat etmek vaciptir. O, benim evlatlarımdan üçüncüsüdür. Muhammed sallallâhu aleyhi ve alih'i peygamber olarak gönderen ve İmameti bizlere mahsus kılan Allah'a ant olsun ki, eğer dünyanın sonuna sadece bir gün kalsa dahi, Allah o günü o kadar uzatacak ki O, o günde zuhur edecek, yeryüzü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi, onu adalet ve eşitlikle dolduracaktır.”¹⁵²

19- Sakr bin Ebu Delf, İmam Ali Naki (a.s)'ın şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

“Benden sonraki İmam, oğlum Hasan'dır; O'ndan sonraki İmam ise O'nun oğlu Kâim'dir. O, yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduktan sonra adalet ve eşitlikle dolduracak olandır.”¹⁵³

20- İmam Mehdi (a.s) da gaybetiyle ilgili şöyle buyurmuştur:

“Benim gaybetim döneminde benden faydalanmaya gelince; bu dönemde benden faydalanmak, bulutlarla örtülen güneşten yararlanmaya benzer. Ben yeryüzü ehli için kurtuluş ve emniyet vesilesiyim. Nitekim yıldızlar da gök ehli için emniyet vesileleridir. Öyleyse sizi ilgilendirmeyen şeyleri sormayın. Sizden istenilmeyen şeyleri bilmek için kendinizi zahmete düşürmeyin. Ferecin yakın olması için çok dua ediniz. Çünkü dua sizin kurtuluş vesilenizdir.”¹⁵⁴

Şimdi mümin kardeşlerimin, Hz. Mehdi (a.s) ile ilgili nakledilen hadis ve rivayetlerin mevcudiyeti hakkında daha fazla bilgi edinmeleri için, Ayetullah Safi-i Gulpayigani'nin “Muntehab-ul Eser”¹⁵⁵ adlı kitabındaki Hz. Mehdi (a.s) hakkındaki hadislerin istatistiğini aziz okuyuculara sunuyoruz, umulur ki istifade etmiş olurlar inşallah.

¹⁴⁹ Şuara/4.

¹⁵⁰ Kaf/41,42.

¹⁵¹ Yenabi-ül Meveddet s. 448

¹⁵² Kemal-üd Din c. 2 s. 337

¹⁵³ A. K. C. 2 s. 383

¹⁵⁴ Bihar-ül Envar c. 53. S. 181

¹⁵⁵ Bihar-ül Envar c. 51 s. 44-45

Hz. Mehdi (a.s) hakkındaki hadislerin istatistiği:

- 1- “İmamlar on iki tanedir” diyen hadislerin sayısı: 271.
- 2- “İmamların sayısı, Beni İsrail Nükabaları’nın (başkanlarının) sayısı miktarıncadır” diyen hadislerin sayısı: 40.
- 3- “On iki İmamın ilki, Hz. Ali (a.s)’dır” diyen hadislerin sayısı: 133.
- 4- “On iki İmamın evveli Hz. Ali (a.s), sonuncusu ise Hz. Mehdi (a.s)’dır” diyen hadislerin sayısı: 91.
- 5- “İmamlar on iki tanedir; O’ların sonuncusu Mehdi’dir” diyen hadislerin sayısı: 94.
- 6- “İmamlar on iki tanedir; onlardan dokuzu İmam Hüseyin’in evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 139.
- 7- “İmamlar on iki tanedir; onlardan dokuzu İmam Hüseyin’in evlatlarındandır; dokuzuncusu ise onların Kâimidir” diyen hadislerin sayısı: 107.
- 8- On iki İmamın isimlerini açıklayan hadislerin sayısı: 50.
- 9- Hz. Mehdi’nin zuhurunu müjdeleyen hadislerin sayısı: 657.
- 10- “Mehdi, Ehl-i Beyt’tendir; Mehdi’nin ismi, Resulullah’ın isminin ve künyesi de O’nun künyesinin aynıdır” diyen hadislerin sayısı: 389.
- 11- “Mehdi, insanlar arasında Resulullah’a en çok benzeyen kimsedir” diyen hadislerin sayısı: 48.
- 12- Mehdi (a.s)’ın yüz ve boyunu tarif eden hadislerin sayısı: 21.
- 13- “Mehdi (a.s), Hz. Ali (a.s)’ın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 214.
- 14- “Mehdi (a.s), Hz. Fatıma’nın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 192.
- 15- “Hz. Mehdi, İmam Hüseyin (a.s)’ın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 185.
- 16- “Hz. Mehdi, İmam Hüseyin (a.s)’ın İmam olan dokuz evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 160.
- 17- “Hz. Mehdi, İmam Hüseyin’in dokuzuncu evladıdır” diyen hadislerin sayısı: 148.
- 18- “Hz. Mehdi, Ali bin Hüseyin’in evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 185.
- 19- “Hz. Mehdi, İmam Muhammed Bakır (a.s)’ın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 103.
- 20- “Hz. Mehdi, İmam Sadık (a.s)’ın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 103.
- 21- “Hz. Mehdi, İmam Sadık (a.s)’ın altıncı evladıdır” diyen hadislerin sayısı: 99.
- 22- “Hz. Mehdi, İmam Musa bin Cafer (a.s)’ın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 101.
- 23- “Hz. Mehdi, İmam Musa bin Cafer (a.s)’ın beşinci evladıdır” diyen hadislerin sayısı: 98.
- 24- “Hz. Mehdi, İmam Ali bin Musa er- Rıza (a.s)’ın evlatlarından dördüncüsüdür” diyen hadislerin sayısı: 95.

- 25- “Hz. Mehdi, İmam Muhammed Taki’nin evlatlarından üçüncüsüdür” diyen hadislerin sayısı: 90.
- 26- “Hz. Mehdi, Ali’yyul- Hadi (Ali Naki -a.s-)’ın evlatlarındandır” diyen hadislerin sayısı: 90.
- 27- “Hz. Mehdi, Ebu Muhammed Hasan Askeri (a.s)’ın oğludur” diyen hadislerin sayısı: 146.
- 28- “Babasının ismi Hasan’dır” diyen hadislerin sayısı: 147
- 29- “Cariyelerin hanım efendisinin oğludur” diyen hadislerin sayısı: 9.
- 30- “Hz. Mehdi, On iki İmamın sonuncusudur” diyen hadislerin sayısı: 136.
- 31- “Hz. Mehdi, yeryüzünü adaletle dolduracaktır” diyen hadislerin sayısı: 123.
- 32- “O’nun (Mehdi -a.s-) iki gaybeti olacaktır” diyen hadislerin sayısı: 10.
- 33- “O’nun uzun bir gaybeti olacaktır.” diyen hadislerin sayısı: 91.
- 34- Gaybetinin nedenini açıklayan hadislerin sayısı: 7.
- 35- Gaybeti döneminde halkın O’ndan yararlanması hakkındaki hadislerin sayısı: 7.
- 36- “Gerçekten O, (Mehdi -a.s-) uzun ömürlüdür.” diyen hadislerin sayısı: 318.
- 37- “Görünümü gençtir” diyen hadislerin sayısı: 8.
- 38- “Doğumu gizli olacaktır” diyen hadislerin sayısı: 14.
- 39- “O’nun üzerinde hiç kimsenin biati olmayacaktır” diyen hadislerin sayısı: 10.
- 40- “Allah’ın düşmanlarını öldürecek, yeryüzünü şirk ve...temizleyecektir” diyen hadislerin sayısı: 19.
- 41- “O, Allah’ın emrini aşikar edecek, İslam’ı yeryüzünde yayacak ve dünyaya hakim olacak...” diyen hadislerin sayısı: 47.
- 42- “O, insanları Kur’ân’a ve sünnete sevk edecektir” diyen hadislerin sayısı: 15.
- 43- “O, Allah’ın düşmanlarından intikam alacaktır” diyen hadislerin sayısı: 4.
- 44- “Peygamberlerden O’nda bir takım sünnetler vardır” diyen hadislerin sayısı: 23.
- 45- “O, kılıçla kıyam edecektir” diyen hadislerin sayısı: 7.
- 46- “O’nun siyeri ile ilgili hadislerin sayısı: 30.
- 47- O’nun zühdü ile ilgili hadislerin sayısı: 4.
- 48- Adaleti ve devletindeki emniyetin yaygınlığıyla ilgili hadislerin sayısı: 7.
- 49- İlmi hakkındaki hadislerin sayısı: 5.
- 50- Cömertlik ve bağışıyla ilgili hadislerin sayısı: 13.
- 51- “Allah Teala O’nun eliyle peygamberlerin mucizesini aşikar kılacak ve onların mirasları O’nunla birlikte” diyen hadislerin sayısı: 5.
- 52- “Şiddetli bir imtihandan sonra zuhur edecektir” diyen hadislerin sayısı: 24.
- 53- “İsa bin Meryem (a.s)’a imamlık yapacaktır” diyen hadislerin sayısı: 25.
- 54- Bayrağının sahibi ve onda yazılan yazı ile ilgili hadislerinin sayısı: 6.
- 55- Doğumu, tarihi ve annesinin durumu ile ilgili hadislerin sayısı: 214.
- 56- Babasının hayatı dönemindeki mucizeleri ile ilgili hadislerin sayısı: 9.
- 57- Babasının hayatı döneminde O’nu gören kimselerle ilgili rivayetlerin sayısı: 19.

- 58-** Gaybet-i Suğra (Küçük Gizlilik) döneminde O'nu görme şerefine erişen kimseler hakkındaki rivayetlerin sayısı: 25.
- 59-** Gaybet-i Suğra dönemindeki bazı mucizelerini anlatan rivayetlerin sayısı: 27.
- 60-** Gaybet-i Suğra döneminde, elçi ve naiplerinin haletleri ile ilgili rivayetlerin sayısı: 22.
- 61-** Gaybet-i Kubra dönemindeki mucizeleri ile ilgili rivayetlerin sayısı: 12.
- 62-** Gagbet-i Kubra döneminde O'nu gören kimseler ile ilgili rivayetlerin sayısı: 13.
- 63-** Zuhurunun niteliğini anlatan rivayetlerin sayısı: 12.
- 64-** O'nun zuhurundan önceki durum, fitne ve günahların çokluğu ile ilgili hadislerin sayısı: 37.
- 65-** Bazı zuhur alametleri ile ilgili hadislerin sayısı: 29.
- 66-** Gökten O'nun ve babasının ismiyle duyulacak ses ile ilgili hadislerin sayısı: 27.
- 67-** O'nun zuhurundan önceki zamanda fiyatların çok yüksek olması, hastalıkların çoğalması vs. şeylerle ilgi hadislerin sayısı: 23.
- 68-** Süfyani'nin hurucu, ay tutulması vs. şeyler ile ilgili hadislerin sayısı: 38.
- 69-** Deccal'ın hurucu hakkındaki hadislerin sayısı: 12.
- 70-** Zuhur edeceği yıl, ay ve gün hususunda vakit belirlemenin câiz olmaması ile ilgili hadislerin sayısı: 7.
- 71-** Zuhur edeceği yer ile ilgili hadislerin sayısı: 17.
- 72-** Yeryüzünün doğu ve batısını fethetmesiyle ilgili hadislerin sayısı: 12.
- 73-** Bütün milletlerin İslam üzere toplanmasıyla ilgili hadislerin sayısı: 7.
- 74-** Yerin servet ve madenlerini dışarı çıkarmasıyla ilgili hadislerin sayısı: 10.
- 75-** Gök ve yeryüzü bereketlerinin açığa çıkmasıyla ilgili hadislerin sayısı: 12.
- 76-** Üç yüz on üç kişinin O'nun yanında bulunmasıyla ilgili hadislerin sayısı: 25.
- 77-** Yeryüzünün adaletle dolmasıyla ilgili hadislerin sayısı: 129.
- 78-** Hz. İsa'nın yere inmesi ve Hz. Mehdi (a.s)'ın arkasında namaz kılmasıyla ilgili hadislerin sayısı: 29.
- 79-** Deccal'ı öldürmesiyle ilgili hadislerin sayısı: 6.
- 80-** Süfyani ile savaşın onu öldürmesiyle ilgili hadislerin sayısı: 2.
- 81-** O'nun zamanında yeryüzünün bayındırlığıyla ilgili hadislerin sayısı: 5.
- 82-** O'nun asrında işlerin kolaylaşması ve akılların kamlarla erişmesiyle ilgili hadislerin sayısı: 7.
- 83-** Ashabının faziletleriyle ilgili hadislerin sayısı: 14.
- 84-** Ashabının güç ve kuvvetleriyle ilgili hadislerin sayısı: 5.
- 85-** Zuhurundan sonra hilafetinin süresiyle ilgili olan hadislerin sayısı: 18.
- 86-** Yemeği, içmeği ve giyimiyle ilgili hadislerin sayısı: 4.
- 87-** Halkı, kendisine davet ettiği şeyler hakkındaki hadislerin sayısı: 7.
- 88-** Kâim'i inkar etmenin haram olması hakkındaki hadislerin sayısı: 9.
- 89-** Fereci beklemenin faziletiyle ilgili hadislerin sayısı: 23.
- 90-** Hz. Mehdi'ye nispet, şialarının bazı görevleriyle ilgili hadislerin sayısı: 54.

- 91- O'nu idrak etme ve O'nu İmam edinmekle ilgili hadislerin sayısı: 10.
92- Gaybeti döneminde, O'na inananların faziletleriyle ilgili hadislerin sayısı: 23.
93- O'na salat ve selam göndermenin niteliğiyle ilgili hadislerin sayısı: 6
94- O'ndan nakledilen bazı dualarla ilgili hadislerin sayısı: 13.

“Allah’ım, arzu edilen Kâim ve beklenen adalet veliyy-i emrine salat gönder; onu dergahına yakın olan meleklerle kuşat, Ruh-ul Kudüsle te’yit et; ey alemlerin Rabbi olan Allah!

Allah’ım, onu kitabına davetçi, dinini ayakta tutan, ondan öncekileri halife kıldığın gibi onu yeryüzünde halifen kıl; onun için razı olduğun dinini (korumayı) ona mümkün kıl, korkusunu güvene dönüştür; tâ ki sana ibadet etsin...

Allah’ım, onu aziz kıl; onunla bizi izzetlendir; ona yardım et ve onun vesilesiyle bize yardımda bulun; ona izzetli bir zafer bağışla ve kolay bir genişlik ona aç; kendi katından ona bir güç ve kudret ver.

Allah’ım, onun vesilesiyle dinini ve peygamberinin sünnetini aşık et; öyle ki hak ve hakikatten hiçbir şey, yaratıkların korkusundan dolayı insanlara gizli kalmasın.

Allah’ım, biz senden İslam ve ehline izzet bağışlayacağın; nifak ve ehlini zelil edeceğin onurlu bir devletin tahakkuk bulmasını istiyoruz; öyle bir devlet ki, bizi o devlette, itaatine davet edenlerden ve hidayet yolunu öncülülerinden kılasın, onun vesilesiyle dünya ve ahiret kerametini bize ihsan edesin. Allah’ım, bizi, haktan bize tanıttığın şeyi taşımaya muvaffak et; eksiğimiz olan (tanımadığımız) şeyi de bize ulaştır (bizi ondan haberdar kıl).

Allah’ım, onun vesilesiyle dağınıklığımızı topla, ayrılığımızı birleştir, açığımızı kapat, azlığımızı çoğalt, zilletimizi izzete dönüştür, ailemizi müstağni kıl, borcumuzu eda et, fakirlik ve ihtiyacımızı gider, zorluğumuzu kolaylaştır, yüzlerimizi ak et, esirlerimizi esaret zincirinden kurtar, isteklerimizi karşıla, (zuhuru için) bize verdiğin sözü yerine getir, dualarımızı kabul eyle, istediğimiz şeyleri ver, bizi dünya ve ahiret arzularımıza ulaştır ve isteğimizden daha fazla bize bağışta bulun.

Ey istenilen ve bağışta bulunanların en hayırlısı! Onun vesilesiyle göğüslerimize şifa ver, kalplerimizin öfkelerini gider, bütün ihtilaflara rağmen bizi hakka hidayet et; şüphesiz sen istediğini doğru yola hidayet edersin, yine onun vesilesiyle düşmanına ve düşmanımıza karşı bize yardımda bulun; ey hak olan Allah!

Allah’ım, peygamberimizin -senin salat’ın O’na ve Ehl-i Beytine olsun- yanımızda olmamasından, İmamımızın gaybetinden, düşmanımızın çok ve sayımızın azlığından, fitnelerin bize şiddetinden ve zamanın şerlerinin bizi güçsüz

düşürmesinden sana şikayet ediyoruz. Muhammed ve Ehl-i Beyt'ine salat gönder, katından olan acil bir zaferle, zorlukları gidermenle, güçlü bir yardımınla, aşikar kıldığın hak bir saltanatla, bizleri kapsayan geniş bir rahmetinle, bizleri örten bir afiyetle bize yardımda bulun; kendi rahmetin hürmetine ey rahmet edenlerin en merhametlisi!" (İftitah Duasından)

Kısaca Hayatı

Adı: Ehl-i Beyt İmamları (aleyhim'üs-selâm), İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın adını anmayı izleyicilerine yasaklamışlardır ve "Onun adı, Peygamber'in (sallâ'llâhu aleyhi ve alih) adıyla ve künyeleri, Peygamber'in (sallâ'llâhu aleyhi ve alih) künyeleriyle aynıdır; ¹⁵⁶zuhur edinceye kadar onun özel ismini anmak doğru değildir"¹⁵⁷buyurmakla yetinmişlerdir.

Lakabı: En meşhur lakapları "Mehdi", "Kâim", "Hüccet" "Ebu'l Kasım" ve "Bakıyyetullah"tır.

Babası: On birinci İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'dır.

Annesi: Roma imparatorunun kızı Nercis hanımdır.

Doğum Tarihi: 15 Şaban 255 H.

Doğum Yeri: Samerra - Irak.

Ömrü Şerifleri: Şimdiye kadar (Kameri 1421), bin yüz altmış altı yıl kadar bir zaman ömrü şeriflerinden geçmektedir ve Allah Teala istediği sürece de devam edecek ve nihayet bir gün Allah'ın emriyle zuhur ederek zulüm ve haksızlıkla dolmuş olan dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracaktır.

İmamın Doğumu

Yukarıda da belirttiğimiz üzere On ikinci İmam Hz. Mehdi aleyhi's-selâm, Hicri 255 - M. 867- yılı cuma gecesi tan yeri ağarırken Irak'ın "Samerra" şehrinde on birinci İmam'ın evinde dünyaya mübarek gözünü açmıştır.¹⁵⁸

Babası, on birinci İmam Hz. İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm ve annesi Hz. İsa'nın havarisi "Şem'un"un neslinden olan Rum Kayseri'nin oğlu "Yuşa'nın değerli kızı, "Saykal" ve "Susen" adlarıyla da çağırılan "Nercis" hatundur. Nercis öyle bir fazilete sahipti ki imamet sülâlesinin büyük hatunlarından olan İmam

¹⁵⁶ Müntahab'ul- Eser, s.15-19.

¹⁵⁷ Müntahab'ul- Eser, s.15-19.

¹⁵⁸ Kemaluddin-i Saduk, c.1 s. 403, 404 ve c.2, s. 49, 159 ve 160.

Hâdi'nin (a.s) kız kardeşi "Hekime" onun kendisinin ve ailesinin Seyyidesi¹⁵⁹ ve kendisine onun hizmetçisi hitabını kullanmıştır.¹⁶⁰

“Nercis” ülkesinde olduğu zaman hayret verici rüyalar görürdü; bir defasında Hz. Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih ile Hz. İsa aleyhi's-selâm'ın kendisini İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'a nikahladıklarını gördü. Şaşkırtıcı rüyalarından birinde de, Zehra selamullahi aleyha'ın daveti üzerine, Müslüman oldu, ama İslam'ı kabul ettiğini ailesi ve çevresinden gizledi. Rüyasında, sınıra giden ordunun, hizmetçi ve cariyeleriyle birlikte gizlice sınıra gitmesi söylenmişti. Öyle de yaptı ve sınırda İslam ordusunun öncü birlikleri onları esir aldılar ve onu da, Kayser'in ailesinden olduğunu bilmeden diğer esirlerle birlikte Bağdat'a götürdüler.

Bu olay, onuncu imam Hz. Hâdi aleyhi's-selâm'ın imametinin son zamanlarında oldu¹⁶¹ ve İmam Hadi aleyhi's-selâm'ın tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir şahıs, İmamın yazdığı Rumca bir mektubu, Bağdat'a götürüp “Nercis”e ulaştırdı ve onu köle tüccarından satın alarak, Samerra'ya İmam Hadi aleyhi's-selâm'ın yanına getirdi. İmam, Nercis'in rüyada gördüğü şeyleri ona hatırlattı ve on birinci İmamın hanımı ve bütün dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracak olan bir evladın annesi olacağını müjdeledi. Sonra İmam Hadi aleyhi's-selâm, İslam'ın adap ve ahkâmını öğretmesi için, Nercis'i İmamet sülalesinin büyük hatunlarından olan kız kardeşi “Hekime”ye teslim etti. Bir müddet sonra da “Nercis”, İmam Hasan Askeri'nin aleyhi's-selâm eşi oldu.¹⁶²

“Hekime” İmam Hasan Askeri'nin aleyhi's-selâm huzuruna gittiği zaman, ona bir evlat vermesi için Allah'a dua ediyordu. O der ki: Bir gün her zamanki gibi İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ı görmeye gittim, aynı duayı tekrarladığımda buyurdular ki: “Allah'tan bana vermesini istediğin evlat bu gece dünyaya gelecek.”¹⁶³

¹⁵⁹Bihar-ul Envar, c. 51, s.31-34, Kafi c.1, s.332, 333 isimden nahiy babı, Kemaluddin c.2- s.2, 8, 49, 361, 362. İmam-ı Zaman'ın (Ervahuna lehu feda) hususi isimini anmanın menine dair gelen hadisleri yorumlamada Ehl-i Beyt alimleri ihtilaf etmişlerdir. Şeyh Ensari gibi bazıları, bu hadislerin kerahete delalet ettiğini kabul ederken, Şeyh Tusi gibi eski alimlerden bir grubu, bu hadislerin hürmete delalet ettiğini savunmuşlar,; Hacı Nuri gibi bazıları da bu hadislerin imamın isminin toplandı gibi aleni yerlerde anılmasının haram olduğunun anlaşıldığını kabul etmişlerdir. Bkz. Necm-us Sakib, s.48.

¹⁶⁰ Usul-u Kafi, c.1, s.514. İrşad'u -Mufid. s.326 bazı rivayetlerde imamın doğumu hicretin 256'sında zikredilmiştir. Kemal'uddin c.2 s.97 ve 106'ya ve Bihar-ul Envar, c. 51 s.15 ve 16 müracat edilsin.

¹⁶¹ Bihar-ul Envar, c.51. s.2.

¹⁶² Bihar-ul Envar, c. 51. s12.

¹⁶³ "Mehdi-u Mevûd" kitabının önsözünde s. 152'de şöyle yazar: "Mes'udi'nin "Muruc'uz-Zehab"indeki rivayeti gereğince İmam Hâdi aleyhi's-selâm hicri 235 yılında Muteveekkil tarafından Medine'den Samir'ya getirildiler. Hz. Askeri aleyhi's-selâm da 232 yılında Medine de dünyaya geldiler. İslam tarihçileri ve yabancı tarihçilerin yazdığına göre o zaman İslam ordusuyla doğru Roma veya şimdiki Türkiye olan "Bizans" ve Batı Roma (İtalya) ve onu tasaruf edenler arasında savaş başladı, İbn-i Esir'in Kamil'inde ve diğer kaynakların yazdıklarına göre hicretin 240, 244, 245, 247, 248, 253 yıllarında İslam kuvvetleri ile doğu Roma arasında savaşlar oldu ve bu arada iki tarafın esirleri değiştirildi, Nazilif'in derlediği ve doktor Muhammed Abd'ul Hâdi Şeiri'nin tercüme ettiği "El Arab ver- Rum" Tarihinde şöyle yazar: Hicretin 247. yılında Müslümanlar ve Rumlar arasında savaşlar başladı ve

Nercis benim ayakkabımı ayağımdan çıkarmak için ileri gelerek "efendim, ayakkabınızı çıkarayım" dedi.

"Sen benim efendimsin aslında... Vallahi ayakkabımı çıkarmana ve bana hizmet etmene izin vermem. Ben sana hizmet etmeliyim" dedim.

İmam aleyhi's-selâm benim bu sözümü duyarak "Allah sana hayır versin hala " buyurdular.

Ben güneş batıncaya kadar onun yanındaydım. Cariyelerden birine: "Benim elbisemi getir de gideyim." dedim. İmam buyurdu ki: "Hala, bu akşam bizim yanımızda kal, çünkü bu akşam Allah'ın, kendisi vasıtasıyla ölümden sonra yeryüzünü dirilteceği, Allah Teala'nın indinde değerli olan bir bebek dünyaya gelecek."

Bunun üzerine ben: "İyi ama annesi kim? Ben Nercis'de doğum alameti görmüyorum" dedim. İmam: "Annesi, Nercis'ten başkası değil" buyurdular. Ben ayağa kalkarak Nercis'i iyice kontrol ettim. Ama onda hiç bir doğum alameti göremedim. İmam'ın yanına gidip durumu anlattım. İmam aleyhi's-selâm tebessüm ederek şöyle buyurdu: "Tanyeri ağarırken onun evladı olduğunu göreceksin. Çünkü o da Musa Kelimullah'ın annesi gibidir. Onun da hamile olduğu belli değildi ve doğuma kadar hiç kimse bilmiyordu. Çünkü Firavun Musa'yı ararken (böyle bir çocuğun dünyaya gelmemesi için) hamile kadınların karınlarını deşiyordu. Bu (akşam dünyaya gelecek bebek) Musa aleyhi's-selâm gibidir. (Firavunların iktidarını o yıkacaktır; bu sebeple) Firavunlar şimdi onu aramaktalar."

Ben, tanyeri ağarana kadar Nercis'i gözetliyordum, yanımda sakin bir halde, hareketsiz bir şekilde uyuyordu. O gecenin sonunda şafak sökerken ansızın korkarak yerinden sıçradı. Hemen onu kucakladım ve ism-i a'zam'ı okudum. Bu sırada İmam yan odadan: "Ona Kadir suresini oku"! diye seslendiler, ben de okudum. Nercis'ten durumunu sordum, "Mevlamin sana bildirdiği şey açığa çıktı" dedi.

birçok ganimetler Müslümanların eline geçti ve yine 248 yılında Müslümanların lideri "Balkocur" ile Rumlular arasında savaş oldu. O savaşta Romalıların ileri gelenlerinden bir çoğu esir düştü. (Elk- Arab ve Rum Tarihi s. 225...) İbn-i Esir'de hicretin 249. yılında vuku bulan olaylarla ilgili şöyle yazar: Ömer bin Abdullah-i Ek'te ve Cafer bin Ali Saifeh, Saifeh komutanlığında Müslümanlar ile (Kayser'inde katıldığı) Rum kuvvetleri arasında bir savaş oldu.

Eğer İmam-ı Zaman'ın -af- değerli anneleri 248 yılında esir düşen bu Roma eşrafı arasında esir olmuşsa, bu, Hz. Hadi aleyhiselam 'ın Samirra'da bekletilişinin on üçüncü yılı ve İmam Askeri aleyhiselam'ın on altı yaşlarına rastlıyor demektir.

Ben İmam'ın aleyhi's-selâm buyurduğu gibi Kadir suresini okumaya devam ettim, karnında bana eşlik etti ve o da Kadir sûresini okuduktan sonra bana selam verdi. Çok korktum, bu sırada imam: "Allah-u Teala'nın işine şaşırma. Allah-u Tela biz imam'ları aleyhi's-selâm küçük yaşta hikmet ile konuşturur ve büyüdüğümüzde yeryüzünde hüccet eder" dedi.

İmam henüz sözünü tamamlamamıştı ki Nercis gözümden kayboldu; sanki benimle onun arasına bir perde çekmişlerdi, onu göremiyordum, bağırarak İmama koştum. İmam: "Hala, geri dön, yerinde bulacaksın" buyurdu. Ben geri döndüm çok geçmeden benim ile Onun arasındaki perde aradan kalktı. Nercis'i öyle bir nura bürünmüş olarak gördüm ki nurun şiddetli parlaklığı onu net olarak görmemi engelliyordu. Doğan erkek çocuğun secdede olduğunu, sonra dizleri üzerine oturup şehadet parmağını kaldırıp şöyle dediğini gördüm: "Şehadet ederim ki, bir ve tek olan Allah'tan başka ilah yoktur ve şehadet ederim ki Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih ceddin ve Emirelû'minin babamdır." Sonra tek tek kendine kadar olan bütün imamların imametlerine şehadet verdi ve dedi ki: "Allah'ım! Müddetime amel elbisesi giydir ve işimi sona ulaştır adım sağlam et ve yeryüzünü benim vasıtamla adalet ve eşitlikle doldur."¹⁶⁴

İmamın Doğumunun Gizli Olması

Ümeyye oğulları ve Abbas oğulları devri, özellikle altıncı İmam Hz. Cafer Sadık aleyhi's-selâm zamanı ve sonrası, halifelerin Ehl-i Beyt İmamları'na karşı çok hassas oldukları bir devirdi. Bu hassasiyetin temelinde toplumun Ehl-i Beyt imamları'na karşı olan ilgilerinin gün geçtikçe daha ileri boyutlara varması, toplumdaki etkinliklerinin artması ve halkın onlara yönelişinin fazlalaşması yatmaktaydı. Bu durum karşısında Abbasi halifeleri kendi iktidarlarını tehlikede görüyorlardı. Özellikle de vaad edilen Mehdi'nin aleyhi's-selâm Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in neslinden olup, İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın soyundan geleceği ve bütün zalimleri devirerek dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracağına meşhur olması sebebiyle İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm' sıkı bir şekilde Samerra'da gözaltına alınmıştı. Abbasiler, geleceği vaad edilen bu bebeğin dünyaya gelmesini engellemeye çalışıyorlardı, ama şundan gafil ki, bu doğumun gerçekleşmesinde Allah'ın iradesi söz konusudur ve zalimler istemese de Allah kendi nurunu tamamlayacak ve bütün peygamberlerine vadettiği ahir zaman kurtarıcısını bizatihi kendisi koruyacaktır. Dolayısıyla Abbasilerin çalışmaları neticesiz kaldı ve Allah Teala, Musa aleyhi's-selâm gibi onun doğumunu da gizli kıldı.

Bununla birlikte İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın özel ashabı, vaad edilen bu imamı babası hayatta iken defalarca gördüler. İmam Hasan Askeri aleyhi's-

¹⁶⁴ Bihar-ul Enva, c.51, s.6-11. Şeyh Tusi'nin "Gaybet" adlı eseri, s.124-128. Kemal-ud Din, c.2, s.90-96.

selâm dünyadan göçtükleri zamanda da açığa çıkararak halkın gözü önünde babasının cenaze namazını kıldırdı. Ama ondan sonra Hz. Resulullah'ın ve Ehl-i Beyt imamları'nın belirttiği şekilde gözlerden kayboldu.

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumundan, babaları Hz. İmam Hasan Askeri'nin şahadetine kadar on birinci İmamın yakın akraba ve dostlarından bir çoğu, ya onu görmeye muvaffak olmuşlar, ya da onun İmam'ın evinde olduğunu bilmişlerdi. Genelde İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm değerli evladının varlığını gizlemekle birlikte, uygun zamanlarda onun varlığını kendi takipçilerine bildiriyor, kendisinden sonra sapmamaları için de güvenilir dostlarına onu gösteriyordu. Biz burada örnek olarak birkaçına değiniyoruz:

1- Ehl-i Beyt mektebi takipçilerinin büyüklerinden ve İmam Askeri aleyhi's-selâm'ın yakın dostlarından biri olan Ahmed bin İshak bin Sa'd el- Ensari der ki: "İmam Askeri aleyhi's-selâm'ın huzuruna gittim, kendilerinden sonraki imamın kim olduğunu sormak istiyordum. Ama İmam (a.s) benden önce söze başlayarak şöyle buyurdular:

- Ey Ahmed, doğrusu Allah'u Teala Hz. Ademi yarattığı andan itibaren yeryüzünü hüccetsiz bırakmadı ve kıyamete kadar da bırakmayacaktır. Allah, hüccetinin hürmetine yeryüzündekilerden belaları defeder, yağmur yağdırır ve topraktan bereketleri çıkarır."

Ben bunun üzerine:

-Ey Resulullah'ın evladı, sizden sonra yerinize geçecek imam kimdir? diye sordum.

Hazret ayağa kalkıp acele adımlarla odaya girdi ve az sonra omuzunda omzunda taşıdığı yüzü dolunay gibi parlayan üç yaşındaki bir çocukla çıkageldi ve şöyle buyurdular:

- Ey Ahmet bin İshak! Eğer Allah Teala'nın ve onun hüccetleri yanında aziz olmasaydın bu oğlumu sana göstermezdim, doğrusu onun adı Resulullah'ın adı, künyesi Resulullah'ın künyesidir. O öyle bir kimsedir ki zulüm ve kötülükle dolan dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracaktır.

Ey Ahmed bin İshak! O, bu ümmette "Hızır" aleyhi's-selâm ve "Zu'l -Karneyn" gibidir. Allah'a and olsun ki, o gaybet edecektir. Öyle ki, onun gaybetinde Allah'ın onun imametine itiraf etmesi için adımını sabit kıldığı ve zuhurunun acil olması için dua etmeğe muvaffak kıldığı kimseler dışında, hiçbir kimse helak olmaktan kurtulamayacaktır."

Ben: “Ey mevlam! Kalbimin mutmain olacağı bir alameti var mıdır?” diye sorduğumda, O çocuk fasih bir Arapçayla şöyle buyurdu: "Allah düşmanlarından intikam alacak yerüzündeki son hücceti benim! Ey Ahmed bin İshak! Gözünle gördükten sonra başka bir delil arama!.."

Ahmed bin İshak şöyle ekliyor: Sevinç ve ferahla dışarı çıktım; ertesi gün İmam (a.s)’ın yanına dönerek şöyle arz ettim: “Ey Resulullah’ın oğlu! Bana minnet ettiğin için çok mesrur oldum. Hızır ve Zülkarneyn’nin O’nda zahir olacak olan sünneti nedir?” İmam (a.s); “Gaybetinin uzunluğudur” buyurdular. “Ey Resulullah’ın oğlu! O’nun gaybeti çok mu sürecektir?” dediğimde ise şöyle buyurdular:

“Rabbime and olsun ki, evet uzun sürecektir; öyle ki, O’na inananların çoğu bu inançlarından vazgeçecek ve Allah’ın bizim velayetimiz üzerine kendilerinden ahit aldığı ve kalbine iman yazdığı ve rahmetiyle desteklediği kimseler dışındakiler buna bağlı kalmayacaklardır.

Ey Ebu İshak! Bu, Allah’tan gelen bir emirdir ve Allah’ın gizli esrarından bir sırdır. Sana dediklerimi al, gizle ve şükredenlerden ol. Böylece yarın en yüce makamda bizimle olursun.”¹⁶⁵

Rahmetli Şeyh Sadık buyuruyor ki: “Bu rivayeti Ali bin Abdullah-i Verragi’nin yazısında buldum. Ondan sorduğumda o; bunu benim için Sa’d bin Abdullah’tan O da Ahmed bin İshak’tan nakletti.

2- “Ahmed bin Hasan bin İshak-ı Kummi der ki: On birinci İmam aleyhi’s-selâm’ın yerine geçecek olan İmam Mehdi aleyhi’s-selâm dünyaya geldiği zaman, İmam Hasan Askeri aleyhi’s-selâm’dan Ceddim “Ahmed bin İshak” için mektup geldi. Onda İmam’ın el yazılarıyla şöyle yazılmıştı:

“Benim bir evladım oldu, onun doğum haberini gizli tutman ve kimseye söylememen gerekiyor; biz onun doğumunu yakın akrabalara, akrabalık bağı olanlara ve dostlara söyledik, başka hiç kimseye bildirmiyoruz. Allah Teala onunla bizi sevindirdiği gibi, seni de sevindirmesi için, onun doğumunu sana bildirmek istedik. Vesselam.”¹⁶⁶

3- İmam’ın takvalı ve değerli halası Hekime, İmam Hasan Askeri aleyhi’s-selâm’ın hizmetçisi Nesim, Ebu Cafer Muhammed bin Osman Emir, Hüseyin bin Hasan-ı Alevi, Emr-i Ahvazi, Ebu Nasr-ı Hadim, Kamil bin İbrahim, Ali bin Asim-i Kufi, Abdullah bin Abbas-i Alevi, İsmail bin Ali, Yakub bin Yusuf-u

¹⁶⁵ Bihar-ul Envar, c.51, s.25.

¹⁶⁶ Bihar-ul Envar, c.51. s. 12-14; İkmal’ud -Din, c.2. s.100

Serraf,¹⁶⁷ İsmail bin Mus'ab bin Cafer, Ali bin Mutahhar, İbrahim bin İdris, Tarif-i Hadim¹⁶⁸ ve Ebu Sahl-i Nevbahti¹⁶⁹ vaad edilen İmamdan haberleri olan ve ondan haber veren kimselerdir.

4- Cafer bin Muhammed bin Malik, İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın bir Ehl-i Beyt cemaatına şöyle buyurduğunu nakleder:

“Benden sonra kimin hüccet olacağını sormaya geldiniz değil mi?”

Oradakiler “Evet efendim.” diye cevap verdiler. Bunun üzerine o sırada İmama çok benzeyen ay parçası gibi bir çocuk içeriye girdi, İmam şöyle buyurdular:

“Bu, İmam ve benden sonra yerime oturacak kimsedir. Buyruklarını yerine getirin, dağılmayın; çünkü helak olursunuz. Bilin ki bundan sonra ömrü kamil oluncaya kadar onu görmeyeceksiniz “Osman bin Sa'id”in(48) söylediği şeyleri kabul edin ve emrine itaat edin. Çünkü o sizin İmamınızın vekilidir ve işler onun elindedir.”¹⁷⁰

5- “İsa bin Muhammed-i Cevheri” diyor ki: Ben bir grupla birlikte Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın doğumunu tebrik etmek için İmam Hasan Askeri'nin aleyhi's-selâm huzuruna gittim, kardeşlerimiz Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın Cuma akşamı Şaban ayında tanyeri ağarırken dünyaya geldiğini bize bildirmişlerdi. İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın huzurlarına gittiğimiz zaman önce onu tebrik ettik. Biz hiçbir soru sormadan İmam aleyhi's-selâm buyurdular ki: “İçinizden biri oğlum Mehdi'nin nerede olduğunu içinde geçiriyor. Musa aleyhi's-selâm'ın annesinin onu sandığa koyarak denize atıp, Allah'a emanet ettiği ve sonunda Allah Teala Musa'yı ona geri gönderdiği gibi ben de onu Allah'a emanet ettim.”¹⁷¹

Gaybet Meselsesi

İslam'ın temel usulü ve siyasi, içtimai, iktisadi, kültürel ahkâm ve diğer eğitimleri İslam Peygamberi'nin sallâ'llâhu aleyhi ve alih peygamberliği boyunca ve masum imamlar toplumunda olduğu müddetçe (h. 260 yılına kadar) açıklanmış ve tedvin aşamasına ulaşmıştır. Bu müddet zarfında her ne kadar tağüt ve muhaliflerin şiddetli baskısı varıdıysa da yine de masum imamlar (a.s) fırsatları değerlendirerek çeşitli boyutlarda İslamî meseleleri açıkladılar. İslam hükümleri öyle bir şekilde açıklandı ki artık İslam, tüm boyutlarda tartışmalara cevap verebilecek ve büyük bir evrensel hükümeti kurabilecek güç ve düzeye ulaştı.

¹⁶⁷ Kemal-üd Din c. 2 s. 384

¹⁶⁸ Kemal-ud Din, c.2, s.107.

¹⁶⁹ Kemal-ud Din, c.2, s.104-114. İsbat'ul Hudat, c-7, s.15-35 ve s.143, Bihar-ul Envar, c.51, s.5.

¹⁷⁰ İrşad-i Müfid, s.330.

¹⁷¹ - el-Küna ve'l-Elkab, c.1, s.91.

Diğer taraftan bu iktidarın büyük örneği, beşerin onun tecellisini görmesi ve ondan başkasından yüz çevirmesi için İslam'ın aziz peygamberi sallâ'llâhu aleyhi ve alih ve Emirelmü'minin Ali aleyhi's-selâm vasıtasıyla uygulandı. Buna binaen Hz. Mehdi'nin -a.f- zuhur zamanına kadar Allah tarafından evrensel tek bir hükümet ortamı tamamen hazırlanmıştı; İslami kanun ve ahkam tedvin edilmiş ve İslami adaletin bilfiil numunesi belirmişti; ama dünya milletlerinin hepsi bu ilahi hükümetin gerçekleşmesi için hazır değillerdi, eğer bütün insanlar bu iktidarı kabul etmeye hazır olsalardı, İmam-ı Zaman gaybet etmez, ilahi kanunu uygulamaya koyulur ve İslam'ın adil iktidarını dünyanın baştan başa tamamına yerleştirirdi. Öyleyse Hz. Mehdi aleyhi's-selâm bunun için gaybet etmiş ve bunun için gaybet-i sugra, gaybet-i kubra'ya dönmüş ve böylece devam etmiş olabilir. Hz. Mehdi aleyhi's-selâm, zamanın halkı, geçmiş zamandaki milletler gibi onun hükümetine yüz çevirmeyecekleri ve her bakımdan hazır ve onun hükümetini kabul edecekleri bir zamanda zuhur eder.

Rahmetli Hâce Nasiruddin Tusi şöyle yazar:

Hz. Mehdi'nin -af- gaybetinin sebebi ne Allah Teala'dır, ne de o hazretin kendisidir. Gaybetin sebebi halktan mükellefiyete -görev bilincine- erişenlerdir ve İmam'dan aleyhi's-selâm korku ve metanetin halka galebe etmemesindedir ve gaybetin sebebi ortadan kalkığı zaman zuhur gerçekleşecektir.¹⁷²

Elbette bu mesele ilahi hikmet gereğince gerçekleşti ve biz onun esrarının tamamını bilmiyoruz; ama gaybetin asıl sırrı bu olabilir. On bir masumun imameti müddetince toplumların tuğyan ve itaatsizliği tecrübe edildi ve halkın onlardan sapması ve onları desteklemeyişleri bu müddet zarfında tamamen belli oldu. Halkın, İslam'ın âdil iktidarının hükmü altına girmek istemeyişlerinde şüphe kalmadı; böyle bir durumda, gaybet tabii bir meseledir ve onun toplumda zuhur ve huzuru sorulup durur, böyle bir vaziyette İmam Mehdi ne diye toplumda zahir olsun ki? İmam Mehdi aleyhi's-selâm zuhuruna ortam hazırlanıncaya kadar gaybet edecek ve kendi vazifelerini gizli olarak yerine getirecektir. Bu arada onu gerçekten görmek isteyenleri kendini ziyaret ve desteklemeye muavffak edecektir. "Bir kavim kendisini değiştirmedikçe Allah onu değiştirmez."

Bu sır, zuhur vaktine kadar gizli kalacak ve o zaman bütün insanlar gaybetin sebebinin kendi varlıklarında gizli olduğu halde bundan niye gafil olduklarını anlayacaklar, o zaman, İmam'ın onlara zahir olması için daha fazla kendilerini hazırlamalı kendilerini islah edip düzeltmeğe koyulmalıdırlar. Zira onlar bir takım fasık rejimlere gönül bağladılar ve mevcut olan fasık rejimlerin bir derde deva

¹⁷² İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın dört özel naibinden ilki.

edebileceklerini ve rüya ile dolu teşkilat ve konferansların bir işe yarayacağını sandılar.

Evet, "Halk, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın gaybet etmesine -kaybolmasına- sebep oldu" cümlesinin manası herkes bu büyük günaha ortak olmuştur demek değildir. Onun manası, hazretin zuhuru için gerekli olan sayıdır; açıktır ki yüce şahıslardan birçoğu her zaman zuhura hazır idiler ve hazırlar da... Ama toplumda zuhur için hazır olan yeterli sayıda insan yoktur ve hazırlıklı olmayan bir toplum, tabiidir ki onun iktidarına muhalif ve karşı olacaktır. Onun için gaybet devam edecektir. Allah Teala gaybet vasıtasıyla Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı ölümden korumuştur. Çünkü vâdeden önce zuhur ederse onu öldürecekler; böylece ilahi görevini yerine getirmeğe muvaffak olmayacak ve zuhuru içtimai hedefine erişemeyecektir.

Rahmetli Kuleyni "Kafi" kitabında ve Şeyh Tusi "Gaybet" kitabında "Zurâre"den şöyle nakletmişlerdir: İmam Sadık aleyhi's-selâm'ın huzuruna gittim ve o hazretten "Kaim aleyhi's-selâm kıyamından önce gaybet edecek" buyurduğunu duydum. Sebebini sorunca:

İmam aleyhi's-selâm'ın ("öldürülmesinden korkuyorum" cümlesinden kinaye olarak) karınlarına işaret etti.¹⁷³

İmam Kaim hiçbir rejim ve iktidarı (hatta takiyye olarak bile) resmen tanımadı, hiçbir yöneten ve sultandan takiye etmekle görevlendirilmemiştir ve hiçbir zalimin hükümet ve saltanat boyundurluğu altına girmemiştir ve girmeyecektir de; zuhur edeceği zaman kimseye biat etmiş olmayacaktır. İmam Kaim aleyhi's-selâm hiç kimseyle ahd, akd ve biatı olmadığı bir halde kıyam edecektir.¹⁷⁴ Çünkü gerçeğe uygun hareket etmesi ve Allah'ın dinini kamil bir şekilde perdesiz, korkusuz ve mülâhasız uygulayarak toplumda hakim kılması için hiç bir ahd, sözleşme ve kayırma olmamalıdır.

Öyle ki, tamamen açık bir geçmişle ve hiç kimseye karşı taahüt sorumluluğu olmaksızın zuhur edecek ve bütün fasık hükümetlerin defterini dürecektir ve islami dünyaya hakim kılacaktır.

Gaybet-i Suğra ve Kübra

On birinci İmamın şahadetinden sonra, Hicri 260 yılından 329 yılına kadar yani 69 yıl "Gaybet-i Suğra" -küçük gizlilik- dönemidir.¹⁷⁵ O zamandan Hz. Mehdi

¹⁷³ İsbat-ul-Hudat, c.7, s.25.

¹⁷⁴ İsbat-ul-Hudat, c.7, s.143

¹⁷⁵ Risale-i İmamet 3. bölüm. s.25 "Nevidi Emn ve Eman"dan naklen.

aleyhi's-selâm zuhur edinceye kadarki dönem de "Gaybet-i Kübra" -büyük gizlilik- dönemidir.

Gaybet-i Suğra'da halkın İmam Mehdi aleyhi's-selâm ile rabıtası tamamen kesilmedi, ama sınırlıydı. Şiiler, Ehl-i Beyt büyüklerinden olan "Özel naipler" vasıtasıyla sorunlarını İmama ulaştırıp cevap alabiliyorlardı. Bu devir, halk ile İmam arasındaki irtibatın tamamen kesildiği, İmam'ın genel vekilleri sayılan müçtehit ve fakihlere başvurmakla görevli olduğu "Gaybet-i Kübra" dönemine hazırlık olarak tanımlanabilir.

Eğer Gaybet-i Kübra ansızın ve birden gerçekleşseydi düşüncelerin sapmasına ve zihinlerin onu kabullenmemesine sebep olabilirdi; ama Gaybet-i suğra müddetince zihinler yavaş-yavaş hazırlık kazandı ve daha sonra Gaybet-i Kübra başladı. Yine Gaybet-i Suğra zamanında, özel naipler vasıtasıyla İmam aleyhi's-selâm ile sağlanan irtibat ve yine o dönemde Şiilerden bazılarının İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın huzuruna gitmeleri onun doğum ve hayatı meselesini daha fazla sabitleştirdi. Gaybet-i Kübra eğer bunlardan önce olmuş olsaydı, belki de bu mesele bu kadar açık olmayacak ve bazıları şüpheye düşecekti. Allah Teala kendi hikmetiyle, Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih ve İmamlar aleyhi's-selâm'ın da bildirdikleri gibi Ehl-i Beyt izleyicilerinin inançlarının sarsılmaması, İmamlara aleyhum'us-selâm olan inançlarını yitirmemeleri, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı ve ilahi kurtuluşu beklemeleri gaybet zamanında Allah'ın dinine sarılıp kendilerini eğitmeleri ve İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın kıyamı için Allah'ın emri gelinceye kadar dini vazifelerini yerine getirmeleri için, tam gaybete hazırlık gayesiyle kısa müddetli olan "Gaybet-i Suğra" ve ondan sonra uzun müddetli olan "Gaybet-i Kübra" olmak üzere, İmam Mehdi için iki çeşit gaybet takdir etti.

Dört Sefir

Gaybet-i Suğra zamanında Ehl-i Beyt büyüklerinden dört kişi İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın özel naibi olmuştur. Onlar İmam'ın huzuruna gider, halkın sorularını İmam'a ulaştırır, İmamında mektupların kenarına yazdığı cevapları halka iletirdi.

Bu dört naibin dışında İmam aleyhi's-selâm'ın çeşitli şehirlerde de vekilleri vardı, onlar da bu dört naip vasıtasıyla halkın meselelerini İmam aleyhi's-selâm'a ulaştırıyorlardı. İmam -af- tarafından onlara mektup ve fermanlar çıkarılmıştı¹⁷⁶ veya merhum ayetullah Seyyid Muhsin Emin'in dediği gibi bu dört kişi mutlak ve umumi temsilci idiler ama diğerleri bazı hususi işler için görevlendirilmişlerdi; bu vekiller arasına "Ebu Huseyn Muhammed bin Cafer bin Esad", "Ahmed bin İshak

¹⁷⁶ Usul-u Kâfi, c.1 s. 337

Eşeri", "İbrahim bin Muhammed-i Hamedani" ve "Ahmed bin hamzat ibnil - Yese'e" gibi mûminler vardır.¹⁷⁷

Dört naip ise sırasıyla şunlardır:

- 1) Ebu Amr Osman bin Said-i Amri.
- 2) Ebu Ca'fer Muhammed bin Osman bin Sa'id-i Amiri
- 3) Ebu-l Kasım Hüseyin bin Ruh Nevbahti.
- 4) Ebu-l Hasan Ali bin Muhammed Semeri.

Ebu Amr Osman bin Sa'id halkın güvenini kazanmış değerli bir şahıs, İmam Hadi aleyhi's-selâm ile İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın vekilleri idi.¹⁷⁸ İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın emri ile İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın kefenleme ve defnetme işlerini üzerine aldı.¹⁷⁹

Samirra'da Askeri mahallesinde ikamet etmesinden dolayı da "Askeri" lakabıyla anılırdı. Saray memurlarının onun İmam aleyhi's-selâm'a yaptığı hizmeti ve işi anlamamaları için yağ satıyordu.¹⁸⁰ Ve şiilerin imam Askeri aleyhi's-selâm ile görüşmek zor olduğundan, dinî vergiler onun vasıtasıyla İmam'a gönderiliyordu ve Osman bin Sa'id bunları yağ kablarına koyarak İmam'a götürüyordu.¹⁸¹ Ahmed bin İshak-i Kummi der ki "İmam Hâdi'nin aleyhi's-selâm huzuruna müşerref oldum, arzettim ki: Ben her zaman burada olamıyorum, ancak burada olduğum zamanlar sizinle müşerref oluyorum, böyle zamanlarda bazen bir sorunla karşılaşırsam kime başvurayım?

İmam buyurdu ki: Bu Ebu Amr (Osman bin Sa'id-i Amri) güvenilir ve emin bir kişidir, size benim tarafımdan ne derse bendendir. Benim tarafımdan size ne ulaştırırsa benden ulaştırmıştır.

Ahmed bin İshak der ki, İmam Hâdi aleyhi's-selâm'ın vefatından sonra, İmam Askeri aleyhi's-selâm'ın yanına gittim ve aynı sözümü tekrarladım O hazret de değerli babaları gibi "Ebu Amr" emin ve geçmiş İmamların güvenini kazanmış

¹⁷⁷ Kâfi, c .1 s. 342

¹⁷⁸ Rahmetli Ayetullah Seyyid Muhsin Emin "A'yan'uş Ehl-i Beyt" adlı eserinde Gaybet-i Suğrayı 74 yıl olarak kabul etmiş ve onun başlangıcını İmam Mehdi'nin doğumundan hesaplamıştır. (c.4, 3. kısım, s.15).

¹⁷⁹ el-Mehdi, s. 182.

¹⁸⁰ A'yan'uş-Şiâ, c.4 üçüncü bölüm s. 21.

¹⁸¹ Muntehe-l Makal, El-Mehdi, s.181.

benim hayatımda ve hayatımdan sonra inandığım kişidir. Size birşey söylerse benden söylemiş ve bir şey size ulaştırırsa benden ulaştırmıştır.¹⁸² dedi."

Bu değerli şahıs, İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'dan sonra İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın fermanı üzerine naipliğini sürdürdü. Şiiler sorunlarını ona yanına götürüyorlardı ve İmam'ın cevabı onun vasıtasıyla halka ulaşıyordu.¹⁸³

Rahmetli Muhakik Damad "Sırat-ı Mustakim" adlı kitabında şöyle yazmıştır: Şeyh Osman bin Sa'id-i Amri, İbni Ebi Ğanim-i Gazvini'nin İmam Hâdi aleyhi's-selâm vefat ettiği zaman evladı yoktu! dediğini, bunun üzerine şiilerin onunla kavga edip İmam'a bir mektup yazdıklarını ve cevabı şiilere bir delil, mucize olsun diye, İmam, mürekkepsiz mektup, yani maksadını kuru kalemle beyaz bir kağıdın üzerine yazdığını nakleder. İmam aleyhi's-selâm tarafından verilen cevabın metni şöyledir:

-Bismillahirrahmanirrahim-

Allah sizi ve bizi fitne ve sapıklıktan korusun. Sizlerden bir grubunuzun din ve emir sahiplerinin doğumunda şek ve şüphe ettiği bize, ulaştı bu haber bizi üzügün ve mütessir etti, elbette bu üzgünlük sizin içindir; bizim için değil. Çünkü Allah ve hak bizimledir. Birinin bizlerden uzaklaşması korkmamıza sebep olmaz, bizi Allah yarattı, diğer yaratıkları da biz dirilttik (yani biz Allah'ın feyizlerinden faydalanıyoruz, hak da bizim feyizlerimizden yararlanıyor) niye şüpheye kapılmışsınız? İmamlarınızdan aleyhi's-selâm size ulaşan şeyin gerçekleşeceğini bilmiyor musunuz (geçmiş imamlar Kaa'im aleyhi's-selâm'ın gaybet edeceğini bildirdiler) acaba Allah Teala'nın Hz. Adem'in zamanından geçmiş İmam'a kadar halkın sığınması için sığınaklar ve halkın, vasıtasıyla hidayet olması için alametler bıraktığını ve bir bayrak gizlendiğinde diğer bir bayrağın açığa çıktığını ve bir yıldız battığında başka bir yıldızın doğduğunu görmediniz mi, acaba Allah geçmiş İmam (On birinci İmam aleyhi's-selâm)ın ruhunu alıp kendine doğru götürdükten sonra kendi dinini batıl ettiğini, kendisi ve yaratıkları arasındaki sebep ve vesileleri kopardığını mı zannediyorsunuz? Asla böyle değildir! Hoşlanmadıkları halde kıyamet kopuncaya ve Allah'ın emri zahir oluncaya kadar da böyle olmayacaktır. Öyleyse Allah'tan korkun ve bize teslim olun ve işleri bize bırakın, ben size nasihat ettim, Allah bana ve size şahittir."¹⁸⁴

Osman bin Said ölümünden önce İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın emriyle oğlu "Ebu Cafer Muhammed bin Osman"ı İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın vekil ve naibi olarak tanıttı.

¹⁸² A'yan-uş Ehl-i Beyt, c.4, 3. bölüm, s.16.

¹⁸³ A'yan'uş- Şiâ, c.3 3. bölüm s. 16.

¹⁸⁴ Bihar-ul Envar, c. 51. s. 344.

“Muhammed bin Osman” da babası gibi Ehl-i Beyt büyüklerinden olup takva, adalet ve yücelik bakımından Şiilerin güven ve saygısını kazanmıştı. Daha önce de İmam Hasan Askeri aleyhi’s-selâm onun ve babasının güvenilir ve itimat edilir olduğunu belirtmişlerdi. Rahmetli Şeyh Tusi şöyle yazar: “Bütün Şiiler onun adaleti, takvası, emanete sadık olduğu hususunda aynı fikirdeydiler.”¹⁸⁵

Birinci naip “Osman bin Sa’id’in vefatından sonra onun ölümü ve oğlunun naipliği hakkında İmam Mehdi aleyhi’s-selâm tarafından şöyle bir tevki geldi:

“Doğrusu biz Allah’tanız ve yine ona dönenleriz. Onun emrine teslim ve onun takdirine rıza göstermişiz. Baban kutlu yaşadı ve ter temiz öldü, Allah ona rahmet etsin, onu imamları ve efendilerine kavuştursun. Üstün ve yüce Allah’a, İmamlara yakınlık kastıyla onların işlerinde çalışmaktan geri kalmadı. Allah onu nurlu kılsın; hatalarını bağışlasın.”

Tevki’nin diğer kısmında şöyle buyurmuştu:

“Allah senin sevabını artırsın, bu musibetten dolayı sana güzel sabır versin. Siz yaşlı olduğunuz gibi biz de yaşlıyız. O ayrılığıyla, seni de, bizi de yalnız bıraktı. Allah, göçtüğü yerde onu sevindirsin. Kutluluğunun en yüce delili şu ki: Allah ona, kendisinden sonra yerine geçmesi, onun işini yüklenmesi ve onu rahmetle anmasını sağlamak için senin gibi bir oğul vermiş. Ben, Allah’a hamd olsun derim, çünkü onun yerine geçmenle canlar huzur içinde; üstün ve yüce Allah’ın seni onun yerine geçirmesiyle, gönüller rahatlamış oldu. Allah yardımcın olsun, sana güç, kuvvet versin, yardım etsin, başarı versin; dostun, koruyucun, görüp gözetenin olsun.”¹⁸⁶

“Abdullah bin Cafer-i Humeyri” diyor ki: Osman bin Sa’id dünyadan göçtüğü zaman, İmam Mehdi aleyhi’s-selâm’ın daha önce bize yazdığı, bizim için gelen kendi el yazısı olan bir mektupta Ebu Ca’feri (Muhammed bin Osman bin Sa’id-i Amiri) babasının yerine atamıştı.¹⁸⁷

Yine başka bir tevkii de “İshak bin Yakub-u Kuleyni”ye cevap olarak yazmışlardır ki:

¹⁸⁵ Bihar-ul Envar, c. 51. s. 344.

¹⁸⁶ el-Mehdi, s. 181- Bihar-ul Envar, c.51 s. 346.

¹⁸⁷ Envar'ul Behiyye, c. 324.

“Ve ama Muhammed bin Osman-ı Amiri, Allah ondan ve babasından razı olsun, doğrusu ben ona inanıyorum. Onun benim tarafımdan yazdığı şey benim yazdığım şeydir.”¹⁸⁸

Abdullah bin Cafer-i Hameyri der ki: Muhammed bin Osman'dan Hz. Mehdi'yi gördün mü diye sordum buyurdu ki:

-Evet, Onunla son olarak Ka'be'nin kenarında görüştüğümüzde şöyle buyurdu: "Allah'ım! Bana vadesini verdiğin şeyi gerçekleştir."¹⁸⁹ Yine müstacar de* onun: "Allah'ım düşmanlarımdan intikam al" dediğini gördüm.¹⁹⁰

Yine Muhammed bin Osman diyor ki: Hz. Mehdi aleyhi's-selâm her yıl hac töreninde hazır bulunur, o milleti görür ve tanır, halk da onu görür, fakat tanımaz."¹⁹¹

Muhammed bin Osman kendisi için bir mezar hazırlamış ve üzerini sace (bir çeşit elbise ve bez) ile örtmüştü ve onun üzerine de Kur'an'dan ayetler ve Masum İmamların isimlerini yazmıştı, her gün onun içine giriyor ve bir cüz Kur'an okuduktan sonra dışarı çıkıyordu.¹⁹²

Bu değerli kişi, ölmeden önce öleceği günü haber vermişti. Nitekim aynı günde de öldü.¹⁹³ Ölümünden önce Ehl-i Beyt büyüklerinden bir grup, onun yanına gitti, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın emriyle Ebu-l Kasım Hüseyin bin Ruh Nevbahti'yi kendinden sonraki naip ve İmam ile irtibatı olan şahıs olarak tanıttı ve buyurdu ki: "O, benim yerime geçecektir, işlerinizde ona müracaat ediniz."¹⁹⁴

Ebu Cafer Muhammed bin Osman-ı Amiri Hicri 305 yılında vefat etti.¹⁹⁵

Hüseyin bin Ruh-i Nevbahti

¹⁸⁸ - Bihar-ul Envar, c. 51, s. 345-346. Şeyh Tusi'nin "Gaybet" kitabı, s.216. ve 219 El Kunye vel -Elkab c.3. s. 230 Tevkiy" yani bir şeyin kenarına yazma ve istilahta padişah ve halifelerin emir ve fermanlarına da denir. Şiâ alimlerinin kitaplarında gaybet zamanında İmam-ı Zaman -af- tarafından şîâlara ulaşan mektup ve fermanlara "Tevkiyat" denir.

¹⁸⁹ Bihar-ul Envar, c.51, s.349. Kemal-ud Din, c.2, s.188. 38. Hadis. Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 219-220.

¹⁹⁰ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 349.

¹⁹¹ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 349-350. Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 220, Keşf-ul Gumme, c. 3, s. 457.

¹⁹² Bihar, c. 51 s. 351.

* Mustacar, Rukn'u Yemaniye yakın Ka'be'nin kapısının karşısında, günahkarların af dilemek için sığındıkları bir yerdir.

¹⁹³ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 351.

¹⁹⁴ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 351.

¹⁹⁵ el-Kuna ve'l Elkab, Necef baskısı, c. 3, s. 267-268.

Ebu-l Kasım Hüseyin bin Ruh Nevbahti, dost ve düşman yanında özel bir azamet ve değere sahipti. Akıl, takva, fazilet ve ileri görüşlülüğüyle tanınır, çeşitli fırkaların geneli onu sever ve sayardı. İkinci sefir Muhammed bin Osman-ı Amri'nin zamanında bazı işlerin mesuliyetini taşıyordu. Muhammed bin Osman'ın yakın dostları arasında Cafer bin Ahmed bin Mutil-i Kummi herkesten daha fazla onunla samimi ve irtibatta idi. Hatta Muhammed bin Osman'ın hayatının son zamanlarında yemeği Cafer bin Ahmed'in ve babasının evinde hazırlanıyordu. Ashab arasında Cafer bin Ahmed bin Mutil'in ikinci sefirin yerine geçme ihtimali daha yüksekti. Muhammed bin Osman ihtizar halindeyken Cafer bin Ahmed onun baş tarafında ve Hüseyin bin Ruh ayak tarafında oturmuşlardı.¹⁹⁶ Muhammed bin Osman, Cafer bin Ahmed'e dönerek buyurdu ki: İşleri Ebu'l Kasım Hüseyin bin Ruh'a bırakmam emredilmişti.

Cafer bin Ahmed yerinden kalkarak Hüseyin bin Ruh'un elinden tutup Muhammed bin Osman'ın baş tarafına oturttu, kendisi de onun ayak tarafına geçti.¹⁹⁷

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm tarafından, Hüseyin bin Ruh hakkında çıkarılan tevki şöyledir:

“Biz onu tanıyoruz, Allah Teala hayır ve rızasını ona tanıtsın ve hükmü ile ona yardımcı olsun, onun mektubundan haberdar olduk, bizce güvenilir ve inanılır bir kişidir. Bizim yanımızda onu sevindirecek kadar bir makam ve sevgisi var, Allah iyiliğini artırsın. Doğrusu Allah, her şeyin velisidir. Her şeye kadirdir, ortağı olmayan Allah'a hamd olsun ve Allah'ın selamı peygamber olarak göndermiş olduğu Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine olsun.”

Bu mektup hicri kameri 305 yılında Şevval ayının 6'sı Pazar günü çıkarılmıştır.¹⁹⁸ Bir çok kitap yazmış olan Bağdat'ın büyük kelimlerinden ve Nevbahti soyunun büyüğü olan Ebu Sehl-i Nevbahti'den "Niçin şeyh Ebul Kasım Hüseyin bin Ruh sefirlik mevkesine erişti de, siz bu makama erişmediniz?" diye sorduklarında dedi ki:

-Onlar (İmamlar aleyhi's-selâm) herkesten daha iyi bilirler ve seçtikleri kimse (dana liyakatli ve daha münasiptir.) Ama ben davranış ve tartışması sert olan biriyim. Eğer ben Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın sefiri olsaydım ve şimdi Ebul Kasım Hüseyin bin Ruh'un (sefirlik sebebiyle) bildiği gibi Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın yerini bilseydim ve (İmam'ın hakkında muhaliflerle bahse giriştiğimde) sıkı duruma düşseydim (kendimi kontrol edemeyip) İmam'ın yerini açmam

¹⁹⁶ el-Kuna ve'l Elkab, c. 3, s. 268.

¹⁹⁷ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 354-355. Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 326-327.

¹⁹⁸ Bihar-ul Envar, c.51, s.352.

mümkündür, ama Ebul Kasım (sırsaklama ve kaçınmada öyle bir kişidir ki) eğer İmam onun gömleği altında gizlense ve onu kesici aletlerle lime lime etseler yine de ondan ayrılmaz. (ve onu düşmana göstermez.)¹⁹⁹

Ebu'l Kasım Hüseyin bin Ruh, 21 yıl civarında İmam'ın naipliğini yaptı ve ölmeden önce İmam'ın emriyle naipliği Ebu-l Hasan Ali bin Muhammed-i Semeri'ye bıraktı ve Hicri 326 yılının Şaban ayında vefat etti, mezarı şimdi Bağdat'tadır.

Ali bin Muhammed-i Semeri

Muntehe'l Makal kitabının yazarı, dördüncü sefir Ebu'l Hasan Ali bin Muhammed-i Samer-i hakkında şöyle yazar: "O, anlatılamayacak kadar büyük bir azamete sahiptir.²⁰⁰ O değerli zat, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın emri ile Hüseyin bin Ruh'tan sonra İmam aleyhi's-selâm'ın sefiri olarak Şiilerin sorunlarının halli için görevlendirildi."

Rahmetli Muheddis-i Kummi şöyle yazar: Ebul Hasan Samuri, bir gün yanında olan şeyhlerden bir gruba, "Allah size Ali bin Ababeveyhi Kumi'nin mateminde mükâfat versin, o, şimdi dünyadan göçtü" buyurdu.

Onlar saat, gün ve ayı not aldılar; 17 veya 18 gün sonra Ali bin Babaveyh-i Kumi'nin o tarihte vefat etmiş olduğunu öğrendiler.

Ali bin Muhammed Sameri Hicri 329 yılında vefat etti.²⁰¹ Vefatından önce Şiilerden bir grup onun etrafında toplanarak "Senden sonra yerine geçecek olan sefir kimdir" diye sorduklarında dedi ki:

"Ben bu konuda hiç kimseye vasiyet etmek için görevlendirilmedim."²⁰² Daha sonra Hz. Mehdi aleyhi's-selâm tarafından bu konuda çıkarılan hükmü, Şiilere gösterdi. Onlar da bu hükümden kopya aldılar, hükmün metni mealen şöyledir:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Ey Ali bin Muhammed-i Semeri! Allah senin musibetinde kardeşlerinin mükafatını arttırsın, sen altı gün sonra dünyadan göçeceksin, onun için, işlerini derleyip toparla; ölümünden sonra yerine geçmek üzere birisi hakkında tavsiyede

¹⁹⁹ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 353-354.

²⁰⁰ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 354.

²⁰¹ Bihar-ul Envar, c.51, s. 351; Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 227.

²⁰² Bihar-ul Envar, c. 51 s. 359; el-Kûnye vel Elkab, c.1, s. 91.

bulunma, doğrusu “Gaybet-i Kübra” başlamıştır ve Allah Teala izin vermedikçe zuhur yoktur. Zuhur, ancak O’nun izniyle olur. Bu da uzun bir zaman sonra, kalpler taşlaştıktan ve yeryüzü zulümle dolduktan sonra olur ancak. Çok geçmeden Şiilerimden beni gördüklerini -sefir unvanıyla irtibata olduklarını- söyleyenler gelecektir. Ama bilin ki “Süfyani’nin çıkmasından ve yüksek çığlık²⁰³ duyulmasından önce bu iddiada (sefirlik ve vekillik unvanıyla görme iddiasında) bulunan herkes yalan söylemektedir. Güç ve kuvvet, ancak Allah’tandır.²⁰⁴

Altıncı gün Ali bin Muhammed-i Semeri dünyadan göçtü ve Helenci caddesinde “Ebu İtab Nehri’nin kenarında toprağa verildi.²⁰⁵ İmamın hususi sefirleri halkın en takvalı, en asaletlisi ve müslümanların en takvalısı ve müslümanların en çok güvenip itimad ettikleri kimselerdi. Gaybet-i Suğra boyunca Ehl-i Beyt mektebi izleyicileri soru ve müşküllerini o hazretlere arz ediyorlardı ve İmam cevabını onların vasıtasıyla Ehl-i Beyt mektebi izleyicilerine gönderiyordu. O zaman bu gibi irtibat herkes için mümkündür, hatta yüce şahsiyetli kişilerden bazıları hususi sefirler vasıtasıyla İmam’ın -af- huzuruna gidip hazretle görüşmeye muvaffak olmuşlardır.

Bu müddet zarfında hususi sefirler vasıtasıyla İmam-ı Zaman -af-'dan görülen keramet ve mucizeler, Ehl-i Beyt mektebi izleyicileri onlar hakkında daha fazla tatmin ediyordu.

Merhum Şeyh Tusi “İhticac” kitabında şöyle yazar:

İmam aleyhi’s-selâm’ın açık emri ve önceki sefirin tanıtması, belirtmesi ve tayin etmesi olmadan İmam’ın özel vekillerinden hiçbiri sefirlik iddiasında bulunmamış ve Ehl-i Beyt mektebi izleyicileri de, İmam Mehdi aleyhi’s-selâm tarafından onların sözlerinin doğruluğu ve sefirliklerinin gerçekliğine delalet eden bir mucize ve alamet görmeyinceye kadar, onların hiçbirinin sözünü kabul etmemişlerdir.²⁰⁶

Gaybet-i suğra’nın müddetinin son bulmasıyla gaybet-i kübra dönemi başladı ve şimdiye kadar devam etmektedir, gaybet-i suğra zamanında halk hususi sefirler vasıtasıyla sorunlarının cevaplarını Hz. Mehdi aleyhi’s-selâm’dan alabiliyorlardı. Ama bu zamanda bu mümkün değil ve halk sorunlarının cevabını Hz. Mehdi’nin umumi sefirlerinden almaları gerekir, çünkü onların görüşü hususi

²⁰³ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 358 - 360.

²⁰⁴ Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 242-243.

²⁰⁵ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 360

“Süfyani’nin çıkışı” ve “yüksek ses” İmam-ı Zaman aleyhi’s-selâm zuhurlarına yakın gerçekleşecek iki alamettir.

²⁰⁶ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 361, Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 242-243 merhum Şeyh Saduk’un Kemal-ud Din’i, c. 2, s. 193.

hüküm ve rivayet hükmü gereğince hüccettir. Rahmetli Keşî şöyle yazar: Hz. Mehdi aleyhi's-selâm tarafından çıkarılan tevkîy de İmam aleyhi's-selâm buyurmuştur ki: Dostlarımızın bizce güvenilir olan kimselerin bizden nakl ettikleri şeylerde şüphe kalmaları için hiçbir özür ve bahane yoktur. Dostlarımız sırrımızı onlara bıraktığımızı ve onlara verdiğimizizi bildiler²⁰⁷

Şeyh Tusi, Şeyh Saduk ve Şeyh Tabersi de, İshak bin Ammar'dan şöyle nakletmişlerdir: Mevlam Hz. Mehdi aleyhi's-selâm (Ehl-i Beyt'nin gaybet zamanındaki vazifesi hakkında) şöyle buyurmuştur: “Karşılaştığınız olaylarda, hadislerimizi rivayet edenlere müracaat ediniz. Çünkü onlar sizin üzerinize hüccetindir ve ben de onlara Allah'ın hüccetiyim.”²⁰⁸

Merhum Tabersi de “İhticac” adlı kitabında İmam Sadık aleyhi's-selâm'ın bir hadiste şöyle buyurduğunu nakleder:

“Nefsini kontrol altında tutan, dinini koruyan, heva ve hevesine muhalif olan, mevlasına (İmamlara -a.s-) itaat eden fakihlerden birini taklit etmek avam halk için gereklidir.”²⁰⁹

Böylece Gaybet-i Kübra döneminde Müslümanların meselelerinin halledilmesi için Veli-yi Fakih mes'ul olmuş oldu. Gerçi fakihler için fetva ve hüküm verme makamı daha önceden masum İmamlar tarafından beyan ve tasvip edilmişti. Ama İslam fakihlerinin resmiyeti bu tarihten itibaren başladı, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhuruna kadar da devam edecektir.

Gaybetin Tesirleri

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'a iman etmek ümidin artması ve fikrin gelişmesine sebep olur. Geleceği vaad edilen Mehdi aleyhi's-selâm'a inanmanın ve onun her zaman zuhur edebileceği ihtimalinin iyi kalpli ve liyakatli kimselerde derin ve yapıcı etkisi vardır. Onlar, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'a yardım etmeye muvaffak olmak, huzurunu derk edebilmek, ziyaretinden mahrum kalmamak ve rızasını kazanabilmek için kendilerini tezkiye ederler, zulüm ve kötülükten kaçınırlar, adalet ve kardeşliğe sevgi beslerler. Hiç bir fasık ve zalim hükümetin boyunduruğu altına girmemiş olan Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'a inanmak, onu izleyenlerde öyle bir hal ve durum yaratır ki, bütün tağut ve zalimlerin karşısında direnirler, onların boyunduruğu altına girmez ve zulme karşı çıkarlar.

²⁰⁷ A'yan-uş Ehl-i Beyt, c. 4, 3. cüz, s. 21, Kamus-ur Rical, c. 7, s. 512.

²⁰⁸ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 362.

²⁰⁹ el-Mehdi, s. 182- 183.

Hız. Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhuruna inanmak, Müslümanların her şeyi oluruna bırakmalarına, köşeye çekilip işleri yarına ertelemelerine, kafır ve zalimlerin her şeye musallat olmalarını kabullenmelerine, ilim ve sanayide ilerlemelerini önlemeye ve sosyal ıslahlar için yapılan çalışmaları durdurmaya sebep olmamalıdır.

Hız. Mehdi aleyhi's-selâm'a inanmak, zaafa, ihmalkarlığa ve gevşekliğe sebep oluyor düşüncesi yanlıştır. Masum İmamlar aleyhümü's-selâm ve onların yılmak bilmez gayretli öğrencilerinin, Hız. Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhuruna inançları yok muydu? Büyük İslam alimlerinin o hazrete imanları yok muydu? Onlar bütün gayretlerini sarf ediyorlar ve İslam adının yücelmesi için hiçbir çaba ve fedakarlıktan çekinmiyorlardı ve her zaman mesuliyetlerini biliyor ve ağır vazifeleri yerine getiriyor, yapıcı projelerini büyük bir ümitle uyguluyorlardı.

İlk Müslümanlar, İslam'ın ilerleyeceğini ve önlerinde büyük zaferlerin olduğunu Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'ten duymuşlardı. Ama bu müjde, onların gevşeklik gösterip bir kenara çekilmelerine sebep olmayıp, bilakis çabalarını arttırmış, fedakarlık ve yardımlaşma ile hedefe ulaşmışlardır.

Bugün de Müslümanlar büyük mesuliyetlerden sorumludurlar ve bu sorumluluğu yılmadan yerine getirmeli, durumu bilmeli, fırsatlardan iyi yararlanmalı, düşmanın etkisini engellenmeli; düşmanın fikri, siyasi ve askeri saldırıları karşısında islamı ve müslümanları savunmalı ve kendilerin de İmam-ı Zaman'ı -af- derketeme kabiliyetinin tespit olması için ve yine o hazretin lütfüne şamil olmak ve ortamın o hazretin zuhuru için daha mûsait hale gelmesi için kendilerini daha eğitmelidirler.

Emir-ül Müminin Ali aleyhi's-selâm, Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'den şöyle nakleder: "İbadetlerin en üstünü, Hazret-i Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhurunu beklemektir."²¹⁰

İmam Zeyn-ül Abidin aleyhi's-selâm da buyurmuştur ki:

"On ikinci İmam aleyhi's-selâm'ın gaybeti uzun sürecektir. Onun İmametine inancı olan ve gaybet zamanında zuhurunu bekleyen halk, diğer zamanlarda yaşayan halktan daha üstündür. Çünkü Allah Teala onlara öyle yüce bir akıl, düşünce ve marifet derecesi vermiştir ki, onlar için gaybet zamanı, İmam'ın hazır bulunduğu zaman gibidir ve Allah onları Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in huzurunda cihat eden mücahitler gibi kılmıştır, doğrusu onlar bizim samimi ve

²¹⁰ Yenabi'ul Mevedde, s. 493, el-Mehdi, s. 201.

gerçek Şiilerimizdir. Onlar, gizli ve aşikar olarak insanları Allah'a yönelmeye çağırırlar. Zuhuru beklemek en büyük kurtuluştur.”²¹¹

Merhum Ayetullah Sadruddin-i Sadr yazıyor ki: Bekleyiş, beklenen şeyin gerçekleşmesini gözlemektir. Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhurunu bekleyişin sosyal ıslah yönündeki, özellikle İmamiyye (Ehl-i Beyt) toplumunun ıslahı üzerindeki tesirleri şunlardan ibarettir:

1) Bekleyiş, düşünce ve duyguyu beklenen şey üzerinde yoğunlaştırmaktır, bunun ister istemez iki faydası vardır:

a) İnsanın fikir ve iş gücünün çoğalmasına sebep olur.

b) İnsan, güç ve dikkatini bir tek şey üzerinde toplama kudret ve gücünü bulur. Her iki fayda insanın dünya ve ahirette ihtiyaç duyduğu en önemli şeylerdendir.

2) Bekleyiş, zorlukların insana kolay gelmesini sağlar. Çünkü zorlukların giderilme eşiğinde olduğunu bilir. Giderileceğini bildiği bir zorluk ile, giderilip giderilmeyeceği belli olmayan bir zorluk arasında çok fark vardır. Özellikle kesin olan şey, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhur edip, yeryüzünü adalet ile dolduracağı ve bütün zorlukları bertaraf edeceğidir.

3) İnsanın, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın ashabı, yardımcıları ve dostlarından olma arzu ve isteğine sahip olması, bekleyişin gereğidir. Bu arzunun gereği, o hazretle dostluk ve huzurunda cihat etmek liyakatini kazanmak gayesiyle nefsi ıslah, ahlakını düzeltmek ve gerçek bir mümin olmak için çalışmaktır. Evet, bunun için, bu gün toplumumuzda bir eksiklik olan İslami ahlaka şiddetle ihtiyaç vardır.

4) Bekleyiş, nefsi ve hatta diğerlerini ıslah etmeyi gerektirdiği gibi, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın düşmanlarına galip gelmesini sağlamak için insanın ortamı hazırlaması, bu hedef için gerekli olan bilgi, ilim ve vesileleri tahsil etmesini de gerektirir. Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın düşmanlarına galip geleceği bilindikten sonra, bunlar gerçek bir bekleyişin sayısız sonuçlarından sadece bir kaçıdır.²¹²

Merhum Muzaffer şöyle yazar: “Dünyayı ıslah edici ve hak yolda olanların kurtarıcısı Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı beklemek, dini meselelerde elini kolunu bağlayıp bir şey yapmamak demek değildir. Bilhassa dini hükümleri uygulamak yolunda cihat, iyiliği emretmek ve kötülükten nehyetmek gibi dini farizelere sınımsız sarılmaktır. Çünkü Müslüman, ne durumda olursa olsun ilahi ahkamları amel etmek ve onu iyi tanımak için adım atmak ve mümkün olduğu kadar iyiliği

²¹¹ Bihar-ul Envar, c. 52, s. 122.

²¹² Kitab-ul Mehdi, s. 201-202.

emredip kötülükten nehyetmekle görevlidir. İslah ediciyi beklemek bahanesiyle farzları yerine getirmemek doğru değildir. Bekleyiş, Müslümanların üzerinden hiç bir dini vazifeyi kaldırmaz ve hiçbir ameli geciktirmez.”²¹³

Kısacası, bekleyiş, beklenen şeyin gerçekleşmesini gözlemektir. Bekleyiş, düşünce ve duyguyu beklenen şey üzerinde yoğunlaştırmaktır. Bekleyiş, insanın fikir ve çabasının çoğalmasına sebep olur. Bekleyiş, zorlukların insana kolay gelmesini sağlar. Çünkü zorlukların giderilme eşiğinde olduğu bilincindedir. Bekleyiş, nefsi ve hatta diğerlerini ıslah etmeyi gerektirdiği gibi Hz. Mehdi (a.s)’ın düşmanlarına galip gelmesini sağlamak için insanın ortamı hazırlaması, bu hedef için gerekli olan bilgi, ilim ve vesileleri tahsil etmesini de gerektirir. Böylece Ehl-i Beyt’nın gaybet zamanında dahi büyük bir imtihan verdiği açıktır. Bir taraftan dinini koruması ve diğer taraftan da hazretin zuhurunda İslam’a yardım etme şerefine varması için ortamı hazırlaması gerekir; halkın çoğunun bu imtihanı kazamaya muvaffak olmayacağı unutulmamalıdır.

Cabir-i Cu’fi diyor ki: İmam Bâkır aleyhi’s-selâm’a “Kurtuluşunuz ne zaman olacaktır?” dedim. Buyurdular ki:

“Heyhat! Heyhat! Bulanık olanlarınızla dupduru olanlarınızın birbirinden ayırt edilmesi için sizler kalbur ile iyice elenmeyinceye kadar bu iş olmayacaktır!” (İmam aleyhi’s-selâm bu cümleyi üç defa tekrarladı.)²¹⁴

Evet, bekleyişin bir özelliği de, vazifeler yerine getirildikten ve çabalar harlandıktan sonra artık ümitsizlik diye bir şeyin kalmaması ve Allah tarafından kurtuluşun gelmesini ümitle beklemektir.

Yine gaybetin önemli tesirlerinden birisi de şudur ki, beşeriyet bu çağda var gücünü harcayarak vahiy ilham ve gaybi yardımlar dışında beşeriyet kervanını Allah’a yakın olan asıl ve son hedefe ulaştırmanın mümkün olmadığını tecrübe yoluyla anlayacak ve sonunda vahy ve ilahi öğretiler karşısında baş eğecektir.

Gaybet Zamanında İmam aleyhi’s-selâm’ın Varlığının Faydaları

Masum imamın varlığının hikmetini bilmeyen bazı kimseler; “İnsanların ulaşamadığı gaip imamın ne faydası var?” diye sorarlar. Oysa masum önderin varlığının hikmetini, sadece aşikar olup insanlara yol göstermek ve toplumsal sorunları çözmek gibi işlerle sınırlamak gerçekte masum önderin makamını idrak etmemekten kaynaklanmaktadır. Gerçek şudur ki, her ne kadar insanlar, masum

²¹³ Der İntizarı İmam, s. 54.

²¹⁴ el-Mehdi, s.172, Ravzat-ul Vaizin’dan.

önderin aşikar olmaması yüzünden gaybet döneminde birçok feyizden mahrum kalıyorlar, ama bir çok yönden de masum önderin varlığından faydalanmaktadır. Allah Teala'nın yeryüzündeki halifesi olan masum imam gibi insan-ı kamil olan ilahi hüccetlerin varlığı ve hikmetleri Hz. Resulullah ve Ehl-i Beyt İmamları'ndan gelen hadislerde ele alınmış ve varlıklarının bazı hikmetlerine işaretlerle yeryüzünün ilahi hüccetten yoksun olmasının imkansız olduğu vurgulanmıştır. Bu hikmetlerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

- a) İnsan-ı kamil olan masum önder (a.s), madde alemi ile rububi alem arasında bir rabıttır.

Hz. Resulullah (s.a.a) Allah'ın son hücceti olan Hz. Mehdi'nin gaybet edeceğinden söz edince, kendisine yöneltilen; "Gaybet döneminde Hz. Mehdi'nin varlığının ne gibi bir faydası olacaktır?" şeklindeki bir soruya:

"Beni peygamber olarak gönderen Allah'a ant olsun ki, insanlar gaybet döneminde, bulutların arkasında kalan güneşten faydalandıkları gibi ondan faydalanırlar"²¹⁵ cevabını vermiştir.

Yine "Yenabi'ul- Mevedde" adlı kitapta Süleyman A'meş bin Mehran yoluyla İmam Sadık (a.s)'dan nakleder ki, İmam Zeyn'ul- Abidin (a.s) şöyle buyurdu: "Biz, Müslümanların İmamı, dünya ehlinin hüccetiyiz. Yıldızların gök ehline güvence ve kurtuluş vesilesi olduğu gibi, bizler de yer ehlinin güvence kaynağı ve kurtuluş vesilesiyiz. Bizim hürmetimize, Allah istemedikçe gökten bir şey yere düşmez. Bizim vasıtamızla Hakkın rahmet yağmuru yağmakta ve yeryüzü bereketlerini çıkarmaktadır; eğer biz yeryüzünde olmasaydık, yeryüzü üzerindekiğini yutardı. Allah-u Teala, Adem (a.s)'ı yarattığı günden beri yeryüzü hiçbir zaman hüccetsiz kalmamıştır. Ama bu hüccet bazen zahirdir ve tanınır, bazen de gaip ve gizlidir. Kıyamete kadar da yeryüzü hüccetsiz kalmayacaktır. Eğer İmam olmazsa Allah'a (hakkıyla) ibadet edilmez."²¹⁶

- b) Yaratılışın gayesi olan, tam bir marifetle her şeyin tek yaratıcısı olan yüce Allah'a ibadet etmek, ancak masum önderin varlığıyla gerçekleşir.

Bakınız; melekler insan türünün fesatlarıyla iyiliklerini mukayese ederek: "Biz seni övüp-yüceltir ve (sürekli) takdis edip dururken, orada bozgunculuk çıkaracak ve kan akıtacak birini mi var edeceksin?"²¹⁷ şeklindeki sözleriyle onun yaratılışına itiraz edip insanın yaratılışını istemediklerini izhar edince, Allah Teala, insan türünün babası olan Hz. Adem'in, Allah'ı kamil olarak tanımasına, O'na kulluk

²¹⁵ Bihar-ül Envar c. 52 s. 93

²¹⁶ Yenabi-ül Mevedde c. 2 s. 217

²¹⁷ Bakara, 30.

ve ibadet etmesine vesile olacak mülk ve melekut alemleri hakkındaki kamil ilmini meleklerle gösterip onların bundan aciz kaldıklarını kanıtlayarak, insan türünün nelere layık olduğunu ve ne kadar yüce bir makama ulaşabileceğini belgelemiş ve onların insan hakkındaki bilgilerinin yetersiz olduğunu gözleri önüne sererek yanıtladıklarını kanıtlamıştır.

Böylece Hz. Adem aleyhi's-selâm, alemlerin Rabbinin emriyle üstün bilgisini meleklerle kanıtlayınca, melekler, insan türünden olan ilahi hüccetlerin varlığının hakikatini ve onların Allah yanındaki yüce makamını gördüler ve beşer türünden olan insan-ı kamilin Allah'ı hamd ve tesbih etmesiyle, kendilerinin tesbih ve kutsamalarının mukayese edilemeyeceğini, yaratılışından endişe duydukları beşer türünden böyle seçkin kişilerin de varolacağını, dolayısıyla da beşerin yaratılışının yerli yerinde, layık ve tercih edilir bir yaratılış olduğu bilincine vardılar.

Demek ki, aslında yaratılışın gaye ve felsefesini açıkça ortaya koyan şey, bütün meleklerin baş eğdiği bu seçkin kişilerin varlığıdır. Çünkü seçkin kişilerin ibadetleri eşsizdir ve hiçbir ibadet onların ibadetlerinin yerini dolduramaz. O halde ilahi hüccetlerin varlıkları, beşerin başlangıcı ve ilk yaratılışı için ikna edici bir delil olduğu gibi, hayatının ve beşeriyet silsilesinin devamı için de ikna edici yegane delildir. Sonuç olarak ilahi hüccet insanlık toplumunda daima mevcut olmalıdır.

Eğer varlık nimeti bizi de kapsıyorsa, bu, insan-ı kamil olan bu liyakatli kişilerin varlıklarının bereketindedir. Eğer insan-ı kamil olan bu değerli kişiler olmasaydı, biz de var olmazdık. Varlık elbisesini giymiş olduğumuz şu anda dahi, eğer onlardan biri aramızda olmazsa, varlık hikmetimizi kaybeder ve tekrar yokluk ve hiçe karışıp, yok olup gideriz; o halde insan-ı kamil olan ilahi hüccetler, yalnız maarif ve ilimlerde insan oğlunun velinimeti olmakla kalmayıp, varlık nimetinde de velinimetlerimiz, yine onlardır.

Ehl-i Beyt İmamları tarafından gelen Ziyaret-i Camia'de şöyle geçer:

“Ey velinimetlerim! Övgünüzü sayıp bitiremem ve hakikatınızı gerçek anlamıyla övemem, makam ve mevkinizi nitelendirmekten acizim, iyilerin nuru ve salihlerin hidayet edicisi sizsinizdir; siz, her şeye gücü yeten Allah'ın hüccetlerisiniz. Allah, yaratılışı sizinle başlattı ve sizinle bitirecektir. O, sizin hatırlığınız için yağmur yağdırır ve sizin hatırlığınız için gökyüzünün yere kapanmasını engeller ve sizin hatırlığınız için üzüntüleri giderir, zorlukları bertaraf eder.”

İmam Sadık aleyhi's-selâm değerli babaları İmam Bakır aleyhi's-selâm'dan naklediyorlar ki:

“... Bizim ibadetlerimizle aziz ve celil Allah’a ibadet edilir, eğer biz olmasaydık Allah’a hakkıyla ibadet edilmezdi.”²¹⁸

Yine birçok rivayetlerde buyurmuşlardır ki: “Yeryüzü hiç bir zaman masum bir öndersiz bırakılmaz.”²¹⁹

İmam Bâkır aleyhi’s-selâm buyurmuşlardır ki: "Vallahi, Allah Hz. Adem'in ruhunu aldığı vakitten itibaren yeryüzünü masum imamdan mahrum bırakmamıştır. Halk onun vasıtasıyla Allah'a doğru hidayet bulurdu ve o, Allah'ın halka hüccetidir ve yeryüzü Allah'ın halka hücceti olan imam olmaksızın bir an bile bâki kalmaz."²²⁰

- c) Diğer bir mesele de, İmam aleyhi’s-selâm’ın manevi hidayetidir. Masum imam, zahiri ameller merhalesinde hidayet edici ve kılavuz olduğu gibi, manevi hayat aşamasında da hidayet edicidir ve amellerin hakikati onun hidayetiyle birliktedir. Allah Teala Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor ki: “Onları öyle rehberler kıldık ki emrimizle halkı doğru yola sevk ederler ve onlara hayırlı işleri vahyettik”.²²¹ Başka bir yerde de buyuruyor ki: “Ve içlerinden, sabrettikleri için onları emrimizle doğru yola sevk edecek rehberler tayin etmiştik.”²²²

Allame Tabatabai şöyle yazar: “Bu ve benzeri ayetlerden şu anlaşılmaktadır ki İmam aleyhi’s-selâm, zahiri hidayet ve aydınlatmanın yanı sıra soyut ve melekler alemi cinsinden olan bir çeşit manevi hidayete de sahiptir. Onlar, batini hakikat ve nuraniyetleri ile halktan iyi kimselerin kalbinde tesir ve tasarruf eder ve onları yaratılışlarının son hedefi olan kemal derecelerine doğru cezbederler.”²²³

Demek ki, ilahi hüccet ve halkın hidayetçisi olarak Hz. Mehdi aleyhi’s-selâm’ın varlığını gerekli gören biz Ehl-i Beyt dostlarının bu inancına: "Hz. Mehdi aleyhi’s-selâm’ın gaybeti bu maksadı bozuyor, gaybeti nedeniyle halkın ulaşma imkanı olmayan bir imamın varlığının ne faydası var?" şeklinde itiraz edenler, gerçekte imametin gerçek manasının bilincine varmamışlardır.

Çünkü İmamet bahsinde; imamın vazifesinin yalnızca maariflerin dış yüzünü açıklamak ve halkın zahiri kılavuzu olmak olmadığını, halkın zahiri hidayetinin yanı sıra, batini velayet ve amellerin manevi rehberliğinin de masum öndere ait olduğunu ispatlamışızdır. O halde halkın manevi hayatını düzene sokan, amellerin

²¹⁸ Usul-u Kafi, c. 1, s. 193.

²¹⁹ Usul-u Kafi, c. 1, s. 178 h.2.

²²⁰ Usul-u Kâfi, c.1, s. 178, h.8.

²²¹ Enbiya ,73.

²²² Secde/24.

²²³ İslam’da Ehl-i Beyt, s. 260.

hakikatlarını Allah'a yönelten de odur. Masum imamın fizikî huzuru veya gaybet'inin ise, bu konuda bir tesiri yoktur. İmam her ne kadar halkın cismî gözlerinden gizliyse de batını yolla onların nefisleri ve ruhlariyla bağlantısı vardır ve her ne kadar şimdiye dek zahir olup evrensel ıslahını yapma vakti gelmemişse de, ama varlığının daima gerekli olduğu açıktır.

Merhum Hace Nesir-i Tusi (r.a) diyor ki: “Onun varlığı bir lütuftur, hakimiyeti de başka bir lütuf... Şu anda görünürde olmayışı ise bizim yüzümüzündür.”

Eğer halk, faydasında şüphe olmayan güneşten uzaklaşmışsa, güneşin varlığında hata yoktur; hata güneşten uzaklaşan ve onun nurundan kendini gizleyen halktır. Halk, güneşten hiç bir fayda almadığını zannetmemelidir. Çünkü güneş olmasaydı, halk sığınaklarında dahi yaşayamazlardı. Yine de varlığından uzaklaştıkları ve mustakim parıltısından kendilerini gizledikleri bu güneş, onlar için çalışma, beslenme ve hayat imkanını sağlamaktadır.

Nitekim bazı hadislerde gaip İmam aleyhi's-selâm, bulut ardındaki güneşe benzetilmiştir. Süleyman-ı A'maş, İmam Sadık aleyhi's-selâm'dan: “Halk Allah'ın gaip olan hüccetinden nasıl yararlanacak?” diye sorduğunda, İmam aleyhi's-selâm: “Bulutlar güneşi örtmüş olduğu halde insanların güneşten yararlanması gibi.” buyurdular.²²⁴

Cabir bin Abdullah-i Ensari de Peygamber'den sallâ'llâhu aleyhi ve alih': “Acaba insanlar gaybet zamanında imamdan bir fayda görecekler mi?” diye sorduğunda, Hz. Peygamber-i Ekrem sallâ'llâhu aleyhi ve alih:

“Evet, beni peygamberliğe gönderene andolsun ki, onlar güneşten nasıl yararlanıyorlarsa ondan da öylece yararlanacak ve nurundan faydalanacaklardır. O, bulutlar ardında gizli kalsa da insanlar onun vücudundan faydalanacaklardır”²²⁵ cevabını vermişlerdir.

- d) Musum imam ümit kaynağıdır. Gaip İmam'a inanmak, kurtuluşu beklemek ve onun zuhurunu gözlemek, insanlara büyük bir ümit vermektedir. Ümit, başarı ve ilerlemede en büyük etkenlerden biridir. Ümitlerini yitiren bir topluluk ise, asla başarıya ulaşamaz. Nitekim karargahta bulunan bir komutanın varlığı, askerlere ümit verir ve onların çaba göstermelerini sağlar. Komutanının ölüm haberini duyan bir ordu ise, ileri teknikle donanmış olsa dahi bozkona uğrayıp dağılıverir.

224

225

İşte bu yüzden, Ehl-i Beyt'ten nakledilen hadislerde, kurtuluşu beklemek en büyük ibadet ve hak yolunda şahadete erişmeye eşdeğer sayılmıştır.

İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Kim, biz Ehl-i Beyt'in velayetiyle kurtuluşu bekler bir halde ölürse, Kâim'in (Mehdi'nin) ordusunda yer alan kimse gibi olur.”²²⁶

Hz. Ali (a.s) da şöyle buyurmuştur:

“Bizim devletimizi bekleyen kimse, Allah yolunda kanını döken ve canını veren kimse gibidir.” (18)

e) İmam dinin korunmasına vesiledir.

Hz. Ali (a.s), her dönemde insanların İlahi önderlere olan ihtiyaçlarını şöyle açıklıyor:

“ Yeryüzü Allah için hüccet ve burhanla kıyam eden İmam'dan boş kalmaz. Bazen O İmam zahir ve açık, bazen de gizlidir. Allah'ın yeryüzündeki hüccet ve delilleri yok olmasın diye böyle takdir edilmiştir. Onlar kaç kişi ve nerededirler? (veya ne zamana kadar korku içerisinde ve gizlidirler?) Allah'a ant olsun ki, sayı açısından azdırlar, ama değer ve makam açısından büyüktürler. Allah Teala, onlar vasıtasıyla kendi hüccet ve burhanlarını korumaktadır...”²²⁷

Zamanın geçmesi, şahsi fikir ve değerlendirmelerin dini konulara karıştırılıp din adına sunulması, sapık mekteplerin aldatıcı ve çekici propogandalarını din gılıfında sunmaları, fasit ellerin semavi öğretilere uzanması, İslam kanunlarının pratik alandan uzaklaştırılması gibi binlerce faktörler el ele vererek, İslam kanunlarından bazılarının unutulmasına, asaletini yitirmesine ve tahrif edilmesine neden olur. Vahiy olarak inen bu öğretiler, onun bunun beyinleriyle temas etme sonucu siyahlaşır ve ilk günkü parlaklığını yitirir. Bu nurun, karanlık fikirlerin çerçevesinden geçmesi sonucunda, ışığı azalır ve yansıması zayıflar.

Durum böyleyken acaba müslümanlar içinde, İslam'ın yasa ve öğretilerini gelecek nesiller için olduğu gibi koruyacak birinin bulunması gerekmez mi? Acaba yeniden mi vahiy inecektir?! Kesinlikle hayır. Çünkü vahiy kapısı ebediyete dek kapanmıştır. Öyleyse asıl din nasıl korunmalı? Tahrifler ve hurafeler nasıl önlenmeli? Bu, ancak masum bir İmam vasıtasıyla gerçekleşir. Buna ilaveten, İmam Mehdi aleyhi's-selâm her yıl hac törenine katılır, toplantılara gider, çoğu zaman bazı müminlerin meselelerini bir vasıtayla veya vasıtasız

²²⁶ Muntehab'ul Eser, s. 271.

²²⁷ Kemal-ud Din, c. 1, s. 265.

olarak halleder, hatta bazılarının onu görmesi ama tanımaması da mümkündür. İmam aleyhi's-selâm ise onları görür ve tanır, lütfü bazı iyi kimselere şamil olur. Gaybet-i Suğra ve Kübra zamanında halktan birçok kimse onunla görüşme şerefine ulaşmış, kerametini görmüş ve sorunlarını halletmişlerdir.

Merhum Ayetullah Seyyid Sadruddin-i Sadr şöyle yazar:

"İhtiyar" kitabı gaybet zamanında bir cemaatin Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı gördüğünü ve onunla buluşup görüşüğünü yazar. Bunun, "hazret gördüğünü iddia edeni yalanlayın" diye gelen hadisle çelişir yanı yoktur. Çünkü bu rivayetten maksat, aynı rivayetin başından da anlaşıldığı gibi, hususi sefirlik iddiasında bulunanı yalanlamaktır.

İmam Mehdi aleyhi's-selâm gaybet döneminde pek çok soruları cevaplandırmış, dini ve dünyevi sorunlardan halkı kurtarmış ve çoğu hastalara şifa vermiş, çaresiz ve acizlere hayat vermiş ve ne kadar yolunu yitirmiş varsa onları hidayet etmiş ve susuzları suya kandırmış, zayıfların elinden tutmuştur.

Bu, muhtelif zamanlarda ve muhtelif mekanlarda birbirini tanımayan güvenilir ve kimseler tarafından yazılmış kitap ve defterlerdir. Onlarda, sözümüze şahid olan sayılmayacak kadar çok vak'a ve hadise zikrolunmuştur, çoğu kez insan onları okuyup da onlardaki hususiyat ve şahitleri tam anlayınca meseleye kesinlikle yakın etmektedir."²²⁸

“Gaybet-i Suğra”da İmam (a.s)’ın Kerametleri

Şeyh Tusi (r.a) şöyle der: “Gaybet zamanında İmam Mehdi’den görülen kerametler, sayılmayacak kadar çoktur.”²²⁹

Burada örnek olarak bunlardan bir kaçını naklediyoruz:

1- İsa bin Nasr şöyle anlatır: Ali bin Semeri, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'a bir mektup yazarak o hazretten kendisi için bir kefen istedi. İmam'dan; “Senin seksen yılında (280 hicri yılında veya 80 yaşında) ihtiyacın olacak” diye cevap geldi. Gerçekten de İmam aleyhi's-selâm'ın buyurduğu gibi, o seksen yılında vefat etti ve vefatından önce İmam Mehdi aleyhi's-selâm ona istediği kefeni gönderdi.²³⁰

2- Ali bin Muhammed der ki: Hz. Mehdi aleyhi's-selâm tarafından gelen bir fermanla Ehl-i Beyt dostlarının Kazımeyn ve Kerbela'daki imamların mezarlarını ziyaret etmeleri yasaklandı; bir kaç ay geçmemişti ki halife, veziri Baktani'yi

²²⁸ İkmal-üd Din c. 2 s. 357

²²⁹ İkmal-üd Din c. 2 s. 327

²³⁰ Nehc-ül Belağa kısa sözler no: 139

çağırtdı ve ona, (vezirin akrabalarından olan) Fırat ve Bersoğulları, (Hille ve Kufe arasında bir yer) ahalisi ile görüşüp onlara Kureyş'in Kazimeyn'deki kabirlerini ziyaret etmemelerini, çünkü buralara gözcü memurlar yerleştirdiğini ve masum imamların mezarlarını ziyarete gidenleri tutuklamaları yolunda emir vermiş olduğunu söyledi.²³¹

3- Ebu Cafer Muhammed bin Osman, (Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın ikinci sefirinin torunu) Ebu Cafer bin Kesir-i Nevbehti (r.a) Ebu Muhammed bin Osman'ın kızı Ümm-ü Külsüm de olmak üzere Nevbehti soyundan bir grup bana şöyle naklettiler, der: "Kum kenti ve çevresinden Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'a ulaştırması için Ebu Cafer'e bir miktar hums ve zekat gönderdiler. Onu getiren, Bağdat'ta babam Ebu Cafer'in evine geldi ve halkın gönderdiği şeyleri ona teslim etti; kalkıp gitmek isteyince Ebu Cafer dedi ki: Sana, yerine ulaştırman için verdikleri emanetin hepsi bu değil... Gerisi nerede?

-Efendim, hiçbir şey kalmadı, hepsini size teslim ettim.

-Birşey kaldı! Eşyalarının yanına geri dön ve sana emanet bıraktıkları şeyi hatırla...

Eşyaları getiren gitti ve bir kaç gün hatırlmaya çalıştı, düşündü taşındı, eşyaları iyice aradı ama bir şey bulamadı, onun yanında olanlar da birşey bulamadılar. Ebu Cafer'in yanına dönerek dedi ki: Benim yanımda hiçbir şey kalmamış, bana verdikleri herşeyi sizin yanınıza getirdim.

-Sana, falan şahsın verdiği iki serdani elbise (batı denizinde ki bir adada dokunan kumaştan bir çeşit elbise) ne oldu?

-Evet, vallahi doğrudur, ben onları tamamen unutmuştum, fakat şimdi nereye bıraktığımı bilmiyorum.

İkinci kez giderek eşyalarını açtı, yoklamaya koyuldu ve eşya götürdüğü herkesten de yoklamalarını istedi, ama elbiseleri bulamadı.

Ebu Cafer'in yanına dönerek elbisenin kaybolduğunu söyledi. Ebu Cafer dedi ki:

-Kendisi için iki balya pamuk götürdüğün falan pamuk satıcısının yanına git ve üzerine şöyle şöyle yazılan iki balyadan birisini aç, o iki elbise o iki balyanın içindedir.

²³¹ el-Mehdi, s.178- 179.

O adam Ebu-l Cafer'in bu bilgisine hayret etti ve kendisi oraya giderek balyayı açıp ve iki elbiseyi bularak Ebu Cafer'in yanına getirip teslim ettikten sonra dedi ki: Ben onları unutmuştum, yükleri bağladığım zaman bu iki elbise kaldı, ben onları pamuk balyasının bir tarafında yerleştirdim."

Allah tarafından bu gibi şeylerden haberdar olan peygamberler ve İmamlardan başkasının bilmediği bu acayip konuyu Ebu Cafer'den görüp duyan bu kişi her yerde bunu naklediyordu. O, Ebu Cafer'i tanımıyordu, ancak, tacirlerin karşı sahilde güvenilir kimselere gönderdikleri şeyler gibi mallar onun vasıtasıyla gönderilmişti ve yanında Ebu Cafer'e vermesi için ne bir yük mektubu vardı ne de başka bir şey. Çünkü Mu'tazad-ı Abbasi'nin zamanında durum sıkıydı, İmamın adamları acımasızca katlediliyordu ve İmam'ın -af- işleri hususi şahısların arasında sırlı ve gizliydi, bu sebeple de getiricilerin Ebu Cafer'in yanına gönderilen şeylerden haberleri yoktu. Hiç kimsenin eşyaları gönderenlerden haberleri olmaması için onları hiçbir şeyden haberdar etmeden ve onlarla bir mektup dahi göndermeden sadece "bu eşyayı falan yere götür ve teslim et" deniliyordu²³²

4- Muhammed bin İbrahim bin Mehziyar-i Ahvazi der ki: İmam Hasan Askeri dünyadan göçtüktan sonra Gaip İmam aleyhi's-selâm hakkında şüpheye düştüm. O zaman babamın yanında halkın verdiği humus ve zekatlardan çok miktarda mal birikmişti. Babam onları aldı (ve İmam'a ulaştırmak için) yola koyuldu, gemiye bindi, ben de onu uğurlamak için dışarı çıkmıştım. O sırada babamda şiddetli bir ağrı başladı. Bana dedi ki: "Oğlum beni geri götür. Ölüm zamanım geldi, beni geri götür ve bu mallar hakkında Allah'tan kork." Sonra bana vasiyet etti ve vefat etti.

Ben içimden dedim ki: Babam boş yere vasiyet edecek birisi değildi, bu malları Irak'a götürüp, nehrin kenarında bir ev kiralayacağım ve hiç kimseye haber vermeyeceğim, eğer İmam Hasan Askeri aleyhi's-selâm'ın zamanında görülen şeyler gibi bir şey görülürse onları göndereceğim ve eğer böyle bir şey görülmezse malların hepsini sadaka vereceğim.

Irak'a gelerek nehir kenarında bir ev kiraladım, bir kaç gün sonra birisi elinde şu mazmunda bir mektupla geldi: "Ey Muhammed! Senin yanında şu mallar vardır ve yüklerin içi şöyledir." Mektupta, getirdiğim bütün şeyler benim bile bilmediğim teferruatıyla açıklamıştı. Malları, mektubu getirene teslim ettikten sonra bir kaç gün yine orada kaldım. Hiç kimse beni aramıyordu, mahzun olmuştum. Bir müddet sonra bana başka bir mektup geldi. Onda şöyle yazılıydı: "Seni babanın yerine seçtik. Allah'a şükret."²³³

²³² Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 170.

²³³ Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 172.

5- Hasan bin Fazl-i Yemeni der ki: Samirra'ya geldim, Hz. Mehdi aleyhi's-selâm tarafından bana içinden bir kaç dinar ve iki bez parçası olan bir kese geldi, ben kendi kendime: Onların yanında benim makamım bu kadar mı?! diyerek kibirlenip onları geri gönderdim. Ancak, sonra pişman oldum, bir mektup yazarak özür ve af diledim yalnız olduğum bir yerde kendi kendime vallahi dedim eğer dinar kesesini bana geri gönderirlerse ben onun ağzını, benden daha biligili olan babamın yanına götürünceye kadar açmıyacağım ve onları harcamayacağım.

Çok geçmeden İmam tarafından (keseyi getiren) haberciye "Sen hata ettin, bizim bazen dost ve izleyicilerimize böyle davrandığımızı ve bazen teberrük diye bizden böyle şeyler istediklerini söylemedin" diye bir haber geldi. Şöyle bir haberde bana geldi:

"Sen bizim hediye ve ihsanımızı kabul etmeyerek hata ettin, ama Allah'tan af dilediğin için Allah seni affedecek. Dinarda tasarruf etmek istemediğinden ve yolda da harcamaya niyetin olmadığından artık onları sana geri göndermedik. Ama ihrma girmek için iki bez parçasına ihtiyacın var, onları kendin için ihram elbisesi edersin..."²³⁴

6- Muhammed bin Sure el-Kummi (Kum kentinin büyük ulemasından) şöyle nakleder: Ali bin Hüseyin-i Babeveyh, amcası Muhammed bin Musa Babeveyh'in kızı ile evlendi, ama ondan evlat sahibi olmadı. İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın üçüncü sefiri -Hüseyin bin Ruh'a bir mektup yazarak onun vasıtasıyla İmam Mehdi aleyhi's-selâm'dan Allah'a, ona fakih evlatlar vermesi için dua etmesini rica etti.

İmam aleyhi's-selâm tarafından şu cevap geldi: "Şimdiki hanımından evladın olmayacak, ama yakında sahip olacağın Deylemli bir cariyyeden iki fakih erkek çocuğun olacak."

İbn-i Babeveyh "Muhammed* , Hasan ve Hüseyin" adında üç çocuk sahibi oldu, Muhammed ve Hüseyin parlak hafızalı iki fakih oldular, Kum kentinde hiç kimsenin belleyemediği konuları bellemişlerdi. Üçüncü kardeşleri Hasan ibadet ve zahitlikle meşgul idi. Halk ile hiçbir irtibatı yoktu, fıkihtan da nasibi yoktu.

Halk, rivayet ve hadislerin naklinde Ali bin Hüseyin bin Babeveyh'in iki oğlu Ebu Cafer (Muhammed) ve Ebu Abdullah (Hüseyin)in hafızalarına hayret eder ve bu makam İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın duasıyla size nasip oldu, derlerdi. Bu hadise Kum ahalisi arasında pek meşhurdur.²³⁵

²³⁴ Gaybet-i Şeyh Tusi, s.172, Tahran basımı, Bihar-ul Envar, c.51, s.312.

²³⁵ - Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 178- 180 Tehran baskısı-; Bihar-ul Envar, c. 51, s. 316- 317.

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm ile Görüşme

Merhum Şeyh Tabersi "İ'lam'ul Vera" adındaki kitabında İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ı ziyaret ve onun kerametlerini görmeye muvaffak olan bazı kimselerden söz eder. Onlardan 13 kişi İmam aleyhi's-selâm'ın Bağdat, Kufe, Ahvaz, Kum, Hemedan, Rey, Azerbaycan ve Nişabur'daki vekilleri ve yaklaşık elli kişi Bağdat, Hamdan, Dinever, İsfahan, Saymere, Rey, Kazvin ve diğer yerlerin ahalisindedir.²³⁶

Merhum Hacı Nuri öndördüncü asrın büyük alimlerinden ve sağlam kaynaklı "El Müstedrek'ul vesail" kitabının yazarı Necm'us sakib kitabında, merhum Tebeisi'nin naklettiğine ek olarak Hz. Mehdi ile -af- görüşen, yahut ondan bir keramet gören, yada her iki feyze nail olan 120 kişinin ismini zikreder ve şöyle der: Bunların çoğusu muhtemelen her iki feyze de nail olan kişilerdendir, bu şahısların yaşadığı olaylar muhtelif senetlerle ashabın kitaplarında bolca mevcuttur. Nitekim bu kitapların sahiplerinin durumundan haberdar olan ve onların takva, fazilet, güvenilirliği ve ihtiyat makamını elde eden insaflı hiçkimse manevi tevatürün oluşunda, hazretin kerametlerinde ve bütün bu olaylarda yalan ihtimali vermenin caiz olmayışında şühe etmez. O hazretin babalarında da aynı kerametler görülmüş, müşahede edilmiştir.²³⁷

Bazı büyük alimler Gaybet-i Kübra zamanında İmam aleyhi's-selâm'ın huzuruna giden veya uykuda ya da uyanıkken birtakım kerametler gören kişilerin adlarını ve başından geçenleri kitaplarında toplamış ve zikretmişlerdir. Örneğin, Keşf-ul Estar, Bihar-ul Envar gibi. Merhum hacı Nuri, Necm-us Sakib kitabında bu konuda yüz olay nakleder ve şöyle der: "Herkesten duyduğumuz her şeyi burada nakletmedik. Allah'ın yardımıyla sadece doğruluğuna güvendiğimiz olayları, güvenilir kişilerden aktardık."²³⁸

Hacı Nuri'den sonra da bu şahıslar için diğer teşrifatlar belirmiştir. Değerli alim Latifulah-i Safi "Esalet-i Mehdeviyye" adlı kitabında onlardan birkaç nümune nakletmiş ve yazmıştır ki: Biz meseleyi mümkün mertebe özeltle vermeye çalıştığımızdan asrımızda görülen birkaç keramet ile yetiniyoruz.²³⁹

Biz de bu yazımızda Necm-us Sakib kitabından bir olay nakletmekle yetiniyor ve okuyuculardan, bu kitapları araştırmalarını rica ediyoruz:

²³⁶ Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 170-171. Bihar-ul Envar, c. 51, s. 310-311.

²³⁷ Bihar-ul Envar, c. 51, s. 328.

* Muhammed, Ali bin Huseyn bin Babeveyhin oğludur. İmam-ı zaman'ın -af- duasıyla dünyaya gelmişti. Hicretin 4. asrının büyük alimlerinden olan ve çok sayıda değerli kitaplar yazmış bulunan şeyh Saduk-ra- İbn-i Babeveyh adıyla maaruftur, merhum muheddis Kumi derki: 300 civarında kitap yamıştır. Onlardan bazıları şunlardır: "Men'la yahzuruhul-Fakih, Tevhid-u Saduk, Hisal, İkmal'ud-Din, U'yun-i Ahbar'ir Rıza, vb. Merhum Saduk hicretin 381 yılında vefat etti ve şimdi Rey şehrinde "İbni Babeveyh" adıyla meşhur olan mezarlığa defnedildi. Kabri, müslümanların ziyaretgâhıdır.

²³⁸ Gaybet-i Şeyh Tusi, 188, Tahran baskısı, Bihar, c.51, s.324-325.

²³⁹ İ'lam'ul Vera, s. 425.

“Faziletli alim “Ali bin İsa Erbili”²⁴⁰ “Keşf-ul Gumme” adlı kitabında diyor ki: Güvenilir kardeşlerimden bir grup, Hille bölgesinde Hırkal köyü ahalisinden “İsmail bin İsa bin Hasan Hırkalı” adında bir kişinin benim zamanımda vefat ettiğini bana haber verdiler. Ben onu görmemiştim. Onun oğlu Şemseddin bana dedi ki:

Babam bana şöyle bir olay anlattı: Gençliğinde sol bacağına, Tuse denilen yumruk büyüklüğünde bir yara çıkmış ve her bahar mevsimi patlıyor, ondan kan ve irin akıyormuş. Bu dert onu her şeyden alıkoyuyormuş. O Hille’ye gelip ve Raziyyuddin Ali bin Tavus’un* yanına giderek ona bu yarasından bahsetmiş ki, Seyyid bin Tavus, Hille cerrahlarını çağırmış, onu muayene etmiş ve demişler ki: “Bu, toplar damar üzerinde çıkmıştır ve kesmekten başka çaresi yoktur. Ancak, eğer bunu kesersek toplar damar da kesilebilir ki bu damar kesilirse İsmail sağ kalmaz. Onu kesmek çok tehlikelidir, biz bu işe girişemeyiz.”

Seyyid İbn-i Tavus, İsmail’e: “Ben Bağdat’a gidiyorum, gel seni de götürüyüm ve oradaki cerrahlara göstereyim, belki onlar bir çare bulurlar.” demiş. Bağdat’a gitmiş, tabipleri çağırmışlar. Onlar da aynı teşhisi koyuş ve aynı özrü getirmişler. İsmail bu duruma üzülmüş, Seyyid ona; “Allah Teala üzerindeki bu necasetle kılacağın namazı kabul eder, bu derde sabretmek mükafatsız değildir” demiş. Bunun üzerine İsmail, “Öyleyse Samerra’ya ziyarete gideceğim ve İmamlar aleyhi’s-selâm’dan yardım isteyeceğim” demiş ve yola çıkmış.

Şemseddin diyor ki: Babam; o nurlu Hareme ulaştığım zaman iki yüce imam, İmam Ali Naki ve İmam Hasan Askeri aleyhuma selâm’ı ziyaret ettikten sonra Serdab’a* gittim. Geceleyin orada Allah’a çok yalvardım ve İmam Mehdi aleyhi’s-selâm’dan yardım diledim, sabahleyin Dicle nehrine gittim, elbisemi yıkadım ve ziyaret guslü aldım. İbriğimi su ile doldurarak bir kere daha ziyaret etmek için İmamların Haremine geri döndüm, kaleye varmadan bir kaç atlının bana doğru geldiğini gördüm. Samerra’nın etrafında bazı soylu ailelerin evleri olduğundan, bunların mezkur eşraftan olduğunu sandım. Bana yetiştiklerinde, bunlardan biri, sakalı yeni-yeni çıkmış kılıç kuşanmış iki genç, nur yüzlü ve elinde bir mızrak ve kılıç kuşanmış yaşlı bir adam, üzerine de fereci²⁴¹ giymiş, teht’ul henek(34) bağlamış, elinde mızrak taşıyan birisi olmak üzere dört kişi olduğunu gördüm, O ihtiyar adam sağ tarafa ve iki genç de sol tarafa geçtiler. Fereci giymiş kişi onların ortasında kaldı, bana selam verdi, ben de cevap verdim; fereci giyinmiş kişi: “Yarın yola mı çıkacaksın?” diye sordu.

- “Evet” dedim.

²⁴⁰ Necm'us-Sakib, s. 209- 211.

²⁴¹ Necm-us Sakib, s. 209-211.

- Yaklaş bakayım, sana eziyet eden şu yara neymiş bir görelim, dedi. Ben bu sırada “Bedeviler necasetten kaçınmazlar, ben de demin gusül aldım, elbisemi henüz yeni yıkadım, elbisem hala ıslak... Keşke bu bedevi bana dokunmasa...” diye düşünürken o eğildi ve beni kendine doğru çekerek elini yaramın üzerine koyup kuvvetle sıktı, canım pek yanmıştı... Sonra doğruldu, bu haldeyken yaşlı adam dedi ki: “Kurtuldun İsmail!”

Ben, “Siz de felaha ve kurtuluşa erişin” dedim. Bu sırada birden, onun adımı bildiği düşüncesiyle şaşırdım, bana, kurtuluşa erdin diyen yaşlı adam bu sefer: “İmamdır o, İmam...” dedi.

Ben koşarak ayağının üzengisini öptüm, İmam aleyhi’s-selâm yola koyuldu, ben de ardından gidiyor ve feryat ediyordum, İmam aleyhi’s-selâm bana “Geri dön” dedi.

Ben: “Sizi bırakmam, mümkün değil! diye inledim.

İmam aleyhi’s-selâm tekrar:

“Geri dönmek senin için daha hayırlıdır, geri dön!” dedi. Ben aynı sözü tekrarlayınca yaşlı adam dedi ki: “Ey İsmail! İmam iki defa geri dön dediği halde onu dinlemekten utanmıyor musun?”

Bu sözler üzerine olduğum yerde kalakaldım, birkaç adım uzaklaştıktan sonra yine bana dönerek dedi ki: “Bağdat’a döndüğün zaman Mustansır²⁴² seni isteyecek ve sana bir hediye verecek, o hediyeyi geri çevir ve oğlum Razi’ye²⁴³ de ki, senin için Ali bin Arz’a bir şeyler yazsın, sana istediğin her şeyi vermesini söyleyeceğim.”

Onlar gözden iyice uzaklaşınca kadar öylece orada kaldım, çok gıpta ettim. Bir saat kadar orada oturdum, sonra Hareme²⁴⁴ geri döndüm, Harem’dekiler beni görünce:

- “Durumun değişmiş, yaran ağrı yapıyor mu?” diye sordular,

²⁴² Esalet'u Mehdiviyye, s.70.

²⁴³ Ehl-i Beyt alimlerinin büyüklerinden ö: hicretin 692. yılı ve Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih ve Ehl-i Beyt İmamlarının aleyhimu’s-selâm Tarih ve Faziletleriyle ilgili muteber Keşful Gumme kitabının yazarıdır. Reyhanet'ul Edeb, c.7, 3. baskı, s. 101-102.

* Seyyid bin Tavus adıyla maruf Hicretin yedinci yüzyılı şîâ alimlerinin büyüklerinden (ö. Hicri 664) olup çok sayıda kitap yazmıştır.

* Samirra'da Hz. Mehdi aleyhi’s-selâm'ın görüldüğü, Askeriyeyn'in Hareminded Hz. Hâdi aleyhi’s-selâm ve Hz. Askeri'nin aleyhi’s-selâm evlerinin bir kısmı.

²⁴⁴ Bir çeşit elbise ve cübbe.

- “Hayır” dedim.
- Birisiyle kavga mı ettin?
- Hayır, Allah aşkına söyleyin, buradan geçen atlıları gördünüz mü?
- Onlar buranın büyüklerinden olsa gerek...
- Hayır, onlardan birisi İmam aleyhi’s-selâm’dı.
- O yaşlı mı, fereci giyen mi?
- Fereci giyen!..
- Yaranı gösterdin mi?
- Evet, onu öyle sıktı ki canım yandı.

Sonra sağ bacağımı açtıklarında yaradan hiçbir eser kalmadığını gördüler. Ben de dehşete kapıldım, diğer bacağımı da açtım, onda da bir şey göremedim. İşte o zaman halk başıma toplanarak elbiselerimi parçaladılar. Haremdekiler beni kurtarmasaydı ayaklar altında çiğnenip ölmüştüm. Bağırıp çağırmam üzerine “Beyn-en Nehreyn Nazırı”(38) gelip macerayı öğrendi ve olayı yazmak için gitti. Ben geceyi orada geçirdim. Sabahleyin bir grup gelip beni uğurladı. Yanıma iki kişi verip geri döndüler. Ertesi sabah Bağdat kapısına vardığımızda şehire gelen herkesin adını ve nesebini soran büyük bir cemaat köprüünün başında toplanmıştı. Oraya vardığımızda benim adımla duyunca başıma üşüştüler ve giyindiğim ikinci elbiseyi de parça-parça ettiler. Öyle ki neredeyse ruhum bedenimden ayrılacaktı. O sırada “Seyyid Raziyyuddin” bir cemaatle geldi. Halkı benden uzaklaştırdı. Beyn-en Nehreyn Nazırı durumu yazmış, Bağdat’a göndermiş ve onlara bildirmişti. Seyyid, “Şifa bulunduğu söylenen, bu şehirde kargaşalık çıkaran adam sen misin?” diye sordu.

- “Evet” dedim.

Attan indi, bacağımı açtı, önceden bacağımdaki yarayı görmüştü, şimdi o yaradan hiçbir iz kalmadığını görünce bayıldı, bir saat sonra kendine gelince dedi ki: Vezir beni çağırılmış. Samerra’dan gelen habere göre o adamın sizinle ilişkisi varmış, durumu çabuk bize bildir, demiş.”

Sonra beni Kum ahalisinden olan vezirin yanına götürdü ve dedi ki: “Bu benim kardeşim ve yakın dostumdur.” Vezir, “Hikayeyi anlat” dedi. Ben baştan sona

başımından geçenleri anlattım, vezir hekimleri ve cerrahları çağırılmaları için memur gönderdi, onlar da gelince dedi ki: Siz bu adamın yarasını görmüş müydünüz?

- Evet.

- Onun çaresi nedir?

- Onu kesmekten başka çaresi yoktur, ancak eğer kesilirse sağ kalma ihtimali de çok zayıftır.

- Eğer ölmezse bu yara ne zamana kadar iyileşir?

- En azından iki ay yaranın izi kalır, ondan sonra çıban çıkması mümkündür, ama onun yerinde beyaz bir çukur kalır ve oradan tüy bitmez.

- Siz onu görelim kaç gün oldu?

- Bu günle birlikte on gün oldu.

Sonra vezir onları yakına çağırdı ve benim bacağımı açtı. Onlar, bunun diğer bacağımla hiçbir farkı olmadığını ve o çıbandan hiçbir eser kalmadığını gördüler. Hıristiyan cerrahlardan biri acı bir feryad kopararak: “Vallahi bu Hz. İsa’nın mucizelerindendir.” diye haykırdı. Vezir; “Bu iş sizlerden hiçbirinin işi olmadığından, ben bunu kimin yaptığını biliyorum” dedi. Bu haber halifeye de ulaştı. Halife, veziri çağırdı, vezir beni halifenin yanına götürdü, halife “Mustansır” bana olup bitenleri anlatmamı emretti. Ben başımından geçenleri anlatınca halife oradaki hizmetçilerden birini çağırarak içinde bin dinar olan bir kese getirtti ve; “Al bunu, güle-güle harca!” dedi.

- Kabul edemem.

- Kimden korkuyorsun?

- Bu kerameti gösteren kimseden! Çünkü, Ebu Cafer’den²⁴⁵ hiçbir şey kabul etme, diye buyurdu, dedim.

Bunun üzerine halife üzüldü ve ağladı.

Keşf-ul Gumme’nin sahibi der ki: İyi bir raslantı sonucu, bir gün ben bu olayı bir toplumda naklediyordum, macerayı anlatıp bitirdikten sonra, İsmail’in oğlu Şemseddin’in de onların arasında olduğunu öğrendim. Ben onu tanıyıordum, bu

²⁴⁵ Maksat Mustansır’dır.

tesadüfe şaşırarak dedim ki: Sen babanın bacağına yaralı olduğu vakit görmüş müydün?

- O zaman küçüktüm, dedi; ama iyileştikten sonra gördüm. Yerinden kıl çıkmış ve yaradan eser kalmamıştı. Babam her yıl Bağdat'a geliyor, Samerra'ya gidiyor ve uzun müddet orada kalıp ağlıyordu. Pek hayıflanıyor ve bir kere daha İmam'ı görmek arzusuyla oralarda gezinip duruyordu, ama o gün bir daha kendisine nasip olmadı; benim bildiğim kadarıyla kırk defa Samerra'ya ziyarete gitti. Sonunda İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın hasretiyle dünyadan göçtü.

Bu hikayenin sonunda "Necm-us Sakıb"ın yazarı "Şeyh Hürri-i Amili"nin "Emel-ül Amil" kitabından, "İsmail-i Hırkalı"nin oğlunun faziletli bir alim ve Allame Hilli'nin öğrencilerinden olduğunu nakletmiştir.²⁴⁶

"Seyyid bin Tavus" der ki: Ben kendi zamanımda Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı gördüklerin söyleyen bir kaç kişiyi gördüm, bazıları o hazretten bazı şahıslar için mektup ve bir takım meselelerin cevabını taşıyorlardı.²⁴⁷

Hicretin on birinci yüzyılının Beyt mektebinin büyük alimlerinden olan rahmetli "Şeyh Hürri-i A'mili" Hırkalı'nın macerasına benzer bir hikaye naklettikten sonra yazıyor ki: Bu olayın benzeri bizim günümüzde ve geçmişte mütevatir ve kesindir.²⁴⁸

Ve yine diyor ki: Güvenilir dostlarımdan bir grubu bana Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ı gördüklerini ve çeşitli kerametlerine şahit olduklarını ve o hazretin gizli ve gaybî şeylerden bir kısmını onlara bildirdiğini söyledi. Onlar için duâ etti, duâsı kabul oldu ve onları, satırların şerh ve açıklamaya gücü yeteceği tehlikelerden kurtardı ve onların hepsi en açık mucizelerden sayılır.²⁴⁹

Ve yine yazıyordu: "Ben dahi rüya aleminde Hz. Mehdi'den -af- bir takım mucizeler gördüm"¹⁴⁸ ve sonra onları nakletti.

Zuhur Vaktini Belirtmek

İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın dördüncü özel naibi Ali bin Muhammed-i Semeri'nin vefatından sonra, Gaybet-i Kübra devri başladı. Şimdiye kadar da devam etmekte... İmam Mehdi aleyhi's-selâm Allah Teala'nın emriyle kıyam ve

²⁴⁶ Necm-us Sakıb, s. 228-231.

²⁴⁷ İsbat'ul Hudah, c. 7 s. 363 Merhum Seyyid bin Tavus'un Risalet'un Nucum kitabından naklen

²⁴⁸ İsbat'ul Hudah, c. 7, s. 355.

²⁴⁹ İsbat'ul Hudah, c.7, s. 383

zuhur edecektir. Ehl-i Beyt İmamları birçok hadislerde zuhur vaktinin belirtilemeyeceğini ve bunu ancak Allah'ın bileceğini, ansızın Allah'ın emriyle vuku bulacağını ve zuhur için bir vakit belirten kimselerin yalancı olduğunu açıklamışlardır.

“Fuzeyl” İmam Bâkır aleyhi's-selâm'dan “Acaba bu iş için bir zaman belirtilecek mi?” diye sorunca İmam üç defa şöyle buyurdu: “Vakit belirtenler yalancıdır.”²⁵⁰

“İshak bin Yakup” Muhammed bin Osman-i Amri vasıtasıyla İmam Mehdi aleyhi's-selâm'a bir mektup yazarak birkaç soru sordu, İmam aleyhi's-selâm soruları cevaplandırırken zuhur vakti hakkında buyurdu ki: “Zuhur vakti Allah'ın emrine bağlıdır ve vakit belirtenler yalancıdır.”²⁵¹

Vakti belirtmekten maksat, zuhur vaktinin dakik olarak belirtilmesidir ve bu gibi şeylerin vaktini belirtmeyi İmamlar aleyhi's-selâm asla caiz bilmemiş ve Allah'ın sırlarından saymışlardır. Ama birtakım alametler de belirtilmiştir ki, onlar vuku bulursa, zuhur vaktinin yakın olduğu anlamına gelir.

Zuhur Alametleri

Zuhurdan önceki hadiseler ve zuhur alametleri hakkında çok çeşitli rivayetler vardır. Bu hadislerden bazıları toplumların, özellikle İslami toplumların durumunu açıklar, bazıları zuhura yakın meydana gelecek olayları, bazıları da şaşırtıcı şeylerin meydana gelişini anlatır.

Bütün bu hadisleri incelemek için, ayrıntılı kitaplara ihtiyaç vardır. İlgi duyanlar bu hadisleri nakleden makale ve kitaplara müracaat edebilirler. Biz burada açık ve idraki kesin olan birkaç alameti zikrediyoruz.

A)Zuhur Öncesinin Durumunu Bildiren hadisler

1) Bütün dünyada ve İslam toplumlarında zulüm, kötülük, fesat, günah ve dinsizliğin çoğalması.

İslam önderleri İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın mübarek kıyamlarını müjdeledikleri birçok hadiste onun, dünya zulüm ve kötülükle dolduğu bir zamanda zuhur edeceğini vurgulamışlardır. Hadislerin bir kısmında da Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın kıyamından önce, özellikle zuhuruna yakın bir vakitte,

²⁵⁰ Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 261-262.

²⁵¹ Kemal-ud Din, c. 2, s. 160, 4. Hadis.

Müslüman toplumlarda bile sapıklık, sefahat, çeşitli günah ve kötülüklerin tamamen yaygınlaşacağını hatırlatmış ve şu kötülüklerle işaret etmişlerdir:

Açıkça sarhoş edici maddeler alınıp satılacak, şarap içilecek, faiz yemek, zina ve diğer kötü işler yaygın bir şekilde yapılacak; katı kalplilik, sahtekârlık, nifak, rüşvet yemek, riya etmek, bidat, gıybet, dedi kodu çoğalacak, iffetsizlik, hayasızlık, zulüm, haksızlık umumileşecek ve hicapsız kadınlar çekici elbiselerle ortalıkta dolaşacak, elbise ve makyajda kadınlar erkeklere, erkekler de kadınlara benzeyecekler, iyiliği emredip, kötülükten alıkoymak terk edilecek ve müminler hakir, naçiz ve mahzun olup, günah ve kötülükleri engelleme kudretine sahip olmayacaklar. İmansızlık, sapıklık, dinsizlik yaygınlaşacak, İslam ve Kur'an'a amel edilmeyecek, evlatlar baba ve annelerine eziyet edecek, saygı göstermeyecek, küçükler büyüklerine saygı göstermeyecek, büyükler küçüklere acımayacak ve akrabalık bağları gözetilmeyecek. Humus ve zekat ödenmeyecek, veyahut masraf edilmesi gereken yere ulaşmayacak; yabancılar, kafirler ve sapıklar Müslümanlara galip gelecek ve Müslümanlar kendini kaybederek bütün işlerde; giyimlerinde, konuşmalarında ve hareketlerinde onları taklit edecek ve onları izleyecekler, ilahi hüküm ve cezalar uygulanmayacak...

Ve İmamlarımızın çeşitli hadislerinde zikredilen diğer birçok facialar vuku bulacaktır.²⁵²

B) Zuhurdan Önceki Olaylar

2 ve 3- Sufyani'nin ortaya çıkışı ve yerin yarılarak Süfyani'nin ordusunu içine alması.

Ehl-i Beyt İmamlarının aleyhum'us-selâm önemle vurgulayıp apaçık beyan ettikleri alametlerden birisi de Sufyani'nin hurucudur, Sufyani, bazı rivayetler gereğince Emevilerden, Yezid bin Muaviye bin Süfyan'ın neslinden ve halkın en kötüsüdür, adı Osman bin Anbese'dir. Nübuvvet ve İmamet sülalesi ve Ehl-i Beyt dostlarına karşı özel bir düşmanlığı vardır; kızıl suratlı, mavi gözlü, çirkin yüzlü, zalim ve hiyanetkardır, (Dimeşk, Filistin, Ürdün, Hams ve Kanserin'i içine alan eski) Şam'da kıyam edecek ve kısa bir süre beş şehri tasarrufu altına alacak ve büyük bir orduyla Irak'ta Kufe üzerine hareket edecek ve Irak şehirlerinden özellikle Necef ve Kufe'de büyük cinayetler işleyecek ve diğer bir orduyu da Arabistan'da Medine'ye gönderecektir. Sufyani'nin ordusu Medine'de nice cinayetler işleyip şehri yağma ettikten sonra Mekke'ye doğru hareket edecek, Medine ve Mekke arasında Allah'ın emriyle yer yarılacak ve onlar yerin dibine

²⁵² Muntehe'l Amal 12. İmam'ın hayatı, s. 102 - 103. İsbat-ul Hudat, c. 7, s. 398 ve 417. Gaybet-i Nu'mani 14. Babin s. 247-283. Gaybet-i Tusi zuhur, zuhur alametleri, s. 265-280; Ravzat-ul Kafi, s. 310 hadis 483, Bihar; c. 52, s. 186 ve 237-239 ve Zuhur Alametleri babının diğer sayfaları, s. 181- 278. Kifayet-ul Muvahhidin, c. 2, s. 841-842.

gömülecek, işte o zaman Hz. Mehdi aleyhi's-selâm, birtakım olaylardan sonra Mekke'den Medine'ye ve Medine'den Irak'a ve Kufe'ye gelecek ve Sufyani Irak'tan Şam'a kaçacak, İmam Mehdi aleyhi's-selâm onu takip etmesi için bir ordu gönderecek ve nihayet onu Beyt'ul Mukaddes'te helak edip başını vücudundan ayıracaklar.²⁵³

4- Seyyid Hasani'nin Çıkışı

Ehl-i Beyt İmamlarından aleyhi's-selâm ulaşan hadislerle göre, Seyyid Hasani, İran'da ve "Deylem ve Kazvin" nahiyesinden (Kazvin'in kuzey dağlık bölgesinden bir bölümünün adı Deyleman'dır) huruç ve kıyam edecek Ehl-i Beyt büyüklerindedir. Bu dindar şahıs İmamet ve Mehdilik iddiasında bulunmayacak, değerli bir kişidir, halkı İslam'a ve Ehl-i Beyt İmamlarının aleyhi's-selâm yoluna davet edecek, işi büyüyecek ve birçok izleyici bulacak ve kendi bölgesinden Kufe'ye kadar olan yerleri zulüm, kötülük ve sapıklıktan temizleyecek, itaat olunan bir hakimdir ve adaletli bir sultan gibi hükümet edecektir. Ordusu ve dostlarıyla Kufe'de olduğu bir zamanda İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın dost ve izleyicileriyle Kufe'nin etrafına geldiğini ona bildirecekler, Seyyid Hasani ordusuyla birlikte İmam Mehdi aleyhi's-selâm ile görüşecektir.

İmam Sadık aleyhi's-selâm bu konuda şöyle buyurmuştur: "Seyyid Hasani İmam aleyhi's-selâm'ı tanıyacak, fakat dost ve izleyicilerine onun imamet ve faziletini ispatlamak için onu tanıdığını bildirmeyecek ve İmam aleyhi's-selâm'dan İmamet delillerini ve Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih'den ona ulaşan mirasları göstermesini isteyecek, bunun üzerine İmam aleyhi's-selâm birtakım keramet ve mucizeler gösterecek, sonra Seyyid Hasani İmam aleyhi's-selâm'a biat edecek, ardından izleyicileri biat edeceklerdir.

Ancak bunlardan 4000 kadarı kabul etmeyecek ve İmam aleyhi's-selâm'a sihir iftirasında bulunacaktır ki İmam aleyhi's-selâm 3 gün nasihat ve öğütten sonra, hakikati kabullenmeyip iman etmedikleri için onların ölüm fermanını çıkaracak ve hepsi İmam aleyhi's-selâm'ın emriyle öldürülecektir.²⁵⁴

5) Yüksek Ses

Maruf alametlerden biri de gökyüzünden yüksek bir sesin duyulmasıdır. Olay şöyle olacaktır: İmam Mehdi aleyhi's-selâm'ın zuhurundan önce Mekke'de gökyüzünden her kesin duyacağı çok yüksek ve müthiş bir ses duyulacaktır, bu

²⁵³ Munteha'l A'mal, 12. İmam aleyhi's-selâm'ın hayatı, s.103-104, Bihar-ul Envar, c. 53, s. 15-16, Kifayet-ul Muvahhidin, c. 2, s. 842-843.

²⁵⁴ Munteha'l A'mal, 12. İmam aleyhi's-selâm'ın hayatı, s. 102; Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 2744- İsbat-ul Hudat, c. 7, s. 424, Gaybet-i Numani, s. 257, hadis 14,15 ve bu kitabın 14. babının diğer hadisleri; Kifayet-ul Muvahhidin, c. 2, s. 740, Ravzat-ul Kafi, s. 209-210, hadis 255 ve s. 310, hadis 483, Bihar-ul Envar, c. 52, s. 181-278

ses ilahi ayetlerdendir. Bu seste insanlara, hidayete erişmeleri, İmam Mehdi aleyhi's-selâm'a biat etmeleri ve haktan sapmamaları için onun hükmüne karşı çıkmamaları tavsiye edilecektir.(49) Zuhurdan önce diğer bir ses de Hz. Ali aleyhi's-selâm'ın ve onun takipçilerinin hakkaniyeti için vuku bulacaktır.²⁵⁵

6) Hz. İsa Mesih'in İnişi ve Hz. Mehdi (a.s)'ın Arkasında Namaz Kılması

Hadislerin bir kısmında da, Hz. İsa Mesih'in gökten inerek namazda Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'a iktida edeceği zikredilmiştir. İslam Peygamberi sallâ'llâhu aleyhi ve alih kızları Fatımat-uz Zehra'ya buyurmuşlardır ki: "Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a andolsun ki, Hz. İsa bin Meryem'in, arkasında namaz kılacağı bu ümmetin Mehdi'si bizdendir."²⁵⁶

Kitaplarda bunlardan başka birçok diğer alamet ve nişaneler nakledilmiştir, ama bu alametlerin hepsi vukû bulacak mı, yoksa onlarda bir takım değişikliklerin de olabilir mi? sorusu gündeme gelmiş ve neticede alametlerin iki kısım olduğu söylenmiştir: Kesin olanlar ve kesin olmayanlar. Kesin olanlar vukû bulacaktır.

Bazı rivayetlerde, kesinlerin dahi değişebileceği hatırlatılmıştır, yalnızca Allah'ın vaadını verdiği şeyler değişmez ve "Allah Teala vaadına aykırı davranmaz."²⁵⁷

Kesin alametlerin dahi değişmesini mümkün bilen rivayetler daima bekleyip kendilerini hazırlamaları için Şiâ toplumunda bekleyişi daha bir güçlendiriyor. Çünkü alametler vukû bulmadığı halde de o hazret zahur edebilir.

İmam (a.s)'ın Kıyamı

Ehl-i Beyt İmamlarının Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın kıyamı hakkında buyurdıkları sözlerinden şu anlaşılmaktadır:

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm uzun bir gaybetten sonra, Mekke'de Kabe'nin kenarında (Rükn ve Makam arasında) zuhur edecektir. Peygamber sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in bayrağı, kılıcı, sarığı ve gömleği ondadır ve melekler vasıtasıyla ona yardım edilecek, Allah'ın ve İslam'ın imansız düşmanlarını öldürecek ve zalimlerden intikam alacaktır.

Özel ashabı ona Mekke'de biat edecek olan 313 kişidir. İmam Mehdi aleyhi's-selâm bir müddet Mekke'de kaldıktan sonra Medine'ye gelecek, dostları savaşı, silahşör, salih, imanlı, gece abidleri ve gündüz aslanlarıdır; kalpleri demir gibi

²⁵⁵ İsbat-ul Hudat, c. 7, s. 399.

²⁵⁶ İsbat-ul Hudat, c. 7, s. 14

²⁵⁷ İsbat'ul Hudah, c. 7, s. 431.

sert, ona itaatte çok gayretlidirler. Nereye ve hangi işe yönelseler mutlaka zafere ulaşırlar.

İmam aleyhi's-selâm Medine'de birtakım savaşımlardan sonra ordusuyla Irak'a ve Kufe'ye gelecek ve Kufe'de Seyyid Hasani ile görüşecek, Seyyid Hasani ve ordusu ona biat edecekler, Hz. İsa Mesih aleyhi's-selâm gökyüzünden inerek, İmam'a yardım edecek ve namazda İmam'a iktida edecektir.

İmam'ın hükümetinin merkezi Kufe'dir. İmam dünyanın doğu ve batısını fethedip, İslam'ı dünyanın dört bir yanına egemen kılacak ve gerçek İslam'ın üzerinden sahtekarlık tozunu temizleyecektir. Allah'ın kitabı, Peygamberin sünnetine göre amel ve hükümet edecektir. Emir-ül Müminin Ali aleyhi's-selâm gibi yemeği sade ve elbisesi serttir.

İmam aleyhi's-selâm'ın hükümetinde yeryüzünün tüm bereketleri ortaya çıkacak; servet, nimet, meyve ve mahsuller çoğalacak, fakirlik ortadan kalkacak ve herkes öyle refah ve nimette boğulacak ki, zekat ve sadaka vermek için fakir bulunmayacak ve müracaat edilen kimse zekatı kabul etmeyecektir. İmam aleyhi's-selâm'la komşu olmak arzusuyla İmam'ın dost ve izleyicilerinden o kadar çok insan Kufe'de ikamet edecektir ki, namazda İmam'a iktida edenler için bin kapısı olan çok büyük bir mescid yapılacaktır.

Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'ın kurduğu nizamda adalet ve emniyet her yerde öyle yerleşecek ki, ihtiyar bir kadın altın ve mücevher dolu bir sepeti alır ve tek başına yaya olarak bir şehirden diğerine gidecek olsa, hiç kimse onu rahatsız etmeyecek, servetine göz dikmeyecektir.

Yeryüzü hazine ve definelerini Hz. Mehdi aleyhi's-selâm'a gösterecek, İmam zulme uğramışların bütün yıkıntılarını onaracaktır. O kıyam edeceği zaman Allah Teala insanlarla İmamları arasında bir perde olmaması için izleyicilerinin göz ve kulaklarına basiret verecek, İmam kendi yerinde olduğu halde onun sözlerini duyacaklar ve onu görecekler; o zuhur ettiği zaman Allah lütuf ve rahmetini kullarına yayacak ve onların akılları kamil olacak, o Hazret halk arasında Hz. Davud aleyhi's-selâm ve Hz. Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in tavrıyla hakemlik edecek ve Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in yaptığı her şeyi o da yapacak, Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih gibi o da cahiliye sünnetlerini ortadan kaldıracak ve İslam'a hayat verecektir.²⁵⁸

²⁵⁸ Bihar-ul Envar, c. 52, s. 279 ve 283 ve 305-308 ve 310 ve 311 ve 340 ve 346 ve 352 ve 354 ve 360 ve 361 ve 364 ve 367 ve 368 ve 378 ve c. 53, s. 12. İkmal-ud Din, c. 2, s. 367 ve 368. Keşf-ul Gumme, c. 3, s. 360-363 ve 365, İrşad-i Müfid, s. 341-344. Gaybet-i Numani, s. 231 ve 233 ve 234 ve 238 ve 243 ve 281-282, Gaybet-i Şeyh Tusi, s. 280-286, Muntahab-ul Eser, s. 482.